

.....
MILJØMINISTERIET

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Miljø- og Planlægningsudvalget
MPU L 59 – svar på spm. 6
Offentlig

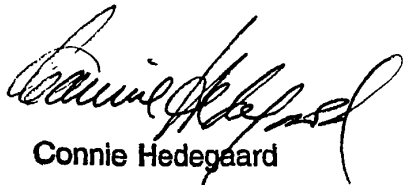
MODTAGET

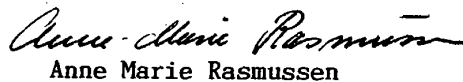
J.nr. SN 2001-101-1024

17 JAN. 2005
10.33
Den Centrale Indlevering

Den 14 JAN. 2005

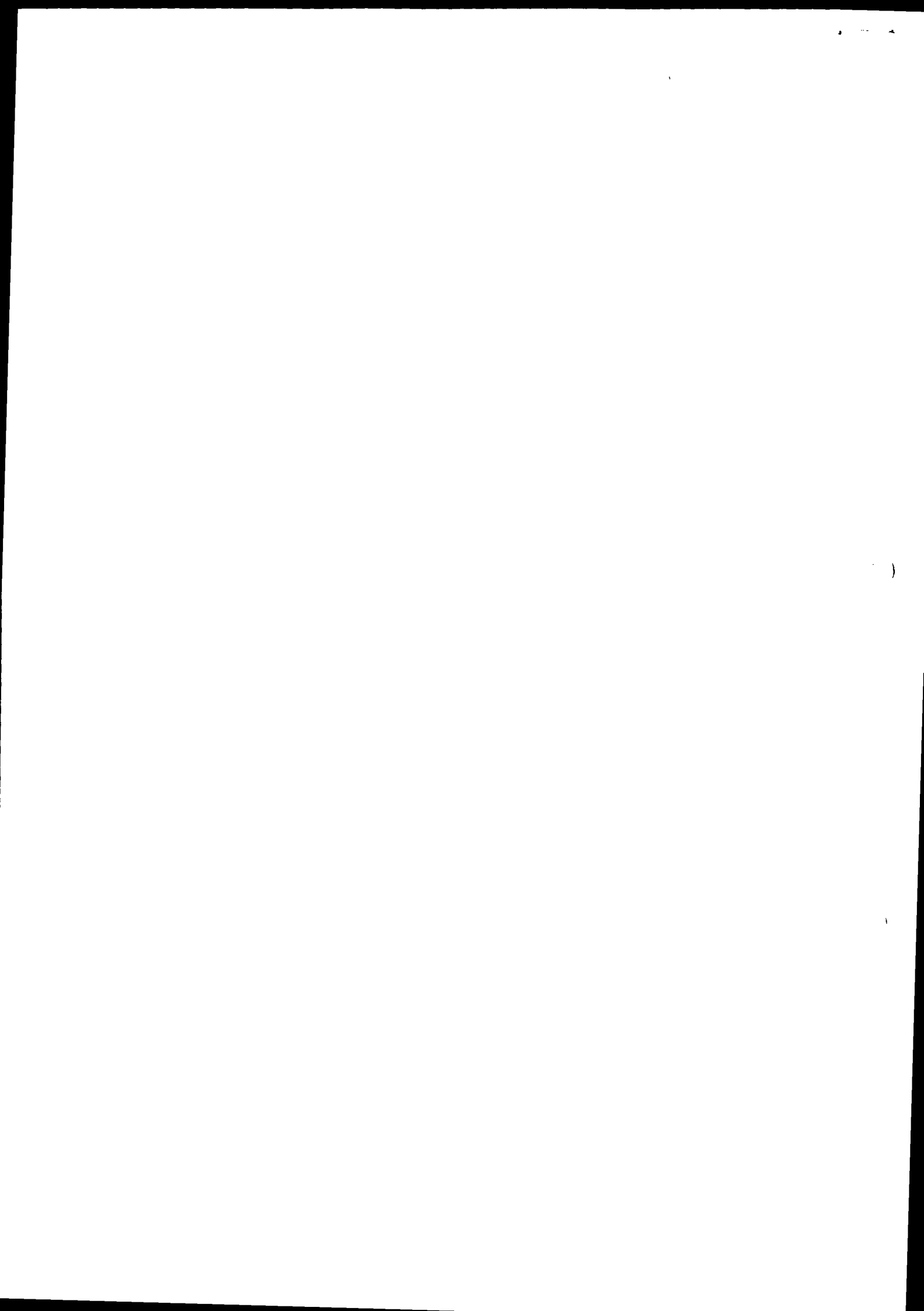
Under henvisning til udvalgets skrivelse af 9. december 2004 (ad L 59) følger vedlagt i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 6.


Connie Hedegaard


Anne Marie Rasmussen

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Tlf. 33 92 76 00
Fax 33 32 22 27
Telex 42230 milmin dk
E-post: mim@mim.dk



.....
MILJØMINISTERIET

DEPARTEMENTET

J.nr. SN 2001-101-1024

Den 14 JAN. 2005

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 6 ad L 59 stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg.

Spørgsmål 6

"Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 8. december 2004 fra professor, dr. jur. Peter Pagh, Københavns Universitet, jf. L 59 - bilag 7:"

Svar

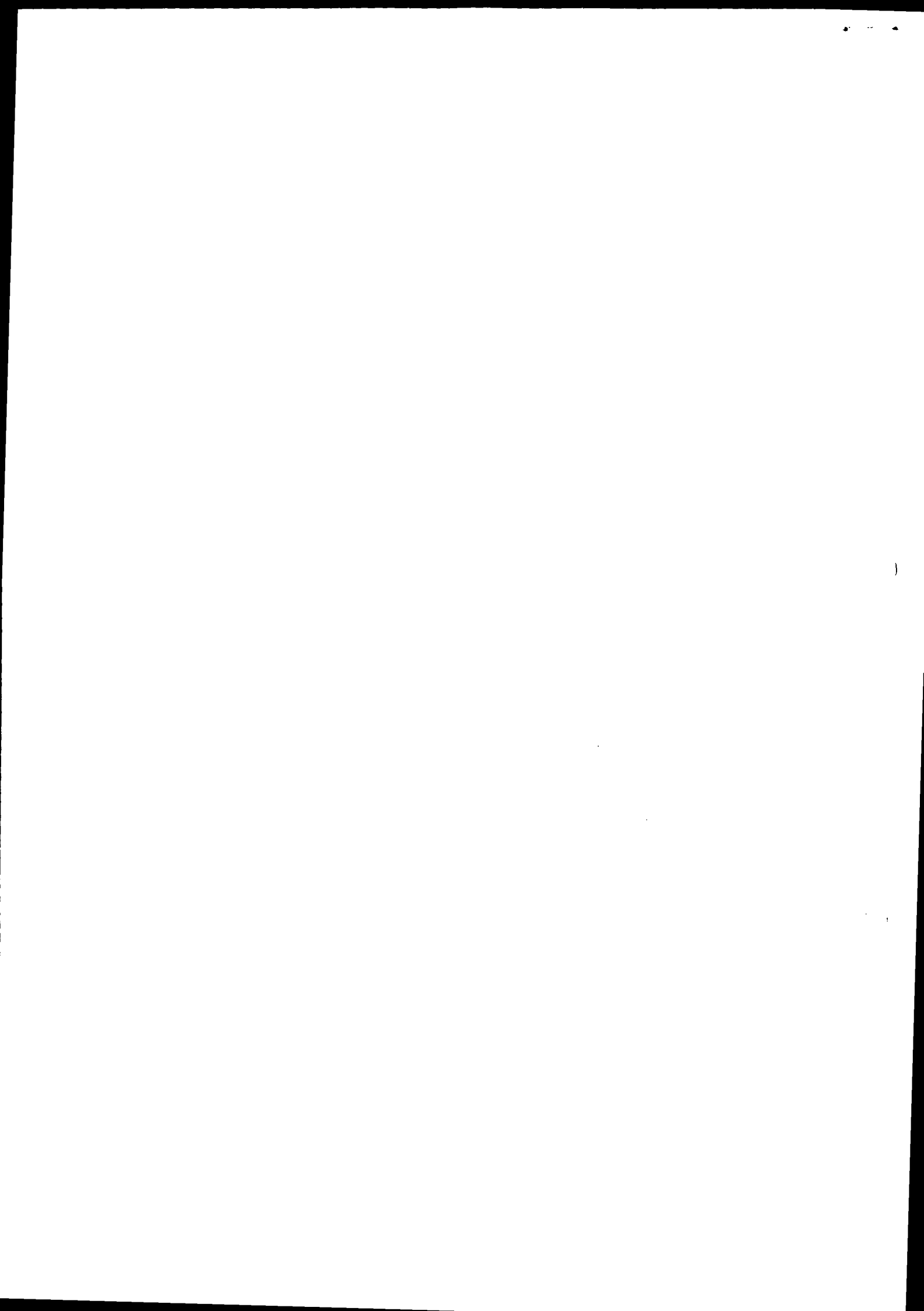
Jeg har forelagt spørgsmålet for Skov- og Naturstyrelsen, der har oplyst følgende, hvortil jeg kan henvise:

"Professor, dr. jur. Peter Pagh's henvendelse af 8. december 2004 vedrører implementeringen af VVM-direktivet - Rådets direktiv af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (85/337/EØF), som ændret ved Rådets direktiv 97/11/EF af 3. marts 1997 om ændring af direktiv 85/337/EF af 27. juni 1985 om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet, og Europa-parlamentets og Rådets direktiv 2003/35/EF om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF, for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse.

L 59 indeholder ingen bestemmelser vedrørende ovennævnte direktivers VVM-bestemmelser.

For så vidt angår den gældende implementering af VVM-direktivet om offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse giver Peter Pagh i henvendelsen udtryk for, at besvarelsen af spørgsmål 5 giver indtryk af, at der består en almindelig klageadgang over VVM-afgørelser til Naturklagenævnet, hvilket er positivt forkert i relation til afgørelser om VVM på søterritoriet, hvor der alene er klageadgang (til Naturklagenævnet) i råstofsager.

Skov- og Naturstyrelsen beklager naturligvis, at man skulle kunne få det indtryk. Besvarelsen af spørgsmål 5 var rettet mod Peter Pagh's kritik af, at VVM-direktivet for så vidt angår anlæg på land



er gennemført i planloven, spørgsmålet om opsættende virkning af klager og spørgsmålet om Naturklagenævnets uvildighed.

For så vidt angår klage over afgørelser på søterritoriet kan det supplerende oplyses, at afgørelser, der er omfattet af VVM-reglerne, i henhold til lov om kontinentalsoklen, lov om anvendelsen af Danmarks undergrund og lov om elforsyning kan påklages til Energiklagenævnet. Kystdirektoratets afgørelser i relation til VVM for anlæg på søterritoriet kan efter de almindelige forvaltningsretlige regler indbringes for Trafikministeriet.

Peter Pagh fastholder endvidere, at medlemmerne af Naturklagenævnet efter hans opfattelse vanskeligt kan anses for "upartiske".

I forlængelse af besvarelsen af spørgsmål 5 kan Skov- og Naturstyrelsen bemærke, at det ved gennemførelsen af lov nr. 447 af 31. maj 2000 om ændring af visse miljølove (Implementering af Århuskonventionen m.v.) er lagt til grund, at Naturklagenævnet opfyldte betingelsen for at være et "uafhængigt og upartisk organ".

De øvrige bemærkninger udtrykker Peter Paghs generelle opfattelse af de danske VVM-regler og har ikke nogen relation til L 59."

Folketinget - Miljø- og Planlægningsudvalget

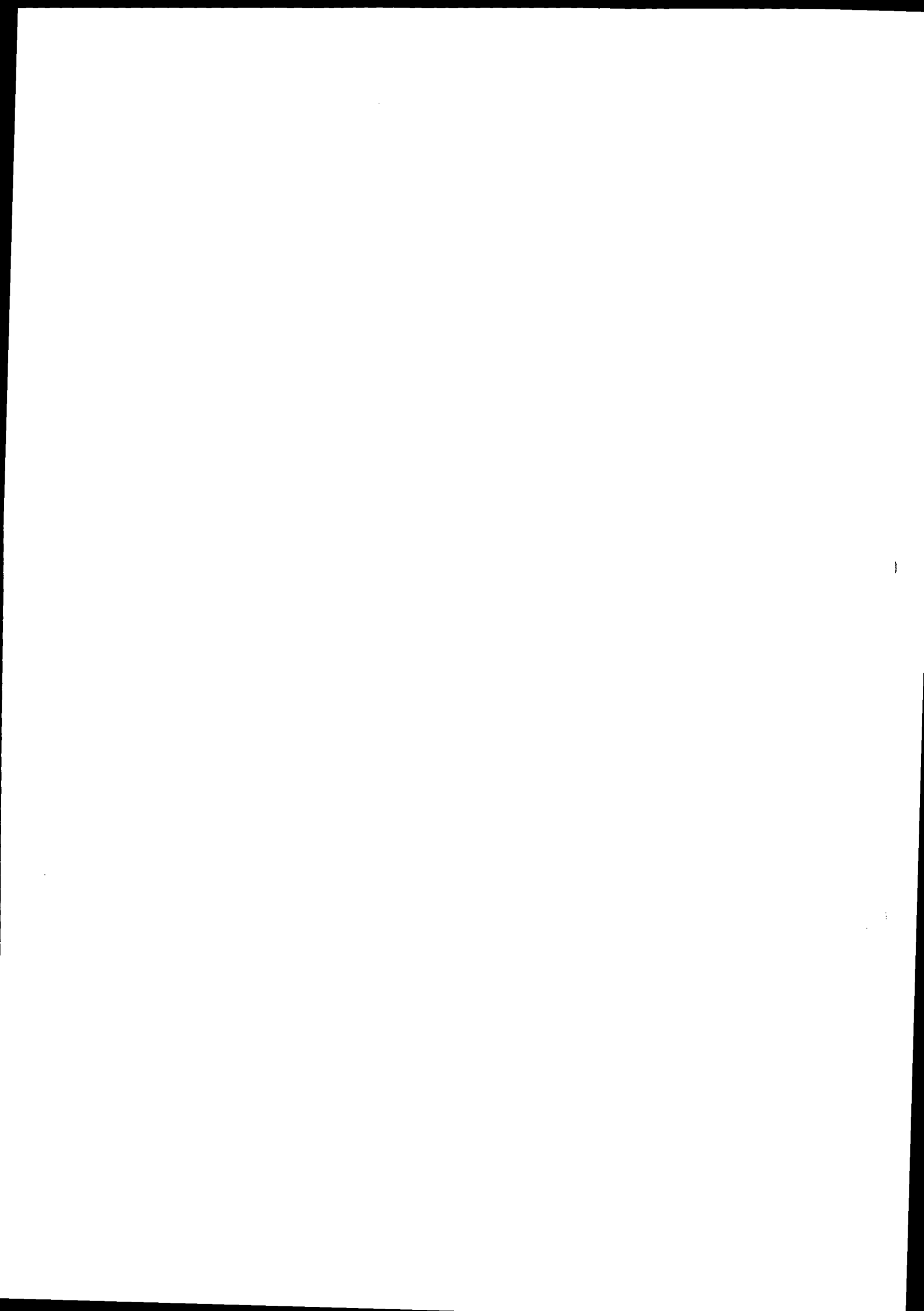
Christiansborg, den 9. december 2004

Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

- L 59 Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse.
(Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen).
Af miljøministeren (Connie Hedegaard).
- 6 Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 8. december
2004 fra professor, dr.jur. Peter Pagh, Københavns Universitet,
jf. L 59 - bilag 7.

P.u.v.
Eyvind Vesselbo
formand.



.....

MILJØMINISTERIET

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

Miljø- og Planlægningsudvalget
MPU L 59 – svar på spm. 5
Offentlig

MODTAGET

- 7 DEC. 2004
17.16
Den Centrale Indlevering

J.nr. SN 2001-101-1024

Den 7 - DEC. 2004

Under henvisning til udvalgets skrivelse af 1. december 2004 (ad L 59) følger vedlagt i 5 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 5.


Connie Hedegaard


Anne Marie Rasmussen

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Tlf. 33 92 76 00
Fax 33 32 22 27
Telex 42230 milmin dk
E-post: mim@mim.dk

.....

MILJØMINISTERIET

DEPARTEMENTET

J.nr. SN

Den 7 - DEC. 2004

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål 5 (L59 - Bilag 5) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg .

Spørgsmål 5

Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 30. november 2004 fra professor, dr. jur. Peter Pagh, Københavns Universitet, jf. L59 - Bilag 5

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Skov- og Naturstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg vil henholde mig:

"Professor, dr. jur. Peter Pagh henviser i sin henvendelse til udvalget og i den vedlagte artikel fra tidsskriftet miljø, november 2004 med titlen: "VVM-direktivets direkte effekt og Naturklagenævnets fremtid" til Europa-parlamentets og Rådets direktiv 2003/35 af 26. maj 2003 om mulighed for offentlig deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på miljøområdet og om ændring af Rådets direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse.

I artiklen giver professor, dr. jur. Peter Pagh udtryk for, at VVM-reglernes implementering i dansk lovgivning efter hans opfattelse er behæftet med alvorlige grundlæggende fejl.

Peter Pagh peger for *det første* på, at det efter hans opfattelse er et basalt problem, at VVM-reglerne er gennemført i planloven.

Planloven er valgt til implementering af VVM-direktivet for så vidt angår anlæg på land, idet planloven allerede rummer bestemmelser om offentlighedens inddragelse samt håndterer et meget bredt miljøbegreb i omfang svarende til VVM-direktivets krav.

Hertil kommer, at planlovgivningen, for så vidt angår region- og kommuneplaner, sætter rammer om den nærmere udformning af anlæg og indgreb i det naturlige miljø og netop ikke kun regulerer den meget snævre arealanvendelse, som Peter Pagh beskriver i artiklen.

Også i andre EU-medlemslande er VVM-reglerne en integreret del af planlovgivningen.

Peter Pagh peger endvidere på, at der mangler regler om anmeldelse af alle projekter, at myndighederne har svært ved at håndtere reglerne om screening, at det i Danmark er myndigheden og ikke ansøger der skal foretage miljøvurderingen, at det i Danmark ikke er ansøgerens men myndighedens miljøvurdering der sendes i høring, at amternes geografiske afgrænsning skaber problemer for vurdering af alternativer og at et regionplantillæg ikke opfylder kravet om, at en VVM-tilladelse giver ansøger et retskrav på at gennemføre projektet.

For så vidt angår reglerne om anmeldelse af projekter og screening er det Skov- og Naturstyrelsens opfattelse at såvel kommuner som amter gennem administrationen af plan-, miljø- og byggelovgivningen opnår det nødvendige kendskab til projekter, der er omfattet af VVM-reglerne til at kunne efterleve screeningsbestemmelserne. (Screening er en vurdering af om et projekt, der ikke er omfattet af obligatorisk VVM-pligt, vil kunne påvirke miljøet væsentligt og dermed være VVM-pligtigt).

At VVM-redegørelserne i Danmark udarbejdes af myndighederne understreger myndighedens ansvar for, at indholdet i vurderingerne er fyldestgørende. Uanset om VVM-vurderingen ville blive udarbejdet af bygherren ville det fortsat være myndigheden der forestod den offentlige høring og dermed indirekte sagde god for vurderingens indhold, idet der i Danmark – og i øvrigt det meste af Europa - ikke er tradition for at bygherrer indkalder til offentlige høringer med myndighederne som høringspart. Dette forhold betyder, at der overalt, hvor myndigheden forestår høringen, vil være en geografisk begrænsning i hvilke alternativer, der kan behandles ligeværdigt i forbindelse med selve høringen.

Planlovens regler om VVM sikrer, at der skal gives en særlig tilladelse til et VVM-pligtigt projekt inden dette må påbegyndes. Denne tilladelse er ikke identisk med vedtagelsen af regionplantillægget, men er en egentlig tilladelse til bygherren. VVM-tilladelsen erstattes af miljøgodkendelsen, hvis projektet skal miljøgodkendes, indvindingstilladelsen efter råstofloven, hvis der er tale om råstofindvinding samt en række andre miljøtilladelser og godkendelser for projekter, der omfattes af disse.

Endelig kan det oplyses, at de danske VVM-regler siden den supplerende implementering i 1994 ikke har givet anledning til kritik fra EU-kommissionen, hvilket bl.a. skal ses i lyset af, at VVM-direktivet ifølge EU-kommissionens "Fifth Annual Survey on the implementation and enforcement of EU environmental law" har givet anledning til 7% af samtlige overtrædelsessager på miljøområdet.

Peter Pagh peger *for det andet* på håndhævelsen af VVM-reglerne og spørgsmålet om opsættende virkning i forbindelse med klager.

En VVM-tilladelse og de tilladelser og godkendelser, der træder i stedet for denne, kan påklages til fuld prøvelse og af klagemyndigheden tillægges opsættende virkning, hvis klagemyndigheden finder at dette vil være nødvendigt for at undgå en foregribelse af klagesagens udfald. VVM-tilladelsen og de tilladelser og godkendelser der kan erstatte denne, er for byherren en begunstige forvaltningsakt.

For *det tredje* rejser Peter Pagh spørgsmålet om Naturklagenævnets uvildighed.

Det er styrelsens vurdering, at Naturklagenævnet uanset sammensætningen kan leve op til både Århuskonventionens og direktiv 2003/35's krav om prøvelse ved et uvildigt organ, idet nævnets medlemmer er uafhængige af instruktioner om den enkelte sags behandling og afgørelse. Medlemmerne tegner således alene egne synspunkter.

.....

MILJØMINISTERIET

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

MODTAGET

22 NOV. 2004 14 35

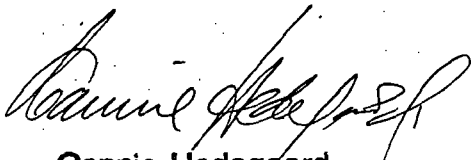
Den Centrale Indlevering

Miljø- og Planlægningsudvalget
MPU L 59 – svar på spm. 1-4
Offentlig

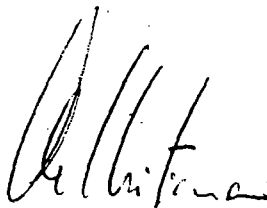
J.nr. M 1034-0364

Den 22 NOV. 2004

./ Under henvisning til udvalgets skrivelse af 10. og 18. november 2004 (ad L 59) følger vedlagt i 70 eksemplarer besvarelse af spørgsmål nr. 1-4.



Connie Hedegaard



OLE CHRISTIANSEN

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Tlf. 33 92 76 00
Fax 33 32 22 27
E-post (Internet): mem@mem.dk
www.mem.dk
CVR-nr.: 12-85-43-58

.....
MILJØMINISTERIET

DEPARTEMENTET

J.nr. M 1034-0364

Den 22 NOV. 2004

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1 (ad L 59) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 10. november 2004.

Spørgsmål nr. 1:

Ministeren bedes redegøre for, hvilke af de foreslåede ændringer der vil kunne føre til miljøforringelser eller forringede muligheder for borgerinddragelse, når lovforslaget sammenholdes med loven der blev vedtaget af Folketinget i 2000.

Svar:

Lovforslaget indeholder to bemyndigelsesbestemmelser, der ikke i sig selv vil have konsekvenser for hverken borgerne eller miljøet.

Udnyttelse af bemyndigelserne til borgerinddragelse forventes ikke at kunne medføre forringede muligheder for borgerinddragelse eller miljøforringelser i forhold til lov nr. 447 af 31. maj 2000 (implementering af Århus-konventionen).

.....

MILJØMINISTERIET

DEPARTEMENTET

J.nr. M 1034-0364

Den 22 NOV. 2004

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 2 (ad. L 59) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 18. november 2004.

Spørgsmål nr. 2:

Vil ministeren redegøre for, hvordan de omtalte bemyndigelser tænkes udmøntet for så vidt angår de i forslaget nævnte planer og programmer.

Svar:

Som det fremgår af de almindelige lovbemærkninger til lovforslaget tænkes bemyndigelsen i første række udmøntet til at fastsætte regler om offentlighedsregler for planer og programmer, som er omfattet af direktiv 2003/35 om bl.a. offentlighedens inddragelse ved udarbejdelse af visse planer og programmer.

Det drejer sig om en national affaldsplan, som udarbejdes af Miljøstyrelsen og som fastsætter de overordnede rammer for de kommunale affaldsplaner. Miljøstyrelsen har senest i 2003 udarbejdet en national affaldsstrategi for 2005-08.

Det kommer muligvis til at dreje sig om et program for batterier og akkumulatorer, der indeholder farlige stoffer. Næste gang der skal udarbejdes et program er i 2008. Et forslag til revision af direktivet, som ikke indeholder en forpligtigelse for medlemslandene til at udarbejde et program, er imidlertid til behandling i EU's relevante institutioner. Såfremt det ændrede direktiv indeholder et program, vil bemyndigelsen blive anvendt til at fastsætte offentlighedsregler for dette program.

Endelig drejer det sig om et handlingsprogram for udpegede sårbare områder efter nitratdirektivet. Fremtidige justeringer i handlingsprogrammet vil følge gældende offentlighedsregler i den relevante lovgivning, herunder regler, udstedet i medfør af den foreslåede bemyndigelse.

Jeg henviser herudover til forslaget's almindelige bemærkninger side 3 og 4.

.....
MILJØMINISTERIET

DEPARTEMENTET

J.nr. M 1034-0364

Den 22 NOV. 2004

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 3 (ad. L 59) stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 18. november 2004.

Spørgsmål nr. 3:

Vil ministeren præcisere, at bemyndigelsen ikke må anvendes til at forringe betingelserne for offentlighedens inddragelse i forhold til de nuværende regler og muligheder for borgerinddragelse i forskellige love på miljøområdet.

Svar:

Bemyndigelsen dækker kun planer og programmer, der falder ind under miljøbeskyttelseslovens område.

Som det fremgår af såvel lovforslagets almindelige som specielle bemærkninger, s. 3 og 9, supplerer bemyndigelsen andre specifikke bemyndigelser til at fastsætte regler om offentlighedens inddragelse på miljøbeskyttelseslovens område. Det vil sige at bemyndigelsen ikke skal anvendes til at erstatte allerede eksisterende offentlighedsregler.

Herudover fremgår det også, at bemyndigelsen ikke vil blive anvendt på planer og programmer der er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer eller miljømålsloven, selv om disse planer også falder ind under miljøbeskyttelseslovens anvendelse. Det skyldes, at de to love allerede inderholder offentlighedsregler, der opfylder såvel Århus-konventionen som direktivet.

Endelig skal bemærkes, at de offentlighedsregler der kan fastsættes i medfør af bemyndigelsen skal opfylde Århus-konventionens og direktivets krav til borgerinddragelse.

.....
MILJØMINISTERIET

DEPARTEMENTET

J.nr. M 1034-0364

Den 22 NOV. 2004

Miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. 4 (ad. L 59)
stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg den 18. november
2004.

Spørgsmål nr. 4:

Vil ministeren tage initiativ til de konkrete udmøntninger af bemyndi-
gelsen fremover sendes i høring hos de berørte organisationer m.v. ?

Svar:

Bemyndigelsen vil blive udnyttet til at fastsætte regler i en eller flere
bekendtgørelser om offentlighedens inddragelse ved udarbejde af vis-
se planer og programmer.

Udkast til bekendtgørelser vil i overensstemmelse med ministeriets
praksis altid blive sendt i høring – herunder til berørte organisationer
m.v.

Folketinget - Miljø- og Planlægningsudvalget

Christiansborg, den 9. december 2004

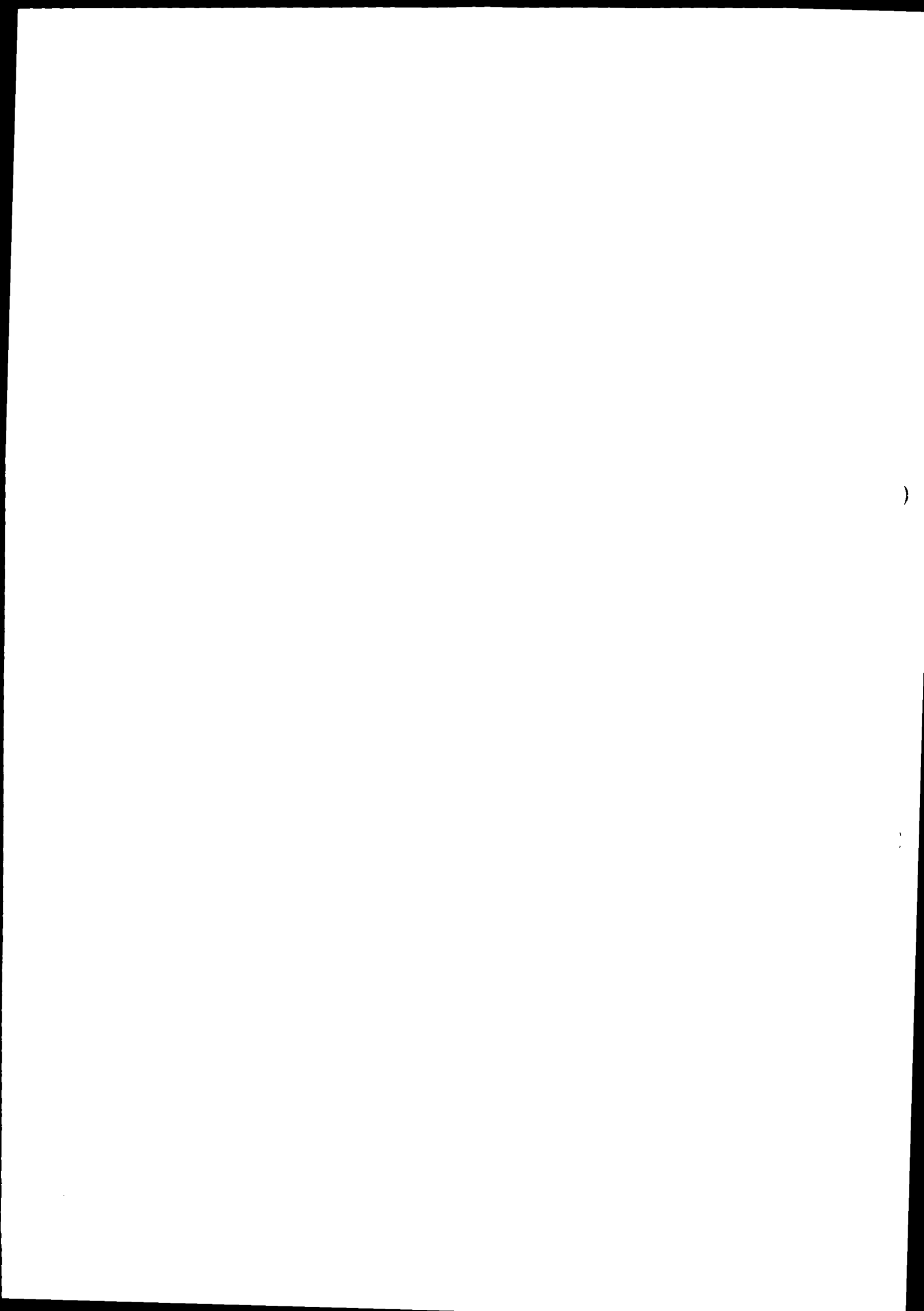
Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

L 59 Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse.
(Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen).
Af miljøministeren (Connie Hedegaard).

6 Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 8. december
2004 fra professor, dr.jur. Peter Pagh, Københavns Universitet,
jf. L 59 - bilag 7.

P.u.v.
Eyvind Vesselbo
formand.



Folketinget - Miljø- og Planlægningsudvalget

Christiansborg, den 1. december 2004

Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

L 59 Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse.
(Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen).
Af miljøministeren (Connie Hedegaard).

5 Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 30. november 2004 fra professor, dr.jur. Peter Pagh, Københavns Universitet, jf. L 59 - Bilag 5.

P.u.v.
Eyvind Vesselbo
formand.

)

1

Folketinget - Miljø- og Planlægningsudvalget

Christiansborg, den 18. november 2004

Udvalget udbeder sig - i 5 eksemplarer - ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

L 59 Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen).

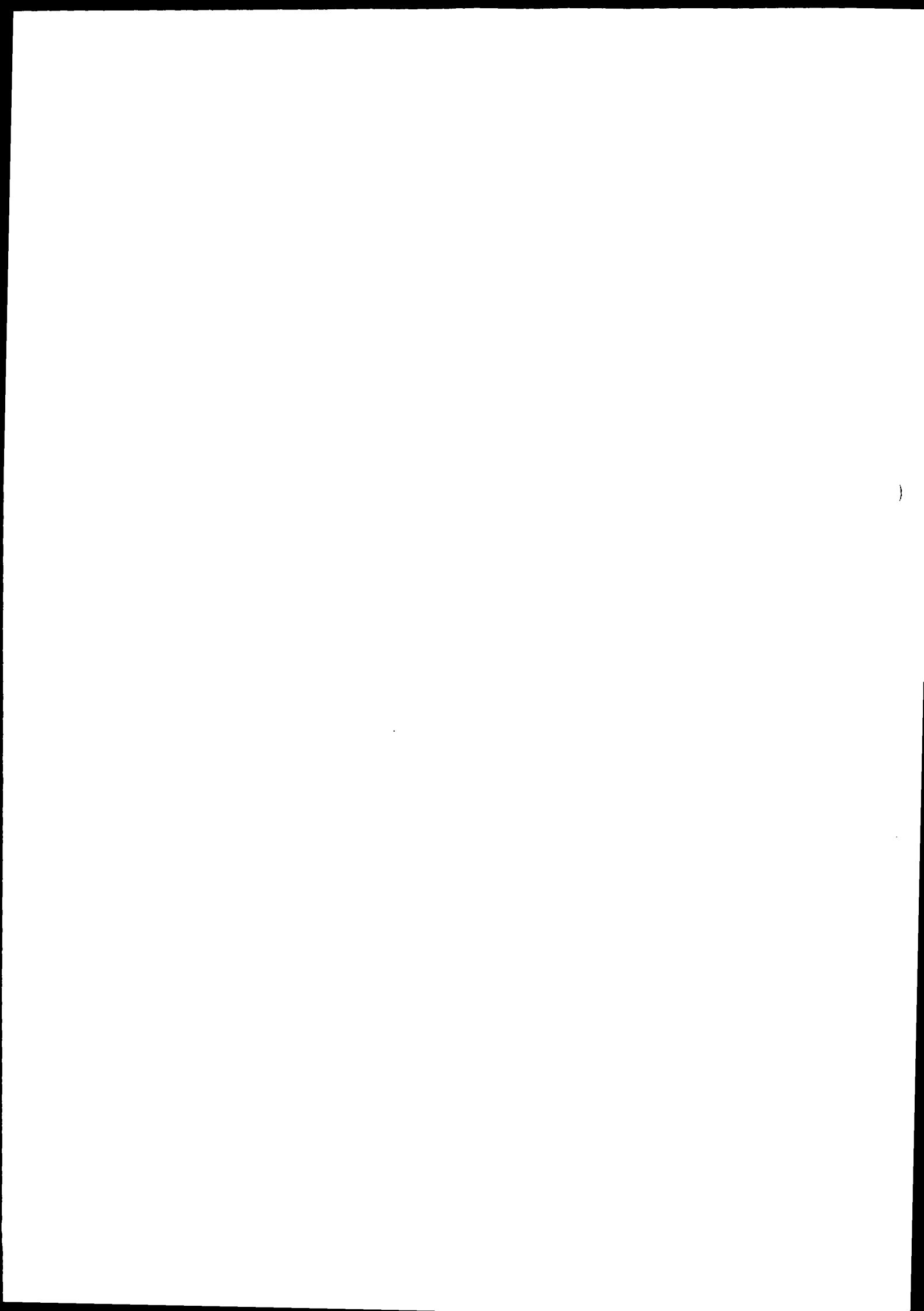
Af miljøministeren (Connie Hedegaard).

- 2 vil ministeren redegøre for hvordan, de omtalte bemyndigelser tænkes udmøntet for så vidt angår de nævnte Planer og programmer?
- 3 Vil ministeren præcisere, at bemyndigelsen ikke må anvendes til at forringe betingelserne for offentlighedens inddragelse i forhold til de nuværende regler og muligheder for borgerinddragelse i forskellige love på miljøområdet?
- 4 Vil ministeren tage initiativ til de konkrete udmøntninger af bemyndigelsen fremover sendes i høring hos de berørte organisationer m.v.

Spørgsmålene bedes besvaret senest mandag den 22. november 2004.

P.u.v.
Eyvind Vesselbo
formand.

Til miljøministeren



Miljø- og Planlægningsudvalget
L 59 - Spørgsmål 1
Offentlig

Folketinget — Miljø- og Planlægningsudvalget
Christiansborg, den 10. november 2004

Udvalget udbeder sig – i 5 eksemplarer – ministerens besvarelse af følgende spørgsmål:

Ad

**L 59 Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen).
Af miljøministeren (Connie Hedegaard).**

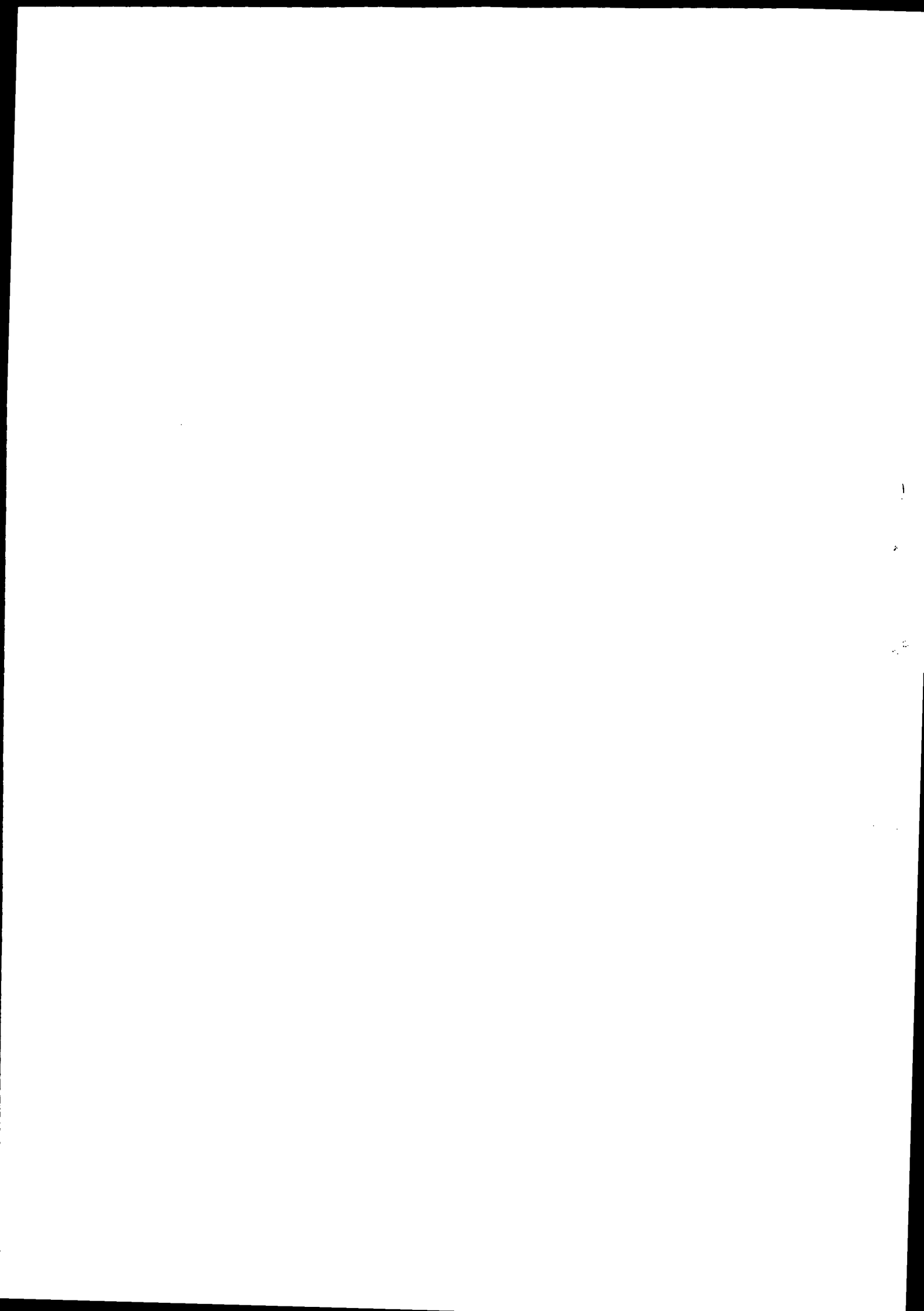
Ministeren bedes redegøre for, hvilke af de foreslåede ændringer der vil kunne føre til miljøforringelser eller forringede muligheder for borgerinddragelse, når lovforslaget sammenholdes med loven der blev vedtaget af Folketinget i 2000.

Spørgsmålet bedes besvaret senest mandag den 22. november 2004.

P.u.v.
Eyvind Vesselbo,
formand.

Til

miljøministeren



Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1218 København K

8. december 2004

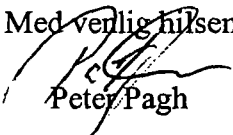
Vedr.: Lovforslag L 59 om gennemførelse af direktiv 2003/35

Idet jeg benytter lejligheden til at takke for udvalgets fremsendelse af Miljøministerens svar til min tidligere fremsendte artikel om den danske gennemførelse af VVM-direktivet, finder jeg anledning til kommentere den af Skov- og Naturstyrelsen udarbejdede besvarelse.

1. Jeg må konstatere, at Skov- og Naturstyrelsen går uden om dele af den af mig anførte kritik. Dels forholder styrelsen sig ikke til den manglende gennemførelse af VVM-direktivets definition af "projekt", der kræver at spredning af husdyrgødning eller intensiv græsning på nye marker i sig selv udgør et projekt, der skal screenes efter VVM-direktivet. Dels forholder styrelsen sig ikke til problemerne med amternes begrænsede stedlige kompetence ved vurdering af alternativer, selv om dette problem nødvendigvis bliver større, når de fleste projekter overgår til kommunerne.
2. Skov- og Naturstyrelsen ignorerer problemerne med screening og VVM-tilladelser. Et aktuelt eksempel herpå er en helt ny sag fra Svaneke bakker på Fyn, hvor en minkfarmers ansøgning om udvidelse i en samme skrivelse besvares med en VVM-tilladelse i form af at der ikke kræves VVM, men samtidigt får minkfarmeren at vide, at hans virksomhed skal lukkes med henvisning til de nye regler i naturbeskyttelsesloven om beskyttelse af EU habitat områder. Skulle man have overholdt EU-reglerne, ville der i alle tilfælde skulle foretages en vurdering af virkning på nærliggende habitatområde, som vil medføre et afslag. Men problemet starter med, at styrelsen ignorerer, at der også skal ske screening ved fornyelse af tilladelser, jf. EF-domstolens dom i C 201/02.
3. Skov- og Naturstyrelsen imødegår mine bemærkninger om, at ansøgning og vurdering skal sendes i høring med, at der ikke i Danmark og Europa er tradition for, at private ansøgere selv organiserer høring. Hertil bemærkes, at jeg aldrig har hævdet noget sådant, men blot henholdt mig til, at myndigheden efter VVM-direktivet skal sende ansøgning og miljøvurdering i offentlig høring, når myndigheden har sikret sig, at miljøvurderingen opfylder direktivets krav. Det må derfor tilrådes, at styrelsen ulejliger sig med at læse VVM-direktivets artikel 6.
4. Styrelsen åbenbart ikke forholde sig til, at de retsanvendende myndigheder har meget vanskeligt ved at anvende VVM-reglerne, hvilket et langt stykke af vejen kan forklares med, at de systematisk ikke passer med planlovens system. Såfremt man ønsker dette belyst, kunne man jo prøve at rette henvendelse til Miljøklagenævnet og Naturklagenævnet samt amternes ansvarlige miljøforvaltninger.

5. Vedrørende klageadgang giver Skov- og Naturstyrelsens svar indtryk af, at der består en almindelig klageadgang over VVM-afgørelser til Naturklagenævnet. Dette er positivt forkert i relation til afgørelser om VVM på søterritoriet, hvor der alene er klageadgang i råstofsager.
6. Til mine bemærkninger om Naturklagenævnets mulighed for at afgøre VVM-sager udtaler Skov- og Naturstyrelsen, at der ikke er tvivl om, at nævnet er et uvildigt organ, idet medlemmerne er uafhængige af instruktioner. Herved forholder man sig ikke til min indsigelse. Som det fremgår af artiklen, er jeg enig i, at nævnet må anses som "uafhængigt". Men samtidigt mener jeg, at flertallet af medlemmerne vanskeligt kan anses for "upartiske", da deres udnævnelse beror på partitilhørsforhold, som tillige afspejler sig i, hvordan medlemmerne fordeler sig i en række afgørelser. Dette forholder styrelsen sig ikke til.
7. Endeligt udlægger Skov & Naturstyrelsen Kommissionens passivitet over for de danske regler sammenholdt med de traktatbrudssager mod andre medlemsstater som en slags accept af, at de danske regler er i overensstemmelse med EU-retten. Dette er mildt sagt vildledende, hvad styrelsen må være vidende om. Der er kun ca. 25 - 30 i den enhed, som står for påtale af overtrædelser af EU's miljøregler - og heraf taler meget få dansk og savner i øvrigt forudsætninger for at vurdere holdbarheden af den danske implementering. Kommissionens passivitet kan derfor mere nærliggende tages som udtryk for manglende indsigt i den danske gennemførelse af VVM-reglerne.

Med venlig hilsen



Peter Pagh

Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 1. december 2004

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen) [af miljøministeren (Connie Hedegaard)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. oktober 2004 og var til 1. behandling den 4. november 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 7. oktober 2004 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 6. Den 28. oktober 2004 sendte miljøministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 5 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret, bortset fra spørgsmål 5, som forventes besvaret inden 2. behandling.

2. Indstillinger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af SF) indstiller lovforslag til *vedtagelse uændret*.

Et *mindretal* i udvalget (SF) vil ved 2. behandling redegøre for sin indstilling til lovforslaget.

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Erling Bonnesen (V) Helga Moos (V) Eyvind Vesselbo (V) fmd. Jens Vibjerg (V)

Jørn Dohrmann (DF) Freddie H. Madsen (DF) Helle Sjelle (KF)

Christian Wedell-Neergaard (KF) Mogens Nørgård Pedersen (KD) nfm. Inger Bierbaum (S)

Margot Torp (S) Pernille Blach Hansen (S) Jacob Buksti (S) Torben Hansen (S)

Jørn Jespersen (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V) 54 *	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S) 52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF) 22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF) 16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF) 12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV) 9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

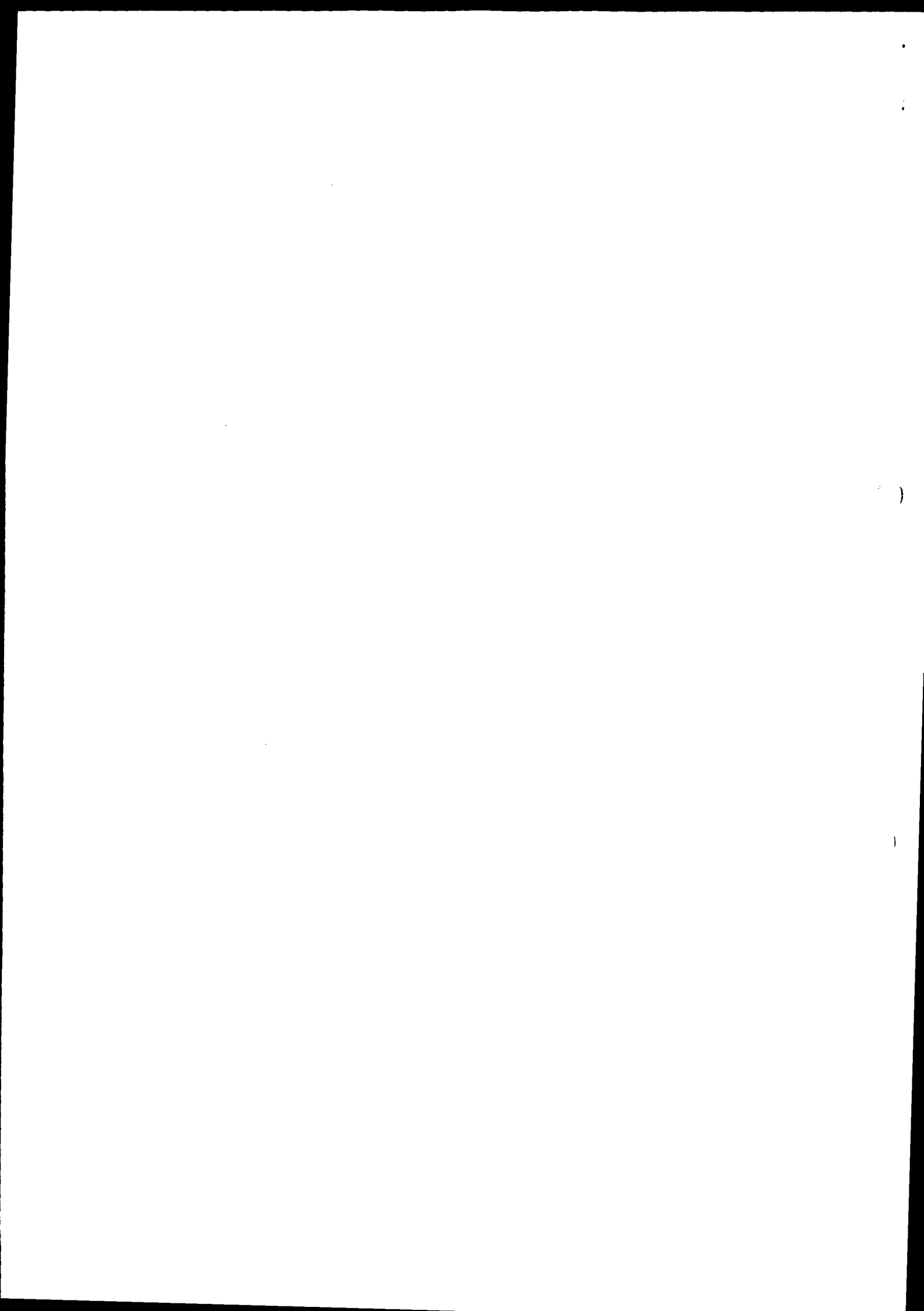
* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Oversigt over bilag vedrørende L 59**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat, fra miljøministeren
- 2 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 1. udkast til betænkning
- 4 2. udkast til betænkning
- 5 Henvendelse af 30/11-04 fra professor, dr.jur. Peter Pagh, Københavns Universitet

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 59**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om, hvilke af de foreslåede ændringer der vil kunne føre til miljøfóringelser eller fóringede muligheder for borgerinddragelse, når lovforslaget sammenholdes med loven, der blev vedtaget af Folketinget i 2000, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spm. om, hvordan de omtalte bemyndigelser tænkes udmøntet, for så vidt angår de nævnte planer og programmer, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 3 Spm., om ministeren vil præcisere, at bemyndigelsen ikke må anvendes til at fóringe betingelserne for offentlighedens inddragelse i forhold til de nuværende regler, og om muligheder for borgerinddragelse i forskellige love på miljøområdet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 4 Spm., om ministeren vil tage initiativ til, at de konkrete udmøntninger af bemyndigelsen fremover sendes i høring hos de berørte organisationer m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå
- 5 Spm. om kommentar til henvendelse af 30/11-04 fra professor, dr.jur. Peter Pagh, Københavns Universitet, til miljøministeren



PROFESSOR, DR. JUR. PETER PAGH
KØBENHAVNS UNIVERSITET, JURIDISK FAKULTET

Miljø- og Planlægningsudvalget
L 59 - Bilag 5
Offentlig

STUDIESTRÆDE 6
1455 KØBENHAVN K.
TLF: 35 32 31 27
TLF (PRIVAT): 43 44 12 38
TELEFAX: 35 32 32 04
E-mail: peter.pagh@jur.ku.dk

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1218 København K

30. november 2004

Vedr.: Lovforslag L 59 om gennemførelse af direktiv 2003/35

I forbindelse med Folketingets behandling af ovennævnte lovforslag tillader jeg mig til udvalgets orientering at fremsende artikel offentliggjort i Tidsskrift for Miljø, hvori jeg bl.a. belyser, hvilke krav direktiv 2003/35 stiller til den danske lovgivning.

Samtidigt benytter jeg lejligheden til at takke for orientering om de svar, som Miljøministeren har givet vedrørende lovforslag L 60. Svaret giver mig anledning til at bemærke, at jeg fortsat finder, at ministeriet ikke har forstået rækkevidden af Århus-konventionens artikel 9(4). Jeg vil herved henvise til, at ministeriet i sit svar undlader at omtale det direktivforslag Kommissionen har fremsat med henblik på at implementere Århus-konventionens artikel 9(3) og 9(4). Selv om direktivet endnu ikke er vedtaget, viser direktivforslaget en noget anden udlægning af kravet om hurtige og effektive retsmidler end den ministeriet har fremlagt for Folketinget.

Med venlig hilsen


Peter Pagh

Artikler

369

VVM-direktivets direkte effekt og Naturklagenævnets fremtid

- overvejelser efter Østre Landsrets kendelse i Amager-Metro-sagen

Af professor, dr. jur. Peter Pagh, Københavns Universitet

Den 4/11 2004 afviste Østre Landsret ved en foreløbig afgørelse at stoppe byggeriet af højbane i Metroens 3. etape (Østamagerbane) i den sag, Amager Metro Gruppen har anlagt mod Naturklagenævnet. Udtrykt med retlige termer har landsretten afvist at tillægge sagsanlægget opsættende virkning. Begrundelsen er meget kortfattet, men det fremgår, at landsretten ikke fandt, at de af Amager Metro gruppen hævdede mangler ved miljøvurderingen (kaldet VVM) "kan begrunde, at søgsmålet undtagelsesvis tillægges opsættende virkning".

Om bedømmelsen er korrekt, skal ikke kommenteres her, da kendelsen så vidt vides vil blive søgt kæret til Højesteret. Derimod giver sagen anledning til at belyse tre mere principielle spørgsmål, nemlig: (1) problemerne ved, at VVM-reglerne er gennemført i planlovens system, (2) betingelserne for opsættende virkning sammenholdt med ønsket om effektiv håndhævelse, og (3) om Naturklagenævnet fortsat kan have ansvaret for VVM-klager i lyset af den seneste ændring af VVM-direktivet.

VVM

Reglerne om forudgående miljøvurdering og offentlig høring før godkendelse af større projekter (VVM) er ingen dansk opfindelse, men er baseret på EU's såkaldte VVM-direktiv (85/337). Direktivet blev vedtaget i 1985 efter fem års ihærdig dansk modstand og har siden voldt danske myndigheder betydelige kvaler.

Den korte forklaring er, at ministeriet fra begyndelsen misforstod reglerne: – dels antog man fejlagtigt, at anlægslove automatisk var undtaget, dels troede man, at Danmark kun var forpligtet til at anvende VVM-reglerne for få meget store projekter, og endelig troede man, at reglerne kun gjaldt anlægsprojekter. Alle dele viste sig at være forkert, men misforståelserne er forklaringen på, at VVM-reglerne er forsøgt indpasset i planlovens system som regionplantillæg. Da Miljøministeriet sjældent indrømmer egne fejl, hænger de senere forsøg på at rette fejlen fast i de første misforståelser. Resultatet er, at lokale og centrale myndigheder har betydelige vanskeligheder med at gennemføre et banalt krav om, at ansøgere af bestemte større projekter skal vurdere miljøvirkningen inden ansøgningen, og at der herefter skal gennemføres en offentlig høring, som danner grundlag for afgørelsen.

I denne korte version er de udestående problemer: (1) at der mangler danske regler om anmeldelse af alle de projekter, som er omfattet af VVM-direktivet, hvilket især er et problem i landbruget og for projekter på søterritoriet (hvor planloven ikke gælder), (2) at både lokale og centrale myndigheder har vanskeligt ved at håndtere reglerne om screening af, om VVM er nødvendig, og at fornyelse af tilladelser normalt ikke screenes, (3) at det i planlovens system er myndigheden og ikke ansøgeren, der skal foretage miljøvurderingen, (4) at det i Danmark ikke er ansøgningen og miljøvurderingen, men myndighedens forslag til regionplantillæg, der sen-

des i høring, (5) at der er problemer med amternes begrænsede stedlige kompetence ved vurdering af alternativer, (6) at et regionplantillæg ikke opfylder kravet om, at en VVM-tilladelse giver ansøgeren et retskrav på at gennemføre projektet, da regionplantillæg hverken berettiger eller forpligter borgerne.

Hertil kommer et selvstændigt problem med retsfølgerne af en mangelfuld miljøvurdering. I mange tilfælde ændres et projekt nemlig, efter VVM-processen er afsluttet, og regionplantillægget er vedtaget. Spørgsmålet er, om sådanne ændringer kræver en ny VVM, således at den første VVM-tilladelse bliver ugyldig. Besvares spørgsmålet efter planlovens system, må ugyldighedsindsigelsen normalt afvises, da regionplantillægget ikke har direkte retsvirkning for borgerne, men alene tjener som retningslinje for myndighederne. Omvendt leder VVM-direktivets system til det modsatte resultat, således at ændringer af projektet udløser krav om en fornyet procedure med miljøvurdering og høring. Denne antagelse underbygges yderligere af EF-Domstolens fortolkning af undtagelsen for anlægslove. Således fastslog EF-Domstolen i Linster, C-287/98, at anlægslove kun er fritaget for VVM-direktivet, hvis lovgiver forud for vedtagelsen har haft de samme informationer, som kræves ved en miljøvurdering efter VVM-direktivet. Og om muligheden for at ændre projektet eller udskyde en stillingtagen udtalte EF-Domstolens plenum i samme sag, at et projekt ikke kan anses for vedtaget i enkelthed ved lov, når loven ikke indeholder de nødvendige elementer til en vurdering af projektets indvirkning, men foreskriver yderligere undersøgelser. Selv om EF-Domstolen i denne sag accepterede, at lovgiver i en anlægslov kan udskyde stillingtagen til flere mulige alternativer, forudsætter dette, at miljøvirkningerne af de mulige alternativer har været vurderet. Når EF-Domstolen stiller så strenge krav til anlægslove, må det samme så meget desto mere gælde for projekter, der er direkte omfattet af VVM-direktivet, idet VVM-tilladelsen efter VVM-direktivet giver ansøgeren et retskrav på at gennemføre projektet.

Naturklagenævnets praksis svarer imidlertid ikke til denne udlægning. Kun undtagelsesvis underkender nævnet gyldigheden af regionplantillæg pga. efterfølgende ændringer af projektet.

Et af de få eksempler er MAD 2001.768 om udvidelse af svinefarm ved Esrum Sø, men da dette tillige var begrundet med problemer med sikring af beskyttelse af et nærliggende internationalt naturbeskyttelsesområde, kan afgørelsen ikke tages som udtryk for fravigelse af den generelle praksis. Foreløbigt sammenfattende kan det noteres, at Naturklagenævnet og danske domstole anlægger en noget anden fortolkning af retsvirkningen af mangler ved VVM, end EF-Domstolens praksis indikerer.

Håndhævelse af VVM-reglerne

Umiddelbart kunne man tro, at de anførte mangler ved den danske gennemførelse af VVM-direktivet alene er ministeriets problem, idet de lokale myndigheder og borgere og virksomheder almindeligvis forlader sig på de danske regler. Så enkelt er det ikke. For det første har EF-Domstolen i Linster, C-287/98 om gyldighed af ekspropriation til anlæg af en motorvej fastslået, at reglerne om VVM har direkte effekt, således at direktivets regler skal anvendes, selv om den nationale lovgivning ikke er på plads.

Det fremgår endvidere af EF-Domstolens praksis, at den direkte effekt ikke er begrænset til bilag I-projekter, hvor der altid skal ske VVM. Den direkte effekt gælder også for bilag II-projekter, hvor der kun er pligt til VVM, hvis det på grundlag af en foreløbig vurdering (screening) af projektets placering, størrelse og karakter må antages, at projektet kan have væsentlige miljøvirkninger. Således fastslog EF-Domstolen i WWF mod Borzen, C-435/97 om udvidelse af en mindre lufthavn og i Kraajiveld, C-72/95 om ændring af et dige, at den direkte effekt også omfatter screening af bilag II-projekter.

Den direkte effekt af EU-direktiver er efter EF-Domstolens faste praksis begrænset til såkaldt *vertikal direkte effekt*. Hermed menes, at det kun er myndigheder og offentlige virksomheder, som forpligtes direkte af EU-direktiver, mens borgerne ikke direkte kan forpligtes af direktiver, der ikke er gennemført korrekt i national ret. Man kunne derfor tro, at f.eks. større landbrug, råstofvindere og store industrivirksomheder ikke behøver at interessere sig for VVM-direktivet, men kan nøjes med at kende de danske regler. Dette er imidlertid ikke korrekt.

Wells-dommen (C-201/02) fra januar 2004 om manglende VVM ved fornyelse af en råstof-tilladelse viser, at myndighedernes overtrædelse af VVM-direktivets regler indirekte rammer de private virksomheder. I Wells-sagen havde en nabo til en råstofindvinder klaget over, at tilladelsen til råstofindvinding var fornyet, uden der var gennemført VVM. Årsagen var, at de britiske regler ikke krævede screening af, om VVM var nødvendig ved fornyelse af råstoffilladelse, hvilket ligner de danske regler. Spørgsmålet var derfor, om VVM-direktivet kunne påberåbes af naboer til privat virksomhed – og hvis svaret var bekræftende, hvilke retsfølger der skulle tillægges den manglende VVM.

EF-Domstolens svar var meget klart: naboer kan påberåbe sig VVM-direktivet over for myndigheder, selv om dette har indirekte negative følger for private virksomheder. Spørgsmålet var herefter, hvilke retsfølger der skulle tillægges den manglende VVM. Hertil svarede EF-Domstolen, at den manglende VVM betød, at råstoffilladelsen skulle tilbagekaldes, således at råstofindvindingen skulle standses, medmindre naboen accepterede en erstatning. EF-Domstolen tog ikke stilling til, om en tilbagekaldelse af råstoffilladelsen så gav råstofindvinderen krav på erstatning fra myndighederne/den britiske stat. Formentlig er svaret bekræftende, da den manglende VVM skyldtes mangler ved den britiske implementering, men det er også muligt, at EF-Domstolen vil finde, at dette spørgsmål må afgøres efter national ret.

For dansk ret begrænser problemerne med Wells-dommen sig ikke til råstofsager. Det er således et selvstændigt problem, at planlovens regler om VVM er begrænset til anlæg, mens projekter efter VVM-direktivet også omfatter andre indgreb i det naturlige miljø, som f.eks. intensiv fåregræsning og gødsning på nye arealer, jf. traktatbrudssag mod Irland, C-392/96. Følges principperne i Wells-dommen, kan manglende VVM betyde, at nogle af disse aktiviteter skal standses, indtil der er udarbejdet en VVM.

Wells-dommen tog ikke stilling til, om der gælder et tilsvarende krav om fysisk lovliggørelse, hvis der er opført et større anlæg. Efter min opfattelse kan værdispildshensyn begrunde, at kravet om fysisk lovliggørelse fraviges – men

under forudsætning af, at der så ydes berørte borgere en rimelig økonomisk kompensation fra staten for det retsbrud, som den manglende VVM er udtryk for. Noget anderledes antog Naturklagenævnet i afgørelse af 11/6 2003 i sag om et vejbyggeri i Roskilde, at manglende VVM kan udbedres efterfølgende ved en retlig lovliggørelse i form af en miljøvurdering og en offentlig høring. I denne sag havde Naturklagenævnet oprindelig stadfæstet kommunens beslutning om, at VVM ikke var nødvendig, men blev underkendt af Højesteret (UfR 2000, s. 103 H). Da højesteretsdommen faldt, havde vejen været i brug i flere år, så spørgsmålet var, hvilke konsekvenser dommen skulle have. I overensstemmelse med praksis på planlovens område mente Naturklagenævnet, der kunne ske en retlig lovliggørelse ved at udarbejde en miljøvurdering og gennemføre en offentlig høring. Denne udlægning forekommer i modstrid med dommen i Wells. Forklaringen er, at VVM kræver en bestemt fremgangsmåde før VVM-pligtige anlæg etableres – og er denne fremgangsmåde ikke fulgt, foreligger et uopretteligt retstab, medmindre man fysisk lovliggør. Sagen illustrerer de problemer, der opstår, når man forsøger at gennemføre VVM-reglerne i planloven, som alene handler om arealreservationer. Mens det nemlig er muligt efterfølgende at ændre bestemmelserne for anvendelsen af et bestemt areal, er det ofte ikke muligt at genoprette en manglende VVM uden et betydeligt værdispild.

Og hermed er vi tilbage til Amager-Metro-sagen og spørgsmålet om opsættende virkning af sagsanlæg. Problemet er nemlig, at hvis VVM-reglerne overtrædes, er det ikke muligt at rette fejlen, når først anlægget står der. Og med den tid det vil tage, før sagen er afgjort, betyder landsrettens kendelse, at anlægget formentlig både er færdig og taget i brug, når den endelige dom foreligger. En generel formodning mod opsættende virkning af klager over manglende eller mangelfuld VVM kommer derfor let i modstrid med en effektiv håndhævelse af VVM-reglerne.

Dette er så omvendt også baggrunden for, at der i Århus-konventionen om borgernes rettigheder på miljøområdet er fastsat særlige regler om, at der skal være mulighed for foreløbige retsmidler for borgerne. Eller som det udtrykkes

i konventionens art. 9(4), skal borgernes adgang til domstole eller uafhængige organer

"... provide adequate and effective remedies, including injunctive relief as appropriate, and be fair, equitable, timely and not prohibitively expensive."

Selv om det er i overensstemmelse med fast praksis, når landsretten i Amager-Metro-sagen udtaler, at sagsanlæg kun i sjældne tilfælde tillægges opsættende virkning, svarer denne udlægning ikke til Århus-konventionen, der kræver en adgang til opsættende virkning og ikke hjemler en sådan indskrænket fortolkning.

Landsrettens udlægning kan dog forsvares med, at der ikke ved den danske implementering af Århus-konventionen er optaget særlige regler om opsættende virkning af sagsanlæg ved domstolene om mangelfuld VVM. Forklaringen herpå er så vidt vides, at Miljøministeriet antog, at denne forpligtelse opfyldes af Naturklagenævnet, der virker som klageinstans i VVM-sager og kan sikre en hurtig proces med mulighed for at give klager opsættende virkning.

Kan Naturklagenævnet fortsat behandle VVM-sager?

Det er imidlertid tvivlsomt, om denne løsning kan opretholdes, når Danmark skal gennemføre direktiv 2003/35, som EU har vedtaget med henblik på at implementere de dele af Århus-konventionen, der angår VVM. Mens danske domstole nemlig ikke er direkte bundet af Århus-konventionen, kan det samme ikke siges om direktivet, der skal fortolkes af EF-Domstolen.

Efter direktiv 2003/35 stilles krav om, at borgere i VVM-sager skal have adgang til enten domstole eller et tilsvarende uafhængigt og upartisk organ, og at adgangen skal være "fair, equitable, timely and not prohibitively expensive".¹ Umiddelbart kunne man mene, at Danmark nemt kan leve op til disse betingelser. Afgørelser om VVM efter planloven kan påklages til Naturklagenævnet og efterfølgende indbringes for domstolene, ligesom VVM-afgørelser vedrørende søterritoriet kan indbringes for domstolene. Når der alligevel er et problem, skyldes det, at direktivet stiller særlige krav om hurtig og billig proces, hvilket næppe kan opfyldes ved

sagsanlæg ved domstolene. Der er derfor i alle tilfælde et alvorligt problem med borgernes procesadgang ved VVM på søterritoriet. Derimod er der næppe tvivl om, at procesformen hos Naturklagenævnet opfylder kravet om hurtig og billig proces.

Her melder sig imidlertid et andet problem. Efter VVM-direktivets nye art. 10 a skal prøvelsen ske ved "en domstol eller et andet uafhængigt og upartisk ved lov nedsat organ". Kravet svarer til Århus-konventionens art. 9(2), hvorefter der i bl.a. VVM-sager skal være adgang til "a court of law and/or another independent and impartial body established by law", og både Miljøministeriet og Folketing forudsatte, at Naturklagenævnet levede op hertil ved vedtagelsen af den danske følgelovgivning til gennemførelse af Århus-konventionen. Spørgsmålet er, om denne udlægning er rigtig, hvormed det må erindres, at der nu er tale om en EU-retlig forpligtelse, der fortolkes af EF-Domstolen, og som formentlig har direkte effekt.

Efter min opfattelse kan det vanskeligt hævdes, at Naturklagenævnet med sin usædvanlige sammensætning lever op til kravet om *upartiskhed*. Ifølge naturbeskyttelseslovens § 80 består Naturklagenævnet af en af ministeren udpeget formand, to højesteretsdommere og ét medlem udpeget af hvert af de politiske partier, som har sæde i Folketingets Finansudvalg.

Ud over de principielle betænkigheder denne sammenblanding af lovgivende, dømmende og udøvende magt rejser, giver nævnets sammensætning et selvstændigt problem i forhold til de nye EU-krav. Selv om det kan hævdes, at Naturklagenævnet er uafhængig i forhold til ministeren, kan det vanskeligt hævdes, at det flertal af nævnets medlemmer, der udpeges af forskellige politiske partier i den lovgivende forsamling, opfylder direktivets krav om upartiskhed. Tværtimod må fordelingen af medlemmer mellem forskellige politiske partier netop opfattes som udtryk for, at man i Naturklagenævnet har ønsket en politisk balance frem for upartiskhed.

Den omstændighed, at de enkelte medlemmer muligvis vil hævde egen personlig integritet, ændrer ikke herved. Det er i alle tilfælde det politiske tilhørsforhold, som begrunder udpegningen. Skulle man vælge at gå et spadestik dybere, er det ikke vanskeligt at påvise, at Natur-

klagenævnets medlemmer i en række sager har delt sig efter politisk anskuelse. I forhold til VVM kommer dette til udtryk ved, at medlemmer fra de nuværende regeringspartier oftere mener, at VVM er unødvendig end medlemmer udpeget af f.eks. SF og Enhedslisten. Hverken på den ene eller den anden side af det politiske spektrum ses denne forskel motiveret af retlige overvejelser, men fremstår som en mere eller mindre politisk stillingtagen. Dette kan man naturligvis ikke bebrejde medlemmerne, der sikkert gør deres bedste, men det illustrerer, at Naturklagenævnet med den nuværende sammensætning vil have problemer med fremover at stå med ansvaret for en upartisk prøvelse i VVM-sagerne.

Det kan i forlængelse heraf være nyttigt at erindre, hvorfor Naturklagenævnet er sammensat, som det er. Naturklagenævnets forgænger var Overfredningsnævnet. Dette var oprindeligt nedsat for at afgøre fredningssager, hvor det meget vel kan være nyttigt at lægge vægt på politisk balance frem for en traditionel retlig uafhængighed og stillingtagen. Uden nærmere overvejelser har Folketinget udvidet først Overfredningsnævnet og siden Naturklagenævnets sagsområder til den traditionelle retlige prøvelse (lokal-

planer, landzonetilladelser, beskyttelse af EU-naturområder og VVM-sager). Konsekvensen er, at retlig prøvelse i et meget stort antal miljø-sager har været overladt til et organ, der domineres af politikere uden særlig juridisk indsigt, men med en mere eller mindre klar politisk indstilling til miljø-sager. I forhold til EU's VVM-regler forklarer dette tillige, hvorfor Naturklagenævnets praksis er vanskeligt foreneligt med EF-Domstolens fortolkning af VVM-direktivet. Tilsvarende forekommer nævnets stilling til f.eks. sager om butikcentre at være mere præget af politiske end retlige overvejelser, som f.eks. Bilka-sagen fra Horsens illustrerer. Så når man nu formentlig er nødt til at flytte VVM-sagerne fra Naturklagenævnet, kunne der være anledning til at overveje, om man ikke skulle begrænse nævnets virke til fredningssager og overlade retlige spørgsmål til uafhængige organer uden deltagelse af politikere.

Noter

- 1) Når jeg har valgt at citere den engelske version, er det fordi den danske version af direktivet er uklar, idet "timely" er oversat med betimelige. Helt generelt må især i relation til proceskrav advares mod at forlade sig for meget på danske oversættelser.

Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 0. december 2004

2. udkast

Miljø- og Planlægningsudvalget
L 59 - Bilag 4

Betænkning

Offentlig

over

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

(Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen)

[af miljøministeren (Connie Hedegaard)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. oktober 2004 og var til 1. behandling den 4. november 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 7. oktober 2004 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 6. Den 28. oktober 2004 sendte miljøministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

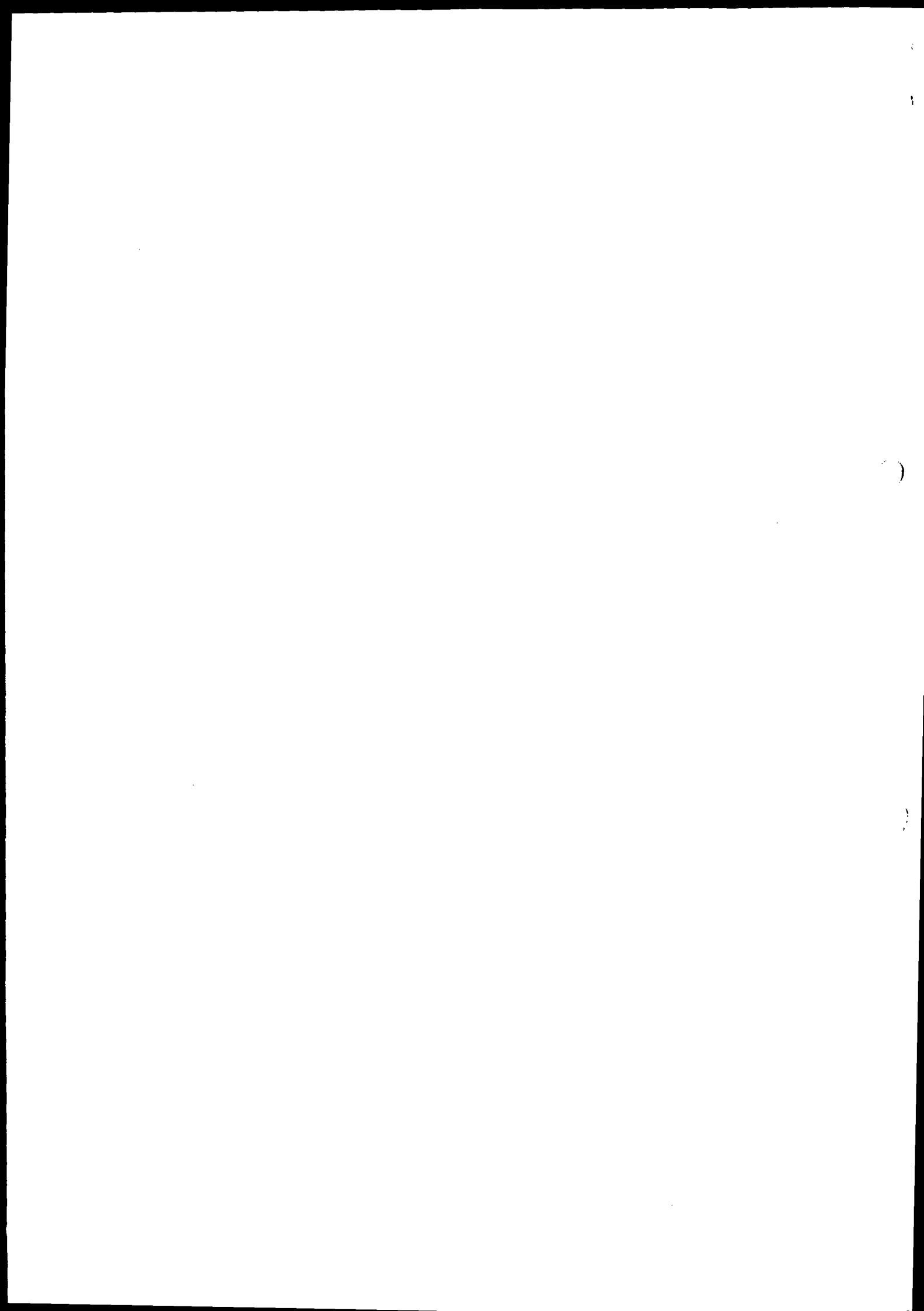
Udvalget har stillet 4 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

[]

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. [Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.]



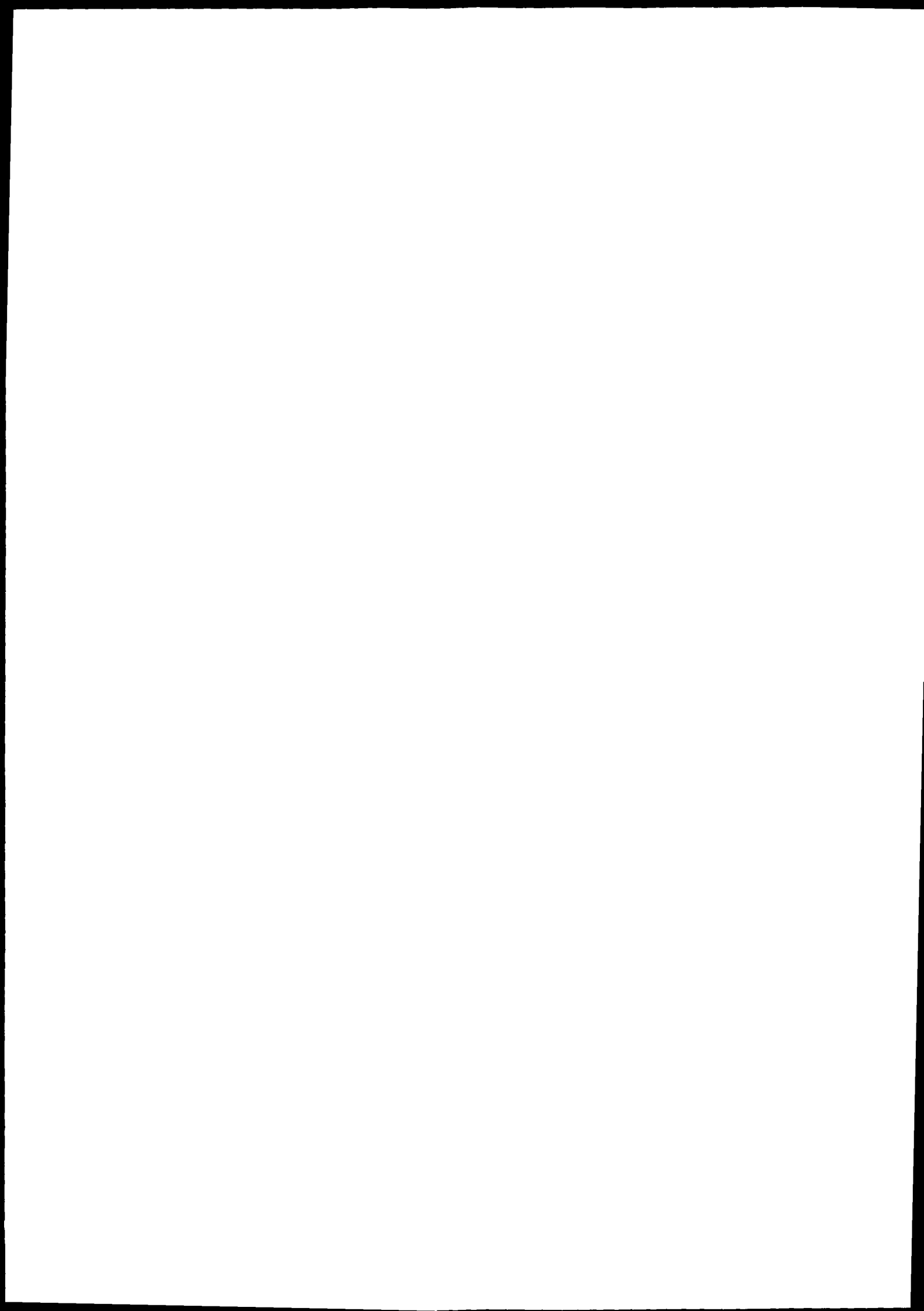
Erling Bonnesen (V) Helga Moos (V) Eyvind Vesselbo (V) fmd. Jens Vibjerg (V)
Jørn Dohrmann (DF) Freddie H. Madsen (DF) Helle Sjelle (KF)
Christian Wedell-Neergaard (KF) Mogens Nørgård Pedersen (KD) nfmd. Inger Bierbaum (S)
Margot Torp (S) Pernille Blach Hansen (S) Jacob Buksti (S) Torben Hansen (S)
Jørn Jespersen (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre (V)	54 *	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne



Betænkning afgivet af Miljø- og Planlægningsudvalget den 0. december 2004

1. udkast

Miljø- og Planlægningsudvalget

L 59 - Bilag 3

Offentlig

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

(Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen)

[af miljøministeren (Connie Hedegaard)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 28. oktober 2004 og var til 1. behandling den 4. november 2004. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Miljø- og Planlægningsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og miljøministeren sendte den 7. oktober 2004 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 6. Den 28. oktober 2004 sendte miljøministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 4 spørgsmål til miljøministeren til skriftlig besvarelse, [som denne har besvaret.]

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

[]

Tjóðveldisflokkurinn, Siumut og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen. [Der gøres opmærksom på, at et flertal eller et mindretal i udvalget ikke altid vil afspejle et flertal/mindretal ved afstemning i Folketingssalen.]

Erling Bonnesen (V) Helga Moos (V) Eyvind Vesselbo (V) fmd. Jens Vibjerg (V)
Jørn Dohrmann (DF) Freddie H. Madsen (DF) Helle Sjelle (KF)
Christian Wedell-Neergaard (KF) Mogens Nørgård Pedersen (KD) nfm. Inger Bierbaum (S)
Margot Torp (S) Pernille Blach Hansen (S) Jacob Buksti (S) Torben Hansen (S)
Jørn Jespersen (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV) Keld Albrechtsen (EL)

Tjóðveldisflokkurinn, Siumut og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

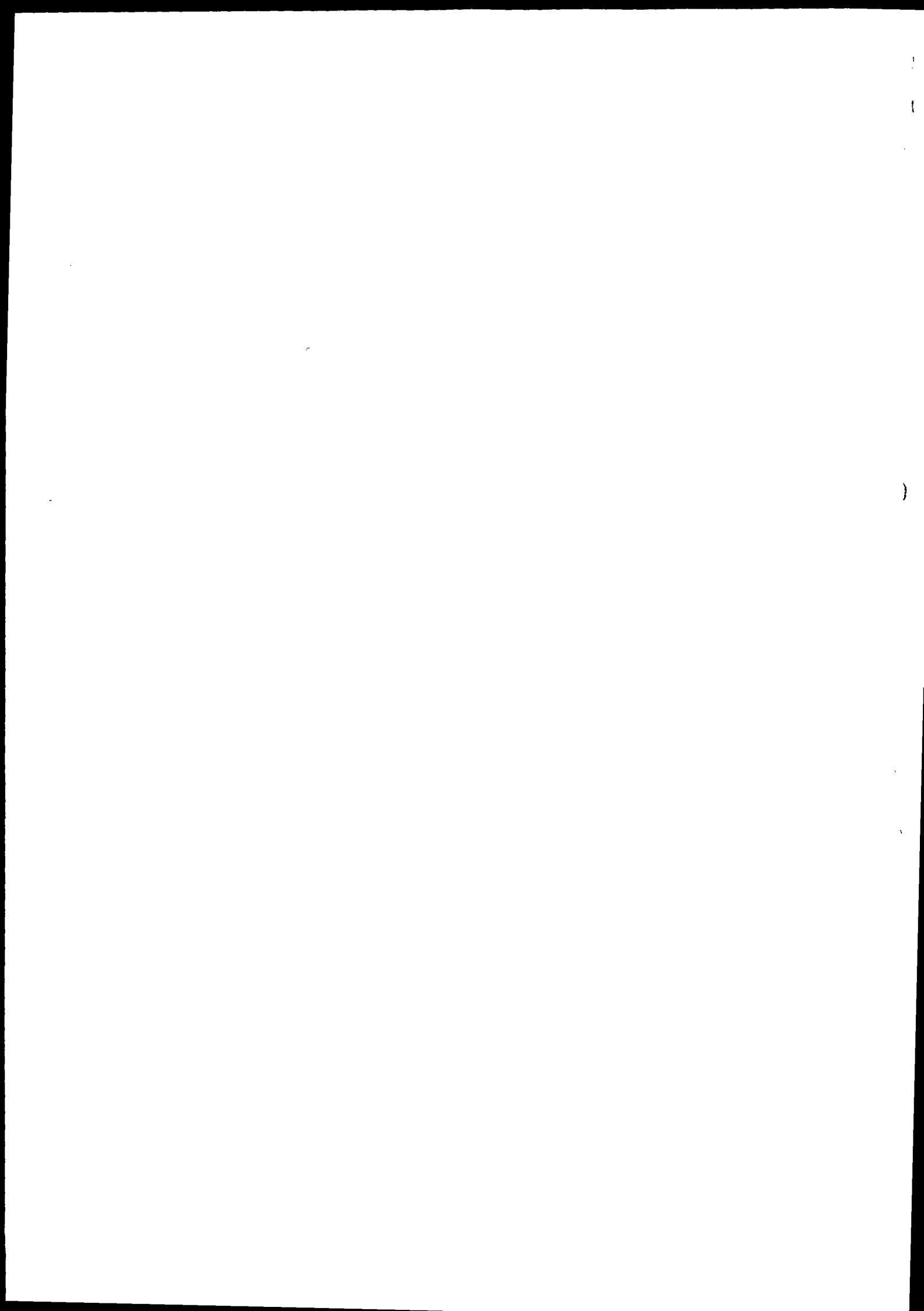
Venstre (V)	54 *	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Siumut (SIU)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Tjóðveldisflokkurinn (TF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	3

Oversigt over bilag vedrørende L 59

Bilagsnr.	Titel
1	Høringsnotat samt kopi af høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse (Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen), fra miljøministeren
2	Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 59

Spm.nr.	Titel
1	Spm. om, hvilke af de foreslåede ændringer der vil kunne føre til miljøfordingelser eller forringede muligheder for borgerinddragelse, når lovforslaget sammenholdes med loven, der blev vedtaget af Folketinget i 2000, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
2	Spm. om, hvordan de omtalte bemyndigelser tænkes udmøntet, for så vidt angår de nævnte planer og programmer, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
3	Spm., om ministeren vil præcisere, at bemyndigelsen ikke må anvendes til at forringe betingelserne for offentlighedens inddragelse i forhold til de nuværende regler og om muligheder for borgerinddragelse i forskellige love på miljøområdet, til miljøministeren, og ministerens svar herpå
4	Spm., om ministeren vil tage initiativ til, at de konkrete udmøntninger af bemyndigelsen fremover sendes i høring hos de berørte organisationer m.v., til miljøministeren, og ministerens svar herpå



Folketinget – Miljø- og Planlægningsudvalget
Christiansborg, den 10. november 2004

Til
udvalgets medlemmer og stedfortrædere

Ad
L 59 Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse. (Gennemførelse af direktiv om Århuskonventionen).
Af miljøministeren (Connie Hedegaard).

Tidsplan for udvalget behandling af lovforslaget

Onsdag den 17. november: Lukning for spørgsmål

Mandag den 22. november: Frist for besvarelse af spørgsmål

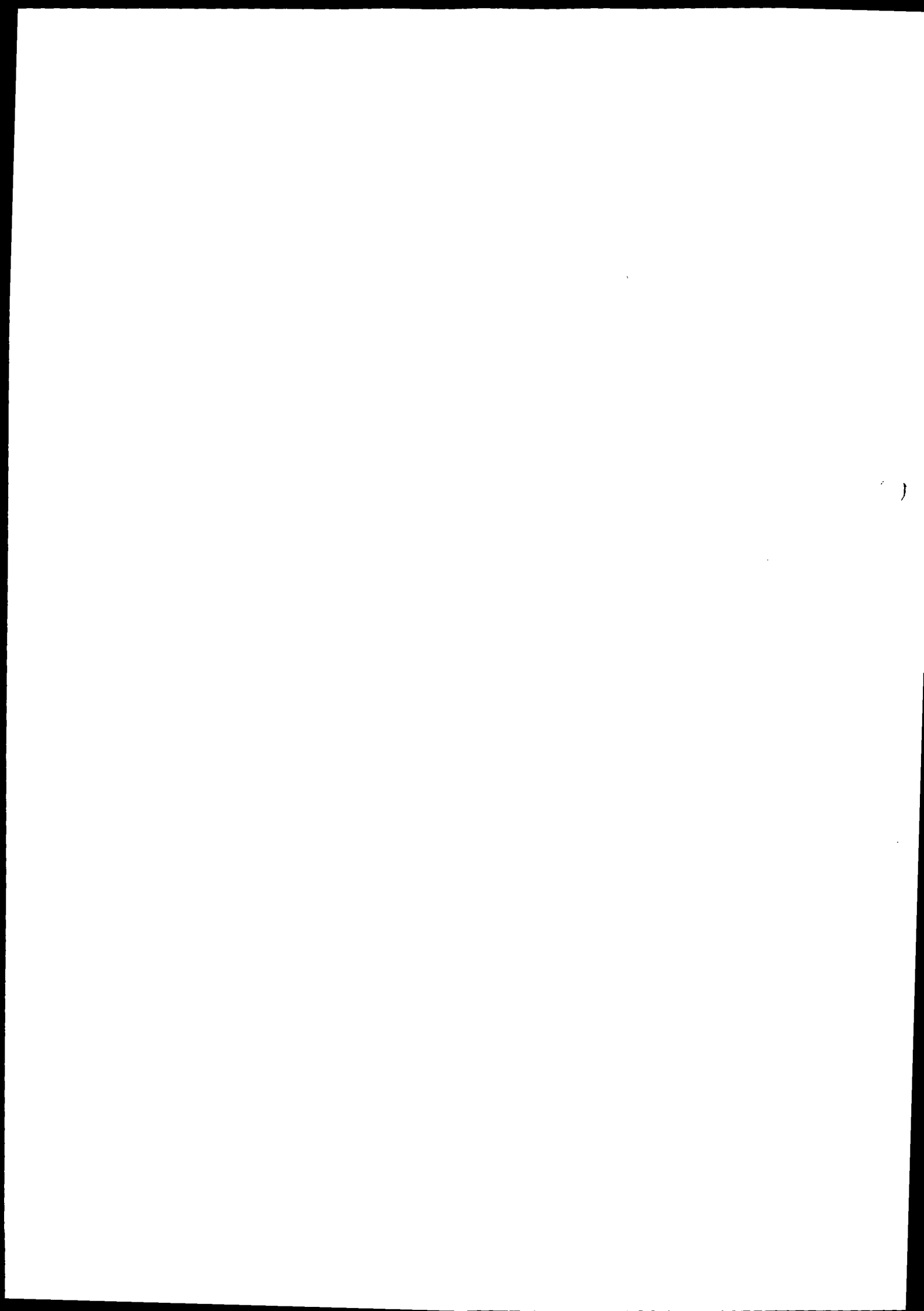
Onsdag den 24. november: Politisk drøftelse

Fredag den 26. november: Frist for indlevering af politiske bemærkninger
(betækningsbidrag)

Onsdag den 1. december: Afgivelse af betænkning

Med venlig hilsen

Jørgen Bjelskou,
udvalgssekretær.



Miljø- og Planlægningsudvalget, Miljø-
og Planlægningsudvalget

L 59 - Bilag 1

MPU alm. del - Bilag 45, Offentlig

MILJØMINISTERIET

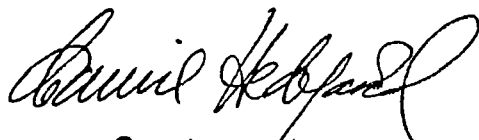
Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

DEPARTEMENTET

J.nr. M 1034-0358

Den 28 OKT. 2004

J. Til udvalgets orientering fremsendes hermed i 70 eksemplarer hø-
ringsnotat samt kopi af høringssvar vedrørende forslag til lov om
ændring af lov om miljøbeskyttelse (Gennemførelse af direktiv om
Århus-konventionen).



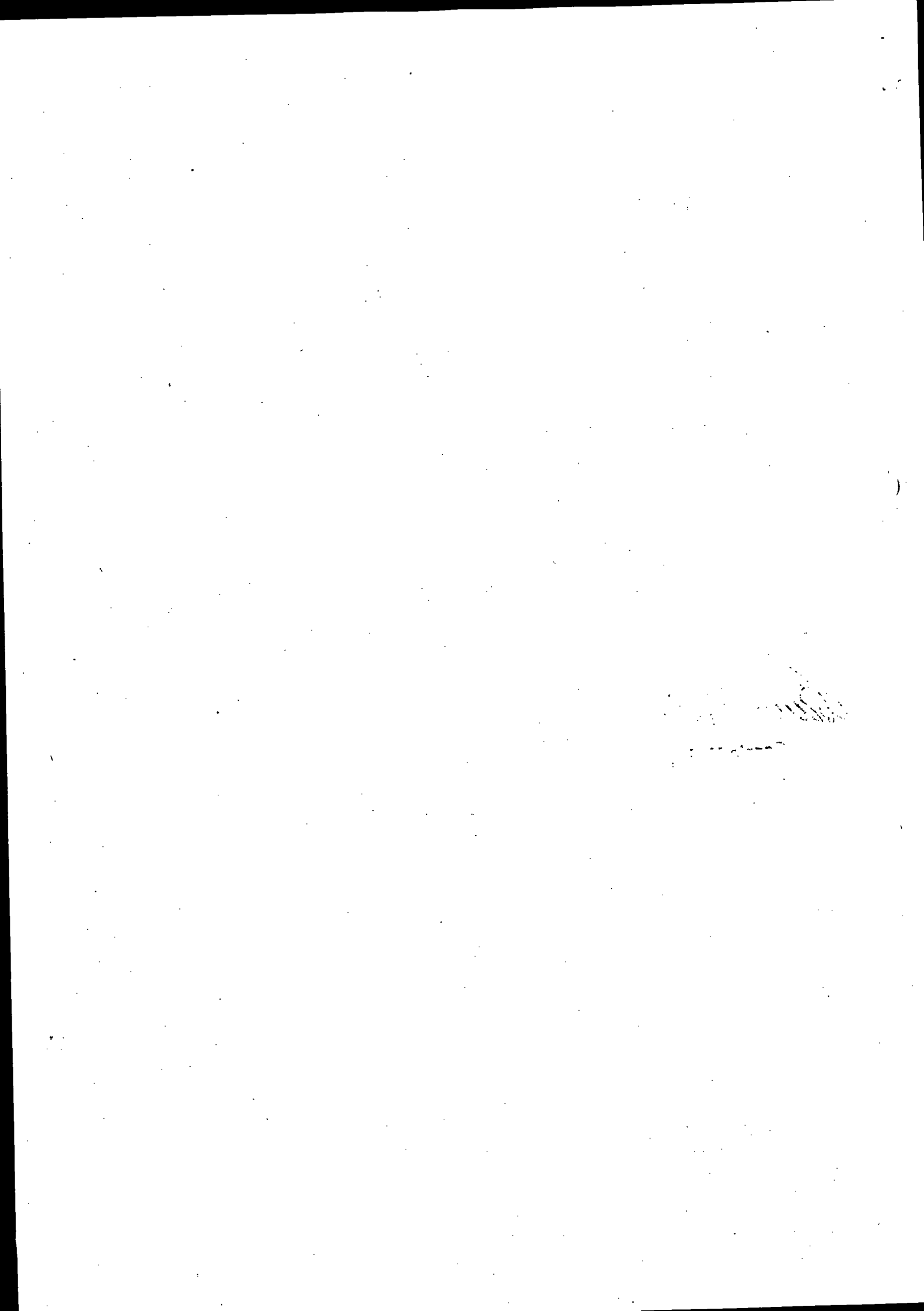
Connie Hedegaard



CAMILLA BRASK LENTZ

Miljøministeriet
Departementet
Højbro Plads 4
1200 København K

Tlf. 33 92 76 00
Fax 33 32 22 27
Telex 42230 milmin dk
E-post: mem@mem.dk



NOTAT

vedrørende høringssvar til Forslag til Lov om ændring af miljøbeskyttelsesloven

(Implementering af Århus-konventionen)

Udkast til lovforslaget blev udsendt i eksternt høring med brev af 29. juli 2004. Høringsfristen udløb den 1. september 2004.

Udvalget får samtidig tilsendt kopi af høringssvarene.

Lovforslaget blev sendt til høring hos en bred kreds, jf. bemærkningerne til lovforslaget.

Miljøstyrelsen har modtaget i alt 24 høringssvar, hvoraf 22 myndigheder og organisationer oplyser enten, at man ikke har bemærkninger til lovforslaget, eller at man ønsker lovforslaget velkomment. Foruden de ændringer, der fremgår af dette notat, er der foretaget korrektioner i lovforslaget bl.a. efter drøftelser med Justitsministeriet.

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar til de ovenfor nævnte punkter. Kommentarer hertil er anført i kursiv.

Det skal bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Ønskes detaljerede oplysninger om svarenes indhold, henvises der til de fremsendte høringssvar.

Bryggeriforeningen anbefaler, at lovforslagets bemyndigelse til at fastsætte regler om offentlighedens forudgående inddragelse i forbindelse med ad hoc-revurderinger af virksomhedernes miljøgodkendelser udnyttes til at fastsætte regler herom samtidig med den igangværende revision af godkendelsesbekendtgørelse. Herudover finder foreningen, at det bør præciseres i godkendelsesbekendtgørelsen, at kravet om forudgående offentlighed i forbindelse med ad hoc-revurderinger kun gælder for (i)-mærkede virksomheder.

Revisionen af godkendelsesbekendtgørelsen er netop afsluttet, og ny bekendtgørelse er udstedt den 16. september 2004. Med hensyn til de (i)-mærkede virksomheder kan oplyses, at de påtænkte regler i godkendelsesbekendtgørelsen om forudgående offentlighed i forbindelse med ad hoc-revurderinger alene vil omfatte de (i)-mærkede virksomheder.

De fremkomne bemærkninger har ikke givet anledning til ændringer i lovforslaget.

Danske Maritime finder, at bemyndigelsesbestemmelsen til at fastsætte regler om inddragelse af offentligheden i forbindelse med udarbejdelse af planer og programmer på lovens område er for vidtgående. Den bør begrænses til planer og programmer omfattet af direktiv 2003/35/EF om offentlighedens deltagelse i forbindelse med udarbejdelse af visse planer og programmer på

miljøområdet og ændring af direktiv 85/337/EØF og 96/61/EF for så vidt angår offentlig deltagelse og adgang til klage og domstolsprøvelse.

Den forslåede bemyndigelsesbestemmelse forventes umiddelbart at blive udnyttet til at fastsætte regler om offentlighedens inddragelse i forbindelse med udarbejdelse af visse af de planer og programmer, som er omfattet af ovennævnte direktiv. Bemyndigelsesbestemmelsen er ikke begrænset til planer og programmer, der er omfattet af ovennævnte direktiv. Dette skyldes, at Århus-konventionen generelt stiller krav om offentlighedens inddragelse ved udarbejdelse af planer og programmer på miljøområdet. Det kan derfor også fremover blive behov for en bemyndigelsesbestemmelse til at fastsætte offentlighedsregler for såvel nationale som EU fastsatte planer og programmer på miljøområdet.

De fremkomne bemærkninger har ikke givet anledning til at ændre i lovforslaget.

Dansk Landbrug
Vesterbrogade 4A
1620 København V
Telefon 33 39 46 00
Telefax 33 39 46 06

Landbrugsraadet
Axeltorv 3
1609 København V
Telefon 33 39 40 00
Telefax 33 39 45 15

Dato 1. september 2004

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Høring vedrørende lovforslag om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-konventionen)

Dansk Landbrug og Landbrugsraadet har modtaget udkast til forslag om ovennævnte 2 lovforslag i høring og skal derfor i det nedenstående fremkomme med bemærkninger.

Generelt

Vi henviser til vores to høringssvar afgivet i januar 2004 vedr. forslag til anvendelse af Århus-konventionens bestemmelser om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet.

Det er generelt positivt, at der sikres en åben proces om planer og programmer, der udarbejdes indenfor miljøområdet.

Miljøbeskyttelsesloven

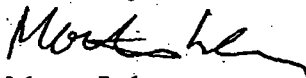
Vi kan tilslutte os de foreslåede ændringer i Miljøbeskyttelsesloven.

Lov om aktindsigt i miljøoplysninger

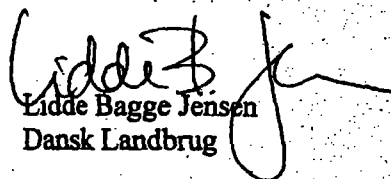
Århus konvention og det efterfølgende EU direktiv herom er i sig selv ganske svært tilgængelig tekst – hvilket vel i virkeligheden ikke understøtter deres formål om at sikre borgernes interesser i at kunne anvende miljølovgivningen.

Vi vil derfor stærkt opfordre til, at de danske politikere og borgere bliver fuldt oplyst om konsekvenserne af konventionens og direktivets implementering i dansk lovgivning. Denne oplysning bør sikres i de generelle bemærkninger til lovforslaget om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger, der tydeligt og i lettilgængelig form skal beskrive, hvilke oplysninger, der er adgang til, og på hvilken måde dette sker. Endvidere skal det tilsvarende klart fremgå, hvilken retsbeskyttelse borgere og virksomheder eventuelt måtte nyde under disse regler.

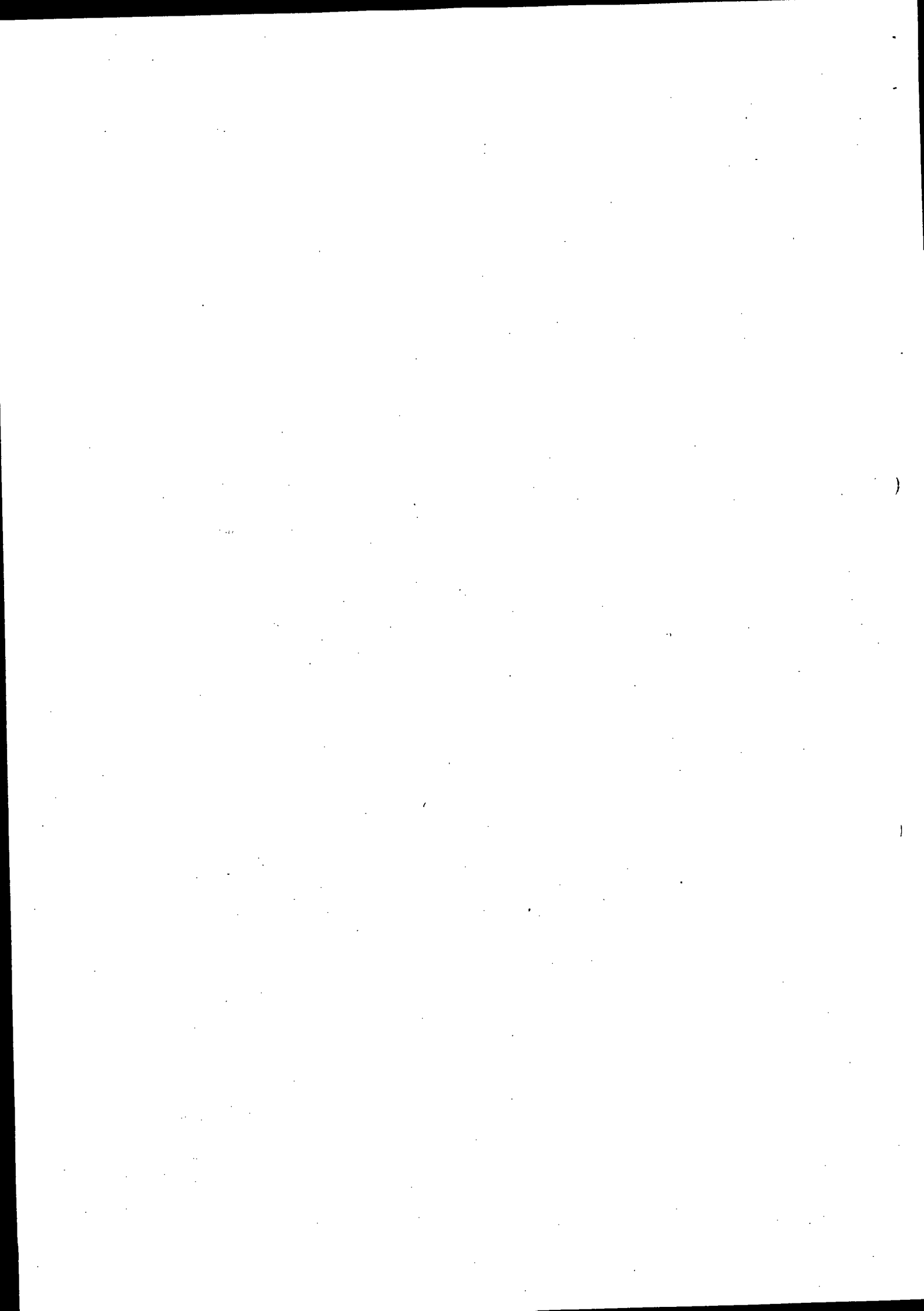
Med venlig hilsen



Morten Løber
Landbrugsraadet



Lide Bagge Jensen
Dansk Landbrug



Velkommen til Skatteudvalget – SAU

– En guide til udvalgets arbejde, herunder en beskrivelse af udvalgets arbejde i sidste folketingsår og de nye EU-procedurer

Skatteudvalget holder normalt møde om onsdagen kl. 09.30 i værelse 2-080, men der kan også, hvis det er nødvendigt, indkaldes til møde på andre tidspunkter.

Udvalget bistås af:

Udvalgssekretær **Jacob Ravn**, tlf. 33 37 55 29 (e-mail: jacob.ravn@ft.dk),

udvalgssekretær **Søren Koushede**, tlf. 33 37 55 16 (e-mail: soren.koushede@ft.dk) og

overassistent **Jette Marlene Hansen**, tlf. 33 37 55 32 (e-mail: jette.hansen@ft.dk).

Sekretariatet har kontor på 1. sal i L-bygningen (adgang via Provianthuset).

Skatteudvalget er et af Folketingets stående udvalg og har 17 medlemmer og 11 stedfortrædere. Udvalget nedsættes ved begyndelsen af hver folketingssamling, jf. Folketingets forretningsorden § 7, stk. 1.

Sekretariatet rådgiver formanden og udvalgets medlemmer med tilrettelæggelsen og gennemførelsen af udvalgsarbejdet, herunder udarbejdelse af betænkninger og beretninger. Sekretariatet forbereder sammen med formanden møder, konference/høringer, besøg, rejser m.v. og bistår evt. formanden med taludkast. Udvalgets medlemmer kan få bistand til afklaring eller udarbejdelse af f.eks. udvalsspørgsmål, samrådspørgsmål, bidrag til betænkninger og beretninger, ændringsforslag eller til udarbejdelse af lov- eller beslutningsforslag.

Sagsområder

I et bilag til Folketingets forretningsorden er det fastlagt, at Skatteudvalget behandler sager inden for sagsområderne: Personskatter, ejendomsverdiskat, afgift af dødsboer og gaver, børnefamilieydelse, selskabskatter, pensionsafkastskat, tinglysningsafgift, merværdiafgift, miljøafgifter, energi-afgifter, afgifter vedrørende motor køretøjer, punktafgifter, afgifter på spil, arbejdsmarkedsbidrag og told.

Ressortministerier

Skatteministeriet er udvalgets politiske ressortministerium. Skatteministeriet består af det centrale departement samt Toldskat og Landsskatteretten. Der til kommer Finansministeriet som sammen med Skatteministeriet er udvalgets samarbejdspartner vedr. møder i EU's ministerråd i samlingen af økonomi- og finansministre (ECOFIN).

I vedlagte bilag er arbejdet i udvalgene yderligere beskrevet.

Med venlig hilsen

Jacob Ravn og Søren Koushede
udvalgssekretærer.

Efter aftale med udvalgsformanden udarbejder udvalgssekretariatet en skriftlig dagsorden for Skatteudvalgets møder. Dagsordenen omdelles til skatteudvalgets medlemmer og stedfortrædere samt til partisekretariatene og pressen. Dagsordenen ligger desuden på Folketingets hjemmeside under Nyt-delens menupunkt Dagsordener, ugeplaner og årsplan -> Dagsordener for kommende møder i udvalgene.

Udvalgsdagsordener

Udvalgmøder

Udvalgsdagsordenen indeholder henvisninger til relevante bilag m.v., som man i de fleste tilfælde kan finde på Folketingets hjemmeside under Nyt-delens menupunkt Udvalgene m.v. Hvis der kommer nye dagsordenspunkter eller relevante bilag, omdelles der sædvanligvis en ny udgave af dagsordenen. Udvalgsdagsordener udsendes af og til med meget kort varsel før udvalgsmødet. Den kommende uges møder annonceres på opslagstavlen i Vandrehallen.

Mødeform

Længden af møderne i Skatteudvalget varierer: Nogle varer under en halv time, mens andre kan strække sig over flere timer. Forhandlingerne i lukkede møder er *fortrolige* og må f.eks. ikke refereres i pressen eller i Folketingssalen. Udvalget kan dog beslutte, at man kan informere offentligheden om drøftelserne, og deltagernes (medlemmer, ministre, der har været i samråd, og deputationer, der har haft fortræde, kan efter fast praksis referere, hvad de *selv* har sagt under udvalgs mødet). Der bliver ikke taget referat, men der føres en fortrolig protokol, hvor udvalgets beslutninger indføres.

Åbne udvalgmøder

Skatteudvalgets møder er som udgangspunkt lukkede. Hvis et tema eller et kompleks af temaer skønnes særligt egnede til behandling for åbne møder, kan udvalget imidlertid beslutte at holde et åbent møde. I givet fald drøfter udvalget i forbindelse med beslutningen om at åbne dørene også formen og proceduren for mødet, herunder mulighederne for f.eks. tv-dækning og båndoptagelse. Ved udvalgets beslutning om at afholde et samråd for åbne møder skal forhandlingerne dog altid båndoptages.

Udvalgsdokumenter

Materiale til udvalgene, eksempelvis spørgsmål og svar, rapporter, henvedelser m.m. omdelles som udvalgsbilag til udvalgets medlemmer og stedfortrædere. I Skatteudvalget omdelles endvidere bl.a. aktstykker og svar på § 20-spørgsmål, som vurderes at have generel interesse for udvalget, samt relevante artikler om aktuelle emner fra tidsskrifter, fagblade og aviser.

Der er i udvalgene to hovedkategorier af materiale, nemlig dokumenter vedrørende forslag og dokumenter vedrørende udvalgets almindelige kontrol med regeringen, dvs. alm. del - dokumenter. Dokumenterne er endvidere opdelt i 3 underkategorier: bilag, spørgsmål/svar og samrådspørgsmål. Alm. del-nummereringer og forslagsnummereringer er altid knyttet til en bestemt folketingssamling (f.eks. 2004-05, 2. samling).

Hvordan besvares spørgsmålene?

Skatteudvalgets medlemmer kan stille spørgsmål til skatteministeren, eller til den minister, som spørgsmålet vedrører. Der kan stilles spørgsmål vedrørende de lov- og beslutningsforslag, der er til behandling i udvalget, eller vedrørende et emne, der ligger inden for udvalgets sagsområde. Udvalgs spørgsmål stilles på udvalgets vegne og indeholder i modsætning til § 20-spørgsmål, der stilles i spørgereens navn, ikke nogen begrundelse. Udvalgs spørgsmål stilles som regel på foranledning af et enkelt medlem af udvalget. Offentligheden kan ikke få oplyst, hvem der har stillet et spørgsmål, kun udvalgets medlemmer og stedfortrædere har adgang til denne oplysning. Den, der har stillet spørgsmålet, vil dog nogle gange selv oplyse dette, f.eks. i forhold til pressen.

Hvem stiller spørgsmål?

Udvalgs spørgsmål

På hjemmesiden (www.ft.dk) kan man også læse lov- og beslutningsforslag i fuld tekst, spørgsmål og svar fra salen (§ 20-spørgsmål) og forhandlingerne i salen. **Abonnement:** Det er endvidere muligt at tegne abonnement på dokumenter, dagsordener m.v. på Nettingets forside (<http://nettinget/>). Det er også muligt at abonnere på nyheder fra Folketingets hjemmeside (<http://www.abonnement.ft.dk/>).

Udvalgenes offentlige bilag er tilgængelige for offentligheden 24 timer efter bilagsomdelingen på Christiansborg via Folketingets hjemmeside (www.ft.dk). Medlemmerne af Folketinget har dog mulighed for at se dokumenterne med det samme på den interne version af Folketingets hjemmeside, som kaldes Intraen (<http://intraen/>). Det er links til Intraen (FT.dk Om, FT.dk Nyt og FT.dk Dok) fra Nettingets forside.

Folketingets hjemmesider

All udvalgets bilag, bortset fra fortrolige bilag, sendes til udvalgets fagministre.

Udvalgsbilag, der er produceret i Folketinget eller sendt til Folketinget i en elektronisk version, ligger i fuld tekst på Folketingets Hjemmeside. Visse bilag kan dog være *interne*, det vil sige, at de kun omdelles og udliveres til folketingsmedlemmer, relevante ministre og gruppesekretariater. Det vil normalt dreje sig om bilag, der indeholder oplysninger om private, herunder økonomiske forhold. Endelig kan bilag være *fortrolige*. Kun medlemmer og stedfortrædere i udvalget har adgang til fortrolige bilag.

Udvalgsbilag journaliseres og får et bilagsnummer, inden de omdelles. Som hovedregel er bilagene *offentlige*. Det betyder, at bilagene er tilgængelige for offentligheden dagen efter, at de er omdelt i udvalget. Pressefogens medlemmer får bilagene stillet til rådighed, Schultz' forlag udsender dem til abonnenter, og de kan købes i Folketingets Iovbutik. Bilagene kan også læses på Folketingets hjemmeside. Dog er ikke alle udvalgsbilag tilgængelige i fuld tekst.

Det fremgår af Forretningsordningen for Folketinget, at udvalget kan anmode ministeren om et skriftligt svar og om, at det besvares inden en nærmere angiver frist. Hvis ikke udvalget har angivet en frist for besvarelsen af spørgsmålet, bør det ifølge forretningsordningen besvares inden 4 uger efter, at det er stillet. Hvis ikke det er muligt, bør ministeren give udvalget besked om, hvornår der kan forventes et svar. Det er muligt at se, om et spørgsmål er besvaret på Folketingets hjemmeside under Dok-delens menupunkt Udvalgsbilag.

Svar på spørgsmål til lov- og beslutningsforslag, som er på dagsordenen til betænkningssafviselse, skal som hovedregel foreligge omdelt i Skatteudvalget allersest 2 dage før det udvalgsmøde, hvor betænkningen afgives, dvs. normalt mandag før udvalgsmøde om onsdagen.

Samråd

Spørgsmål, der ønskes besvaret mundtligt af en minister i udvalget, kaldes et samrådspørgsmål. Samrådspørgsmål nummereres ikke som almindelige spørgsmål, men litteres (f.eks. A, B, C).

Samrådspørgsmål formuleres og afleveres på samme måde som almindelige spørgsmål. Udvalgssekretariatet sørger for, at der bliver aftalt et tidspunkt for afholdelsen af samråd, som passer både spørger og minister. Spørgeren kan anmode om at samrådet afholdes som et åbent samråd, men det kræver at minimum 3 medlemmer af udvalget ønsker dette.

Samråd afholdes normalt på udvalgets faste mødetidspunkt. Formanden vil ved starten af samrådet spørge, om spørgeren vil begrunde spørgsmålet, og derefter får ministeren ordet for at besvare spørgsmålet. Efter ministerens svar vil udvalgets medlemmer og stedfortrædere kunne stille supplerende spørgsmål til ministeren. Der kan være op til flere spørgsmålsrunder.

Efter samrådet stilles Skatteudvalgets sekretariat et udvalgs spørgsmål, hvor ministeren anmodes om at oversende talepapiret, som blev brugt til besvarelsen af samrådspørgsmålet.

Samrådspørgsmål, der stilles på almindelig del, sendes i kopi til Folketingets Ombudsmand. Dette sker som led i en nærmere aftalt procedure, der giver ombudsmanden et grundlag for at vurdere, om en sag, han får forelagt, har været behandlet i Folketinget på en måde, der kan udelukke Ombudsmanden fra at behandle sagen. Samråd er som hovedregel af orienterende karakter, hvilket betyder, at Ombudsmanden ikke er udelukket fra at behandle sagen. Hvis udvalget har truffet en beslutning i forbindelse med samrådet, kan Ombudsmanden være afskåret fra at behandle en sag om samme emne.

Henvendelser

Henvendelser fra organisationer og enkeltpersoner omdelles som hovedregel i udvalget som bilag, enten på alm. del eller som bilag til det forslag, som henvendelsen vedrører. De, der henvender sig, modtager en bekræftelse på, at deres henvendelse er modtaget. Hvis formen eller andre forhold gør, at en henvendelse ikke egner sig til kopiering og omdeling, vil den blive fremlagt i Skatteudvalgets sekretariat. Udvalget underrettes om, hvilke henvendelser der er fremlagt.

I Skatteudvalget er der etableret en ordning med skatteministerens om, at alle henvendelser vedrørende lov- og beslutningsforslag automatisk kommenteres. Henvendelser, der omdelles på alm. del, kommenteres kun af ministeren, hvis et medlem gennem udvalget stiller spørgsmål herom. Det fo-

rekommer dog også, at skatteministeren af egen drift finder anledning til at kommentere en henvendelse, selv om udvalget ikke har stillet spørgsmålet herom.

Når Skatteudvalget har anmodet ministeren om en kommentar til en henvendelse, orienteres afsenderen herom, ligesom afsenderen får tilsendt en kopi af ministerens kommentar, når den foreligger.

Deputationer

Efter almindelig praksis modtager udvalgene ofte deputationer. Det kan være enkeltpersoner, organisationer og foreninger m.fl., der ønsker foretræde i forbindelse med udvalgsbehandlingen af et lov- eller beslutningsforslag. En deputation kan dog også få foretræde vedrørende et anliggende inden for udvalgets sagsområde (alm. del). En deputation vil efter normal praksis få 15 minutter til at fremføre sine synspunkter og til at besvare spørgsmål fra udvalget. Der finder ikke nogen forhandling eller diskussion sted, og deputationen kan ikke stille spørgsmål til udvalget.

En anmodning om foretræde afvises sjældent. Hvis dette sker, skyldes det oftest, at der er tale om en konkret sag. I Skatteudvalget afsås anmodninger om foretræde vedrørende konkrete sager som udgangspunkt. Det sker ved, at udvalgets formand i en intern meddelelse til udvalgets medlemmer og stedfortrædere med henvisning til den pågældende henvendelse, hvori der anmodes om foretræde, meddele, at anmodningen vil blive afslået, medmindre der ind en for en fastsat frist kommer en tilkendegivelse fra et medlem eller en stedfortræder om, at anmodningen bør imødekommes.

Når tidspunktet for et foretræde er aftalt mellem den, der anmoder om foretræde og udvalgssekretariatet, modtager den pågældende en skriftlig bekræftelse på det aftalte tidspunkt samt oplysninger om de nærmere retningslinjer for, hvordan et foretræde for udvalget foregår.

De nærmere retningslinjer for foretræder for Folketingets udvalg kan endvidere ses på Folketingets hjemmeside under Om-delens menupunkt Udvalg og kommissioner -> Hvordan får man foretræde for et udvalg.

Lov- og beslutningsforslag

Når et lov- eller beslutningsforslag er førstebehandlet, henvises det til behandling i et udvalg. Normalt vil det forinden på det ugentlige møde mellem gruppesekretærer være aftalt, hvilket udvalg der skal behandle forslaget. Når Skatteudvalget har fået henvist et forslag, sættes forslaget på dagsordenen for det førstkommende udvalgsmøde under punktet "Gennemgang af og fastsættelse af tidspunkt for følgende forslag". Skatteudvalgets sekretariat udarbejder et forslag til tidspunkt, som er udgangspunktet for det første udvalgsmøde, hvor forslaget behandles, skal fastlægges tidspunktet for udvalgets behandling af forslaget. En samlet oversigt over tidspunkterne for forslag til behandling i Skatteudvalget kan ses på Folketingets hjemmeside under Nyt-delens menupunkt Udvalgene -> Foreløbig tidsplan.

Under udvalgsbehandlingen kan udvalget stille spørgsmål, kalde ministre i samråd, modtage deputationer, afholde høring, besøge relevante institutioner m.m. Mens forslaget er til behandling i udvalget, vil forslaget blive sat på dagsordenen for udvalgets møder med henblik på gennemgang af besvarelser af udvalgets spørgsmål, modtagelse af deputationer m.v. Relevante bilags henvisninger vil fremgå af dagsordenen.

I forbindelse med udarbejdelsen af lovforslag har ministerierne ofte indhentet udtalelser om dette fra interesseorganisationer m.fl. (høringssvar).

Skatteudvalget modtager kopi af de lovudkast, som Skatteministeriet sender til høring i interesseorganisationer og hos andre myndigheder m.v. Når Skatteministeriet har modtaget høringssvarene, foretager Skatteministeriet en vurdering af, hvorvidt de indkomne høringssvar giver anledning til justeringer af lovudkastet, og eventuelle ændringer indarbejdes, inden lovforslaget fremsættes i Folketinget.

Lovforslag, der har været i høring, vil i lovforslagets bemærkninger normalt indeholde en oversigt over høringssvarenes indhold samt Skatteministeriets kommentarer hertil (høringssnotatet). Som hovedregel modtager udvalget kopi af høringssvarene samtidig med lovforslagets fremsættelse, men ellers skal høringssvarene senest være modtaget fredagen inden 1. behandling.

Betænkning

En betænkning indeholder en redegørelse for udvalgets arbejde med et lov- eller beslutningsforslag og eventuelle ændringsforslag hertil. Betænkningen skal som et minimum indeholde partiernes indstilling til forslaget og til eventuelle ændringsforslag. Betænkningen indeholder en oversigt over de bilag, der er omdelt under udvalgets behandling af forslaget. Herudover kan der i betænkningen optrykkes relevant udvalgsmateriale, f.eks. ministres svar på spørgsmål fra udvalget, som skønnes af betydning for lovens fortolkning. Det vil af betænkningen fremgå, hvem der står bag ønsket om optyk af materiale.

En betænkning er en nødvendig forudsætning for, at forslaget kan komme til 2. behandling i salen. Udvalget afgør, hvornår der skal afgives betænkning, men det er praksis, at der skal have været tid til at stille spørgsmål og få svar herpå, afholde samråd, modtage deputationer og til at afklare sagen politisk. Det fremgår af Folketingets Forretningsorden, at det er udvalgets flertal, der fastsætter tidspunktet for afgivelse af betænkning, hvis der er uenighed herom. Efter sædvanlig praksis afgiver udvalget betænkning over private forslag, når forslagsstillerne anmoder herom.

Betænkningssafgivelsen strækker sig normalt over to møder: På det første møde foregår den politiske drøftelse, og på det andet møde den egentlige betænkningssafgivelse. Inden mødet vil der foretage et udkast til betænkning, der indeholder eventuelle ændringsforslag og (muligvis) partiernes politiske indstillinger og forklaringer hertil - de såkaldte betænkningssbidrag. I Skatteudvalget opfordres løbende til, at politiske betænkningssbidrag m.v. indleveres til indarbejdelse i betænkningssudkast, inden udvalget afgiver betænkning, således at udvalgsmedlemmerne kan forholde sig til andres bemærkninger. Udvalgsmedlemmer kan anmode om, at f.eks. nogle af udvalgets spørgsmål og svarene herpå optrykkes i betænkningen som bilag.

Medlemmerne kan også komme med betænkningssbidrag efterfølgende, hvis disse ikke allerede er indført i udkastet til betænkning. Udvalget vil kunne fastsætte en kort frist for medlemmerne til efterfølgende at aflevere bidragene til udvalgssekretæren. Både betænkningssudkast og den endelige betænkning kan ses på Folketingets hjemmeside.

Beretninger

Hvis der ikke afgives betænkning over et forslag, kan udvalget afgive en beretning, der indeholder oplysning om udvalgsarbejdet med det pågældende forslag. Hvis et udvalg vælger at afgive beretning over et forslag, kommer dette ikke til efterfølgende behandling i salen. Udvalget kan også i særlige tilfælde afgive beretning over en sag inden for udvalgets sagsområde. En beretning underskrives af udvalgets formand på udvalgets vegne, men kan indeholde udtalelser fra et flertal og/eller forskellige mindretal.

Forslag, hvorover der ikke afgives betænkning eller beretning

Alle forslag bortaler ved folketingsårets slutning (dagen før Folketingets åbning i oktober). Hvis forslagsstillerne ønsker forslaget behandlet i det nye folketingsår, må forslaget derfor gennemses i tes.

Tidsskrifter

Skatteudvalgets medlemmer og stedfortrædere har mulighed for at få en række forskellige tidsskrifter vedrørende udvalgets sagsområde. Administrations- og Serviceafdelingens Brugerservice omdeler til alle folketingsmedlemmer en oversigt over alle tidsskrifter, der modtages i Folketinget med angivelse af, hvilke(s) udvalgs sagsområde hvert enkelt tidsskrift vedrører. Tidsskrifterne står fremme i Brugerservice (der hvor folketingsmedlemmernes postboks er placeret) og kan afhentes der. Samme sted er der hver dag et opslag om, hvilke tidsskrifter der er modtaget den pågældende dag. Særlige ønsker om abonnementer på tidsskrifter kan gives til Brugercenteret.

Lovsamlinger m.v.

Til Skatteudvalgets medlemmer og stedfortrædere omdales årligt nogle lovsamlinger m.v. (bl.a. skattelovsamling, afgiftslovsamling, ligningsvejledning og momsvejledning).

Temamøder

Udvalgene har i forbindelse med indledningen af et folketingsår mulighed for at afholde et tema-møde i form af en åbningsdebat, men kan også vælge at afholde temamøder i løbet af året. Formålet med temamøderne er at give mulighed for en drøftelse med den pågældende minister af politiske hovedemner inden for udvalgets arbejdsområde. Temamøder afholdes for åbne døre.

Udvalgsrejser, besøg, høringer og deltagelse i konferencer m.v.

Efter konkret ønske fra udvalget tilrettelægges udvalgsrejser, besøg, høringer samt deltagelse i konferencer m.v.

Inden- og udenlandske studieture

Skatteudvalgets budget til brug for udlandsrejser er på 229.000 kr. om året. På de udenlandske studieture er deltagerantallet begrænset til 17 - antallet af medlemmer i et udvalg, men udvalget kan også beslutte, at kun en mindre gruppe kan deltage. De indenlandske studieture bevilliges særskilt. Program for studieture og resumé af gennemførte ture findes på Folketingets hjemmeside.

Med henblik på at få en bedre indsigt i og viden om et område kan et udvalg beslutte at afholde en høring, hvor der inviteres en række oplægsholdere. Ved tilrettelæggelsen af en høring ned sætter udvalget som regel et underudvalg, der afstikker de nærmere retningslinjer for høringen, mens udvalgssekretariatet står for den praktiske tilrettelæggelse.

Ekspertmøder

Med det formål at få en viden om et fagligt område, kan udvalget beslutte at afholde et ekspertmøde. Ekspertmøder er normalt lukkede møder, hvori udvalgets medlemmer og stedfortrædere samt eventuelt ministeren og nogle embedsmænd deltager sammen med en række eksperter på det givne område. Ekspertmøder holdes ofte i forbindelse med behandlingen af et lov- eller beslutningsforslag for at give udvalgets medlemmer et bredere fagligt fundament på det pågældende område.

Konferencer, besøg m.v.

Medlemmerne kan, efter konkret beslutning i udvalget, deltage i konferencer, besøg m.v., som udvalget inviteres til. Udgifterne afholdes i så fald af Folketinget.

Behandling af EU-sager

Det er Europaudvalget, som giver mandat i forbindelse med ministerrådsmøder for alle ministre. De øvrige fagudvalg beskæftiger sig i stigende grad med EU-sager:

Halvårsoversigt. I Skatteudvalget modtages hvert halve år i forbindelse med formandskifte i EU et statusnotat fra skatteministeren om væsentlige forslag m.v. inden for Skatteudvalgets ressort. På baggrund af statusnotatet afholdes samråd med finansministeren og skatteministeren.

Subsidiaritetsnotat. Senest 2 uger efter EU-Kommissionens oversendelse af et lovgivningsforslag til Rådet og til Europa-Parlamentet (EP) skal regeringen oversende et notat til udvalget, som redegør for forslagens eventuelle konflikter med nærhedsprincippet (subsidiaritet).

Grundnotater. Udvalget modtager grundnotater fra ministeren på alle nye EU-lovgivningsforslag (direktivforslag og forordningsforslag) senest 4 uger efter forslagens oversendelse fra Kommissionen til Rådet og til EP. Grundnotaterne skal senest 8 uger efter oversendelsen til Rådet og EP suppleres med regeringens kommentarer til nationale høringssvar vedrørende forslaget.

Samlenotat. Udvalget modtager forud for et rådsmøde et samlenotat (kaldes også for aktuelt notat) om de sager, der er på dagsordenen for rådsmødet. Med udgangspunkt i samlenotatet afholder udvalget typisk et samråd med finansministeren og skatteministeren i samme uge, som de forelægger rådsmødedagsorden og eventuelle mandatorforslag for Europaudvalget.

EU-noter. Folketingets EU-konsulent kan i samarbejde med udvalgssekretæren udarbejde de udredninger, analyser og oversigter vedrørende udvalgte EU-emner.

Herudover beror det på de enkelte medlemmer og stedfortrædere af Skatteudvalget, i hvilket omfang EU-forhold tages op i udvalget i form af f.eks. spørgsmål eller samråd.

Behandling af forslag om Folketingets samtykke til indgåelse af dobbeltbeskatningsoverenskomster mellem Danmark og andre lande

Folketingets bemyndigelser til regeringen om tiltrædelse af dobbeltbeskatningsoverenskomster (eller ændringer af bestående overenskomster) med andre lande gives i lovsform. Lovforslagene udvalgsbehandles af Skatteudvalget.

Skatteministeriet foretager ikke en egentlig høringsrunde af lovforslag om tiltræden af dobbeltbeskatningsoverenskomster, idet fremsættelse af lovforslag om tiltrædelse af dobbeltbeskatningsoverenskomster er et spørgsmål om Folketingets godkendelse af en bilateral overenskomst, som den danske regering sammen med en fremmed stats regering har undertegnet, og som begge regeringer derved har forpligtet sig til at søge gennemføre. Forud for, at forhandlingerne om indgåelse af nye dobbeltbeskatningsoverenskomster eller ændringer af bestående overenskomster indledes, foretager Skatteministeriet imidlertid en høringsrunde blandt relevante organisationer. Når den nye overenskomst er undertegnede vil den blive sendt til Skatteudvalget sammen med et notat, der i oversigtsform redegør for de væsentligste bestemmelser og/eller ændringer i forhold til de gældende bestemmelser.

Skatteudvalget modtager endvidere hvert halve år et statusnotat fra skatteministerien for arbejdet med dobbeltbeskatningsoverenskomster.

Yderligere information om udvalgsarbejdet

For spørgsmål, råd og vejledning kan udvalgsmedlemmet altid kontakte udvalgssekretæren og en del oplysninger kan også findes på Folketingets hjemmeside, www.ft.dk eller på Nettinget:

1. Håndbog i folketingsarbejdet, 2003 (250 s.)

søg: Nettinget / Ft.dk om > / Grundlaget for folkestyret / Håndbog i folketingsarbejdet

2. Kvalitetshåndbogen, der indeholder en række forretningsgange, bl.a. udvalgsbetjeningen:

søg: Nettinget / Vejledning / Kvalitetshåndbogen / Udvalgsbetjening

3. Baggrundsmateriale om alm. del og forslag samt links til ministerier, der har relation til Skatteudvalget:

søg: Nettinget / Udvalg og delegationer / Udvalg / Skatteudvalget

4. EU links:

søg: Nettinget / EU-Oplysningen

5. Pjece om "Fagudvalgenes behandling af EU-sagerne" (udkommer medio marts 2005).



Miljøstyrelsen, Jura
Strandgade 29
1401 København K

Att.: Alette Kielberg

Den 2. september 2004
Sagsnr.: 3025
Ref.: SHO/Juridisk kontor
Tlf.: 33 92 42 85
E-mail: sho@fvn.dk

2 lovforslag om hhv. ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århuskonventionen)

Ved brev af 29. juli 2004 har Fødevareministeriet modtaget de to ovennævnte lovforslag i høring.

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse:
Fødevareministeriet har ingen bemærkninger til dette lovforslag.

Forslag til lov om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger:
Generelt skal Fødevareministeriet anbefale, at de nye regler og begreber i lovforslaget præciseres i en vejledning, således at der sikres en ensartet praksis i ministerierne. Endvidere skal det foreslås, at der – efter gennemførelsen af denne tredje ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger – for overskuelighedens skyld tilvejebringes en konsolideret udgave af lovtæksten i form af en lovbekendtgørelse eller en datasammenskrivning.

Fødevareministeriet har følgende mere konkrete bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, giver ikke anledning til bemærkninger.

Lovforslagets § 1, nr. 3 giver ikke anledning til bemærkninger for så vidt angår den foreslåede lovtækt, men bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser (Til nr. 3., Ad stk. 5.) foreslås præciseret for så vidt angår forholdet mellem miljøoplysningsdirektivet, der ønskes gennemført ved lovforslaget, og dir. 95/46/EF (databeskyttelsesdirektiv). Under "Ad stk. 5", 3. afsnit konstateres det således blot, at oplysninger om emissioner til miljøet ikke kan hemmeligholdes med henvisning til en række litra i miljøoplysningsdirektivets art. 4, stk. 2, herunder bl.a. litra f.

I forbindelse med litra f, der omhandler beskyttelse af personoplysninger og eller sagsakter vedr. fysiske personer, bør der i bemærkningerne være en henvisning til – og gerne et par yderligere bemærkninger – om den reference, der i miljøoplysningsdirektivets art. 4, stk. 2, sidste punktum, er til databeskyttelsesdirektivet. Der er netop i kraft af

denne reference, at det bliver klart, at miljøoplysningsdirektivet *ikke* – som man måske ellers kunne tro - ud fra en lex specialis-betragtning for så vidt angår emissionsoplysninger - skal antages at have ændret databeskyttelsesdirektivets regler om beskyttelse af fortrolige personoplysninger. Tværtimod må den udtrykkelige henvisning til overholdelsen af databeskyttelsesdirektivet betyde, at dette direktiv fortsat finder fuld anvendelse, også når der er tale om emissionsoplysninger.

Hvis Miljøstyrelsen mod forventning skulle fortolke den nævnte referencen til databeskyttelsesdirektivet anderledes end her angivet, er det dette, som bør præciseres i bemærkningerne. Desuden savnes i bemærkningerne en nærmere definition af begrebet "emissionsoplysninger".

I lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås en ny formulering af aktindsigtslovens § 3. Ifølge det ny § 3, stk. 1, nr. 6, skal der ved miljøoplysninger også forstås "menneskers sundheds- og sikkerhedstilstand, herunder, hvor det er relevant, forurening af fødekæden..." Definitionen er meget bred, og vil være vanskelig at administrere, hvilket også må gøre sig gældende for f.eks. Kulturministeriet samt Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Det skal derfor foreslås, at Miljøministeriet generelt uddyber og eksemplificerer indholdet af definitionen.

Lovforslagets § 1, nr. 5. -9. giver ikke anledning til bemærkninger.

I lovforslagets § 1, nr. 10, foreslås der indsat en ny § 4 b, ifølge hvilken myndighederne så vidt muligt skal sikre, at indsamlede oplysninger er "ajourførte, nøjagtige og sammenlignelige."

Kravet om ajourføring og nøjagtighed er – som det også nævnes i bemærkningerne - ikke nyt, og giver derfor ikke anledning til bemærkninger. Lovforslagets bemærkninger synes at anlægge samme betragtning på kravet om, at indsamlede oplysninger skal være "sammenlignelige". Det forekommer imidlertid ikke ganske klart, hvad der egentlig menes med, at de indsamlede oplysninger skal være "sammenlignelige". Det forekommer navnlig uklart, fordi der ikke angives en ramme, inden for hvilken sammenligneligheden skal vurderes: Ud fra den givne formulering isoleret betragtet kunne man således spørge, om det kun er inden for den enkelte sag, at miljøoplysninger skal være sammenlignelige, eller om det er inden for en enkelt institutions administrationsområde, om det er inden for et helt ministerområde, eller om det måske endda er på tværs af ministerområder.

Det hensyn til offentlighedens mulighed for indseende med miljøets tilstand og miljøforvaltningen generelt, som er miljøoplysningsdirektivets og Århus-konventionens bærende tanke, kunne for så vidt tale for en sådan opfattelse af "sammenlignelighed" som netop skitseret, men det må på den anden side konstateres, at et sådant krav ville få en så indgribende virkning på adskillige administrationsområder, at det vil være vanskeligt at bringe i overensstemmelse med lovforslagsbemærkningernes udsagn om, at lovforslaget kun kan forventes at få meget beskedne økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

I lovforslagets § 1, nr. 11, forudsættes det alene at være adgangen til registrene, der ikke kan opkræves betaling for, men at det vil være muligt at opkræve betaling for udskrifter eller digitale kopier heraf. I givet fald foreslås dette præciseret i bemærkningerne.

Lovforslagets § 1, nr. 12 giver ikke anledning til bemærkninger.

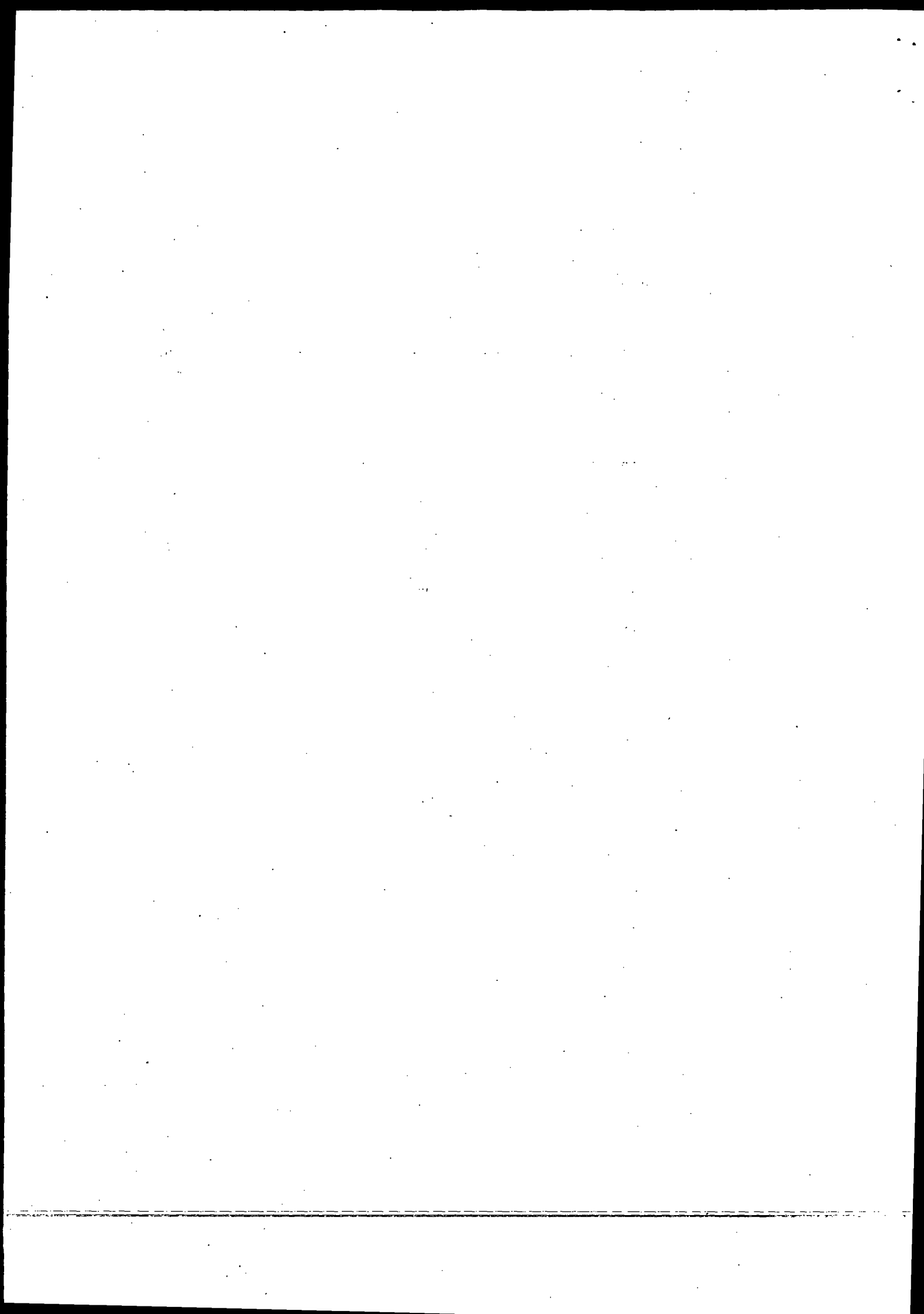
I lovtæksten til § 2 formodes at være en slåfejl i ikrafttrædelsesdatoen, som er angivet til 14. februar 2004.

Afslutningsvis skal det nævnes, at lovforslagets bemærkninger ikke synes at indicere, at der påtænkes udstedt en ny bekendtgørelse om betaling for aktindsigt i miljøoplysninger, der er til rådighed i andet end skriftlig form. Man skal derfor benytte anledningen til at bede om Miljøstyrelsens bekræftelse af, at den gældende betalingsbekendtgørelse antages at opfylde kravet i miljøoplysningsdirektivets art. 5, stk. 3, om, at der – hvis gebyrer opkræves – skal offentliggøres en "liste over gebyrer" med oplysning om, hvornår sådanne kan opkræves og frafaldes. Såfremt Miljøstyrelsen alligevel måtte udstede en ny betalingsbekendtgørelse, skal Fødevarerministeriet anmode om at blive hørt herover.

Det skal bemærkes, at Fødevarerministeriets bemærkninger til begge lovforslag også indeholder bemærkninger fra Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender for så vidt angår fødevarerområdet, jf. Kgl. Resolution af 2. august 2004.

Med venlig hilsen

Susie Hosainzadeh



Mogensen, Hanne Ellegaard

15 SEP. 2004

1011/17-0018

Fra: Kielberg, Alette
Sendt: 13. september 2004 10:37
Til: Mogensen, Hanne Ellegaard
Emne: VS: hørings svar vedr. lovforslag om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger

BREV NR.: 32 BILAG:

— Oprindelig meddelelse —

Fra: TRM Lisbeth Sørensen [mailto:LS@TRM.dk]
Sendt: 13. september 2004 14:08
Til: aki@mst.dk
Cc: TRM Mail 2. Kontor
Emne: hørings svar vedr. lovforslag om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger

Under henvisning til Miljøstyrelsens høring af 29. juli 2004 om ovenstående skal Trafikministeriet oplyse, at vi har følgende bemærkninger til lovforslaget:

DMI's klimadatabase er baseret på, at interessenter/brugere via betaling for anvendelse af basen er medfinansierende ved basens opretholdelse og udvikling.

Trafikministeriet skal derfor anmode om, at bestemmelsen i Rådets direktiv 2003/4/EØF af 28. januar 2003 om betaling gennemføres i forbindelse med direktivets implementering i dansk lovgivning jf. Article 5, 2: "Public authorities may make a charge for supplying any environmental information but such charge shall not exceed a reasonable amount."

Vi foreslår derfor, at lovforslaget tager højde herfor, således at der kan opkræves betaling for adgangen til elektroniske registre baseret på de omkostninger, der er forbundet med opretholdelse og udvikling af den elektroniske database, f.eks. ved et nyt stykke 4 til § 5.

Med venlig hilsen
Annette Thorup, juridisk konsulent

Lisbeth Sørensen, Kontorfuldmægtig

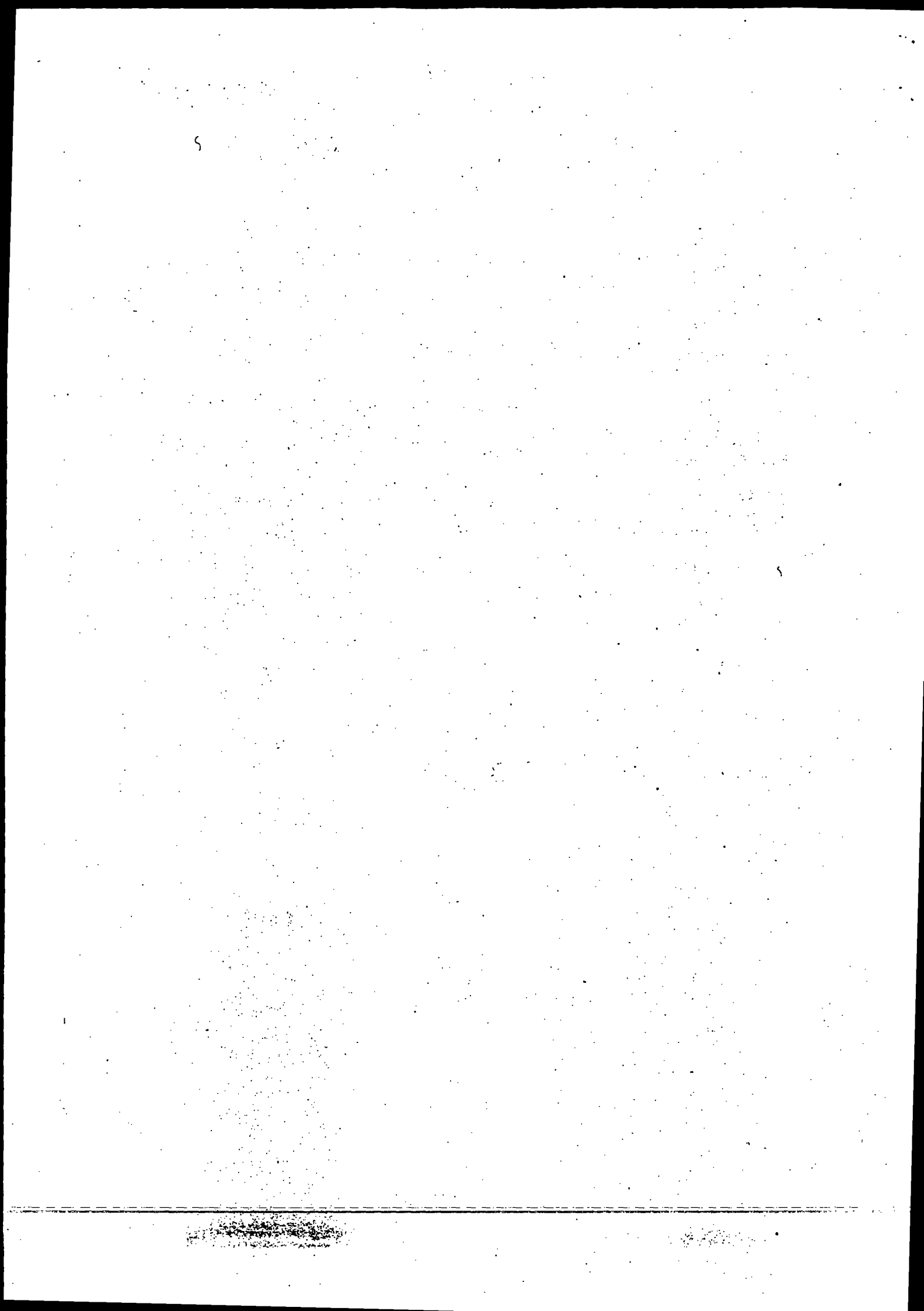
Trafikministeriet, Den Kommitterede
Ministry of Transport
Frederiksholms Kanal 27F
DK-1220 København K

J.nr. 031-351
Deres ref.: M 1011/17-0018

Tlf.: +45 33923492
Fax: +45 33381420
e-mail: ls@trm.dk
www.trm.dk

This footnote confirms that this email message has been swept by
MIMESweeper for the presence of computer viruses.

www.mimesweeper.com





Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 Kbh. K

Skanderborg, den 31. august 2004

Ændringer af dels lov om aktindsigt i miljøoplysninger dels lov om miljøbeskyttelse, jeres j.nr. M1011/17-0018

Dansk Vand- og Spildevandsforening, DANVA, takker for modtagelse af høringsmaterialet dateret 29.07.2004.

Ændring af Miljøaktindsigtsloven

Specifikke bemærkninger

§1, nr. 3

Foreningen tillader sig at efterlyse nogle konkrete bemærkninger i relation til definitionen af begrebet "miljøoplysninger". Det fremgår af §3, at dette omfatter "alle oplysninger ... som vedrører tilstanden i miljøelementer som f.eks. luft og atmosfære, vand, jord ..."

Det er vor opfattelse, at "miljøelementet vand" som konkret indgår i en produktion af drikkevand ikke er omfattet af §3. Vandforsyningsanlæg (almene og ikke-almene) indvinder vand til drikkevandsformål. Efter vor bedste vurdering omfatter miljøoplysninger ikke grund- eller overfladevand, som konkret er i indvindingsanlæg af forskellig karakter eller ført videre i ledninger til behandlings- eller distributionsanlæg. Dette er skrevet med afsæt i det faktum, at såvel ejeren af vandforsyningsanlægget som tilsynsmyndigheden skal tage prøver lige fra boringen (råvand/miljøelementet vand) og hele vejen til forbrugerens taphane i forbindelse med offentligt tilsyn. Oplysningerne er således efter vor opfattelse "produktionsdata" fra det øjeblik oplysningerne hidrører fra indvindingsanlæggene.

Vi har bemærket, at der fortsat skelnes mellem tilstanden i "miljøelementet", jf. §3 nr.1 og bl.a. "udledninger" der påvirker eller kan påvirke "miljøelementer", jf. §3 nr. 2. Det er vor opfattelse, at det er yderst vigtigt i formidlingssammenhænge, at borgerne m.fl. umiddelbart bliver klar over, om der er tale om informationer om tilstanden eller udløbsværdier. Betragtningen er den, at der kan være taget mange og hyppige prøver (drift- og egenkontrol af forskellige grunde f.eks. i forbindelse med igangsætning af nye anlæg).

Når der ligger mange og "ufordøjede" oplysninger til borgerne m.fl., kan det give anledning til, at læserne bliver unødigt bekymrede – og myndigheder m.fl. skal bruge megen tid på at nuancere og fortolke tallene.

Vort forslag vil være, at der gøres overvejelser, om det kan gøres til et dansk krav, at oplysningerne bliver formidlet med en klar tilkendegivelse af, om der er tale om tilstands- eller udledningsoplysninger samt en forklaring af forskellen, når en sådan er tilstede.

Ændring af Miljøbeskyttelsesloven

Generelle bemærkninger

Foreningen ser positivt på forslaget til ny bemyndigelsesbestemmelse i Miljøbeskyttelsesloven og den formodede følgelovgivning. Ændringen vil bl.a. betyde en lovgivningsbaseret inddragelse af foreningen og andre i relation til planer og programmer med relation til affaldsområdet (national affaldsplanen - slamudbringning) og nitratdirektivet (kommende vandmiljøhandlingsplaner og evalueringer heraf). Dette er to områder, som har foreningens interesse.

Vi vil blot til orientering gøre opmærksom på, at DANVA i et vist omfang også har interesse i relation til luftkvalitetsområdet – i og med at nogle kloakforsyninger har eget slamforbrændingsanlæg.

Foreningen er enig i, at lovforslaget ikke direkte har miljømæssige konsekvenser, men at den konkrete udmøntning vil kunne medvirke til en kvalificering af behandlingen hos myndighederne. Denne kvalificering vil dernæst kunne resultere i en forbedring af miljøet.

Vi har bemærket, at den kommende bemyndigelse i Miljøbeskyttelsesloven ikke vil blive anvendt på planer og programmer, der er omfattet af lov om miljøvurdering af planer og programmer eller Miljømålsloven. Disse regler har allerede adskillige regler omhandlende inddragelse af offentligheden.

Med venlig hilsen

Anders Bækgaard



Miljøstyrelsen
Strandgade 29
DK-1401 København K

Århus den 1. september 2004

Kommentarer til forslag til "Lov om ændring af Lov om aktindsigt i miljøoplysninger", jfr. journal-nummer M 1011/17-0018.

Indledning:

Lovforslaget er udarbejdet med den hensigt at justere den gældende lovgivning om aktindsigt i miljøoplysninger, så de danske regler bringes i overensstemmelse med Europaparlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF, som gennemfører Århus-konventionen.

Århus-konventionen havde som formål at udvide klageadgangen og mulighederne for domstolsprøvelse på miljøområdet samt at sikre offentlighedens adgang til aktindsigt i miljøoplysninger.

Det er derfor beklageligt og i uoverensstemmelse med Århus-konventionens intentioner, at det i lovforslaget blot foreslås, at oplysninger ordnes, så de eventuelt kan formidles elektronisk.¹ Der burde på baggrund af Århus-konventionen foreligge en egentlig forpligtelse hertil og ikke blot en ministerbemyndigelse til at fastsætte nærmere regler herom.

På den anden side bestemmer direktivet dog, "at oplysningerne i stigende grad skal findes i elektroniske databaser".² Lovforslaget fastsætter dermed en pligt til at opbevare data på en struktureret måde, der gør databehandlingen mere overskuelig til glæde for både forvaltning og offentlighed. Desuden lægges der op til, at der ikke kan "kræves betaling for adgang til registre eller oversigter over offentlige myndigheder eller miljøoplysninger, som myndigheder eller informationskontorer er i besiddelse af".³

Dicar kan fuldt ud tilslutte sig begge disse tiltag og anser på baggrund heraf lovforslaget for at være et meget vigtigt og principielt skridt i retning af offentlighed på miljøområdet.

Det følgende er således bemærkninger til de steder i lovforslaget, hvor vi mener, at lovforslaget ikke i tilstrækkelig grad tilgodeser offentlighedens muligheder for aktindsigt i miljøoplysninger.

Tidsfrister:

Det fremgår for det første af forslaget, at anmodninger om aktindsigt skal afgøres senest en måned efter modtagelsen af anmodningen, eller senest efter to måneder, hvis sagens omfang og komplekse karakter betyder, at fristen på en måned ikke kan overholdes.⁴

Til sammenligning er svarfristen efter f.eks. offentlighedsloven højst 10 dage, hvorfor lovforslagets tidsfrister må anses for at være meget lange i denne sammenhæng.

Dicar finder de lange tidsfrister bekymrende, fordi vi har erfaringer for, at myndigheder sjældent besvarer anmodninger om aktindsigt før i sidste øjeblik og endog ofte overskrider

¹ Bemærkninger til nr. 12 i "Lov om ændring af Lov om aktindsigt i miljøoplysninger"

² Bemærkninger til nr. 12 i "Lov om ændring af Lov om aktindsigt i miljøoplysninger"

³ Nr. 11 i "Lov om ændring af Lov om aktindsigt i miljøoplysninger".

⁴ Nr. 7 i "Lov om ændring af Lov om aktindsigt i miljøoplysninger".



frister med nogle dage. De lange tidsfrister risikerer dermed at forlænge sagsbehandlingstiden unødigt til skade for ansøger.

Tidsgrænse-bestemmelserne bør derfor skærpes, og vi foreslår, at fristen fastsættes til 10 dage således som det er praksis efter offentlighedsloven og forvaltningsloven. Der bør ligeledes indføres en pligt til at begrunde en eventuel forlængelse af svartiden, som man også kender fra offentlighedsloven.

Offentliggørelse af oplysninger på eget initiativ:

Vi finder for det andet grund til at kritisere de sidste paragraffer i lovforslaget, som handler om, hvilke oplysninger myndighederne af egen drift skal offentliggøre. De lægger op til, at det er ministeren, der på et senere tidspunkt skal afgøre dette spørgsmål, og af bemærkningerne fremgår det desuden, at tanken er, at der skal fastsættes regler, hvorefter det overlades til den pågældende myndighed at vurdere behovet for ajourføring af oplysningerne.

Sådanne bestemmelser er efter Dicars mening for elastiske og giver myndighederne alt for frit spillerum med denne type oplysninger. Vi efterlyser derfor mere præcise regler for, hvad myndighederne skal formidle af data og helst en forpligtelse til i videst muligt omfang at offentliggøre oplysninger.⁵

Dette kunne f.eks. klares ved at forlange af alle myndigheder, at de en gang årligt skulle lave et udtræk af tabeller og nøgler fra databaser i ascii-format og med de felter, hvor der ikke er personfølsomme oplysninger. Herefter kan data udleveres uden problemer, hvis nogen anmoder herom. Således tilgodeses både hensynet til offentligheden og hensynet til tavshedsbelagte oplysninger. Endvidere ville dette forslag medføre, at der ikke skulle bruges tid på særudtræk, og at folk selv kunne lave det snit i data, som de havde brug for. Forslaget ville derfor også være både tids- og ressourcebesparende.

Mangler i lovforslaget:

I forlængelse af det forrige punkt mener Dicar for det tredje, at der bør udarbejdes en liste over, hvad der inden for et år skal være offentliggjort på myndigheders hjemmesider af miljøoplysninger. Det kunne f.eks. være:

- Alle navne, beløb og ordninger på støttemodtagere af forskellige former for miljøstøtte.
- Alle målinger af miljøforhold (herunder arbejdsmiljø) i forbindelse med virksomheder.
- Alle indberetninger til gødningsregistret.

Dette er eksempler på nogle af de vigtigste miljøoplysninger, som bør offentliggøres. Der kan sagtens tænkes flere relevante oplysninger end disse.

Med venlig hilsen

Direktør Nils Mølvyd og stud. scient. pol Martin Bækgaard

⁵ Se også kommentarerne om disse paragraffer i indledningen.

Mogensen, Hanne Ellegaard

15. SEP. 2004

1011/17-0018

Fra: Kielberg, Allette
Sendt: 13. september 2004 10:36
Til: Mogensen, Hanne Ellegaard
Emne: VS: Høringssvar vedr. 2 lovforslag om ændr. i lov om aktindsigt i miljøopl. hhv. lov om miljøbeskyttelse

BREV NR.: 29 BILAG:

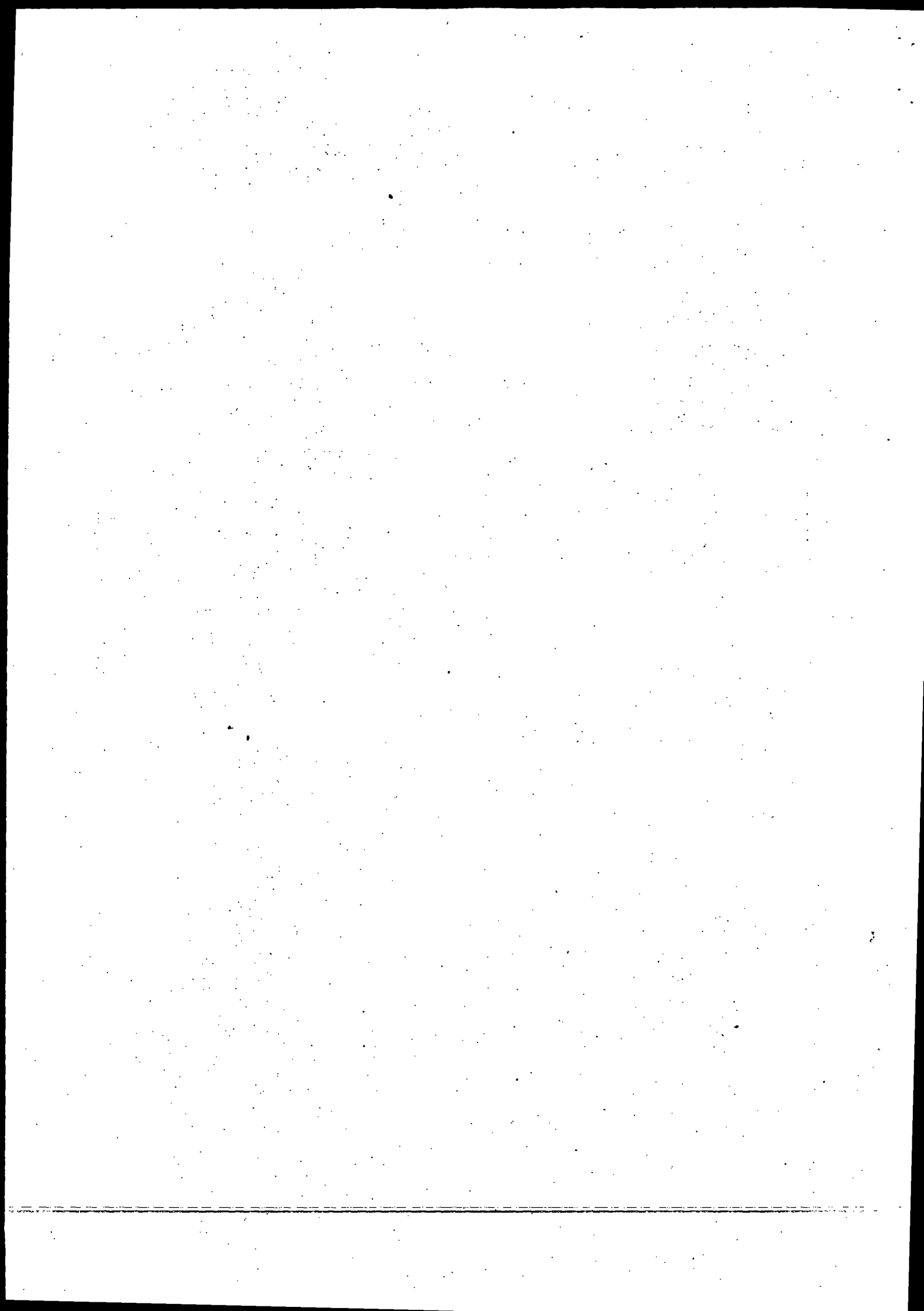
—Oprindelig meddelelse—

Fra: Louise Bank [mailto:lob@skm.dk]
Sendt: 1. september 2004 10:08
Til: aki@mst.dk
Emne: Høringssvar vedr. 2 lovforslag om ændr. i lov om aktindsigt i miljøopl. hhv. lov om miljøbeskyttelse

Skatteministeriet har ingen bemærkninger til nogen af de to lovforslag.

Mvh.

Louise Bank
Skatteministeriet
Fuldmægtig, Afgifter
Direkte tlf. 3392 4496, mail: lob@skm.dk





Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Den 31. august 2004
kl

Via epost

Miljøstyrelsen
JURA
Att: Allette Kielberg
aki@mst.dk

Vedr.: Høring vedrørende to lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-Konventionen)

Bryggeriforeningen takker for denne mulighed for at kommentere de to ovennævnte udkast til lovforslag, der blev fremsendt i høring ved Deres brev af 29. juli 2004.

Bryggeriforeningen har følgende to bemærkninger til de to udkast:

1. Lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse

I dette lovudkast foreslås indført en henvisning til miljøbeskyttelseslovens § 41a i lovens §79, stk. 1, således at miljøministeren kan indføre et krav om forudgående inddragelse af offentligheden, inden tilsynsmyndigheden meddeler en såkaldt ad hoc-revurdering af virksomhedens miljøgodkendelse, der skyldes et af de forhold, der nævnes i § 41a, stk. 2, fx som følge af væsentlige ændringer i bedst anvendelig teknik.

Bryggeriforeningen skal anbefale, at denne bemyndigelse anvendes til at ændre de relevante bestemmelser i godkendelsesbekendtgørelsen samtidig med den igangværende revision af godkendelsesbekendtgørelsen.

Den foreslåede lovændring vedrører en bestemmelse i miljøbeskyttelsesloven, der omfatter alle godkendelsespligtige virksomheder, hvad enten disse er (i)-mærkede eller ikke. Det må imidlertid præciseres i de endelige regler i godkendelsesbekendtgørelsen, at de nye krav om forudgående offentlighed ved ad hoc-revurderinger, som er tilsigtet med lovudkastet, alene omfatter ad hoc-revurderinger af (i)-mærkede virksomheders miljøgodkendelser.

2. Lov om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger

For virksomheder er det helt centralt for deres forhold til tilsynsmyndighederne, om de oplysninger, som virksomheden giver (f.eks. statistikker, oplysninger om emissioner, internt materiale som led i en miljøgodkendelse) ikke senere risikere at blive udleveret til 3. part, fx en konkurrerende virksomhed eller en anden 3. part, der evt. ikke har de nødvendige, faglige forudsætninger for at forstå oplysningerne. Derfor er der risiko for, at oplysningerne enten misbruges eller misforstås med risiko for at påføre virksomheden betydelig skade.

C:\DOCUME-1\hem\LOKALE-1\Temp\Aktindsigt i miljøoplysninger

Bryggeriforeningen / Danish Brewers' Association

Faxehus · Gamle Carlsberg Vej 16 · DK-2500 Valby

Tel. +45 72 16 24 24 · Fax +45 72 16 24 44

Info@bryggeriforeningen.dk · www.bryggeriforeningen.dk



Bryggeriforeningen

DANISH BREWERS' ASSOCIATION

Virksomheder må fortsat kunne regne med, at tilsynsmyndigheden ikke udleverer miljøoplysninger, der indgår i sagsbehandlingen, særligt når virksomheden har en legitim økonomisk interesse at beskytte, for eksempel forretnings- og fabriks hemmeligheder. Når en virksomhed har anmodet om, at bestemte miljøoplysninger ikke videregives af myndigheden, så bør tilsynsmyndigheden naturligvis ikke videregive disse oplysninger.

I Lovudkastet lægges der op til, at en myndighed ikke kan afslå en anmodning om at udlevere en virksomheds oplysninger om emissioner til miljøet med henvisning til de undtagelser, der er nævnt i direktivets artikel 4, stk. 2, litra a), d), f), g) og h). Det nævnes videre, at "herefter vil oplysninger om emissioner til miljøet ... fremover kun kunne undtages, når direktivets regler giver mulighed for at undtage oplysningerne" – dog uden at nævne disse undtagelser eller præcisere dette nærmere.

Det endelige lovforslag – eller bemærkningerne hertil – bør klart præcisere disse undtagelser.

Det er afgørende vigtigt, at virksomhederne fortsat kan indgå i fortrolige forhandlinger med tilsynsmyndighederne, uden at risikere at internt materiale om f.eks. emissioner efterfølgende udleveres af myndighederne til tredjepart, herunder en konkurrerende virksomhed. Ellers er der risiko for, at virksomhederne vil være tilbageholdende med at give præcise oplysninger til myndighederne, og der vil være risiko for at skade en ellers god og fortrolig dialog mellem parterne.

Virksomhederne har klare og helt legitime behov for at kunne beskytte deres interne og forretningsfølsomme oplysninger – også når det vedrører emissionsdata. Det endelige lovudkast må klart præcisere, hvornår myndighederne kan og skal afslå en anmodning om at udlevere en virksomheds fremsendte oplysninger om emissioner til miljøet.

Med venlig hilsen
BRYGGERIFORENINGEN
Knud Loftlund

C:\DOCUME-1\hem\LOKALE-1\Temp\Aktindsigt i miljøoplysninger

Bryggeriforeningen / Danish Brewers' Association

Faxefus · Gamle Carlsberg Vej 16 · DK-2500 Valby

Tel. +45 72 16 24 24 · Fax +45 72 16 24 44

info@bryggeriforeningen.dk · www.bryggeriforeningen.dk

MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen J.NR.:

Mogensen, Hanne Ellegaard

15 SEP. 2004 1011/17-0018

Fra: Kielberg, Allette

BREV NR.: 27 BILAG:

Sendt: 13. september 2004 10:34

Til: Mogensen, Hanne Ellegaard

Emne: VS: Høringssvar vedr. forslag til ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse.

til journalisering — Oprindelig meddelelse —

Fra: Dorthe Rodian Arleth [mailto:DRA@im.dk]

Sendt: 19. august 2004 10:19

Til: aki@mst.dk

Emne: Høringssvar vedr. forslag til ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse.

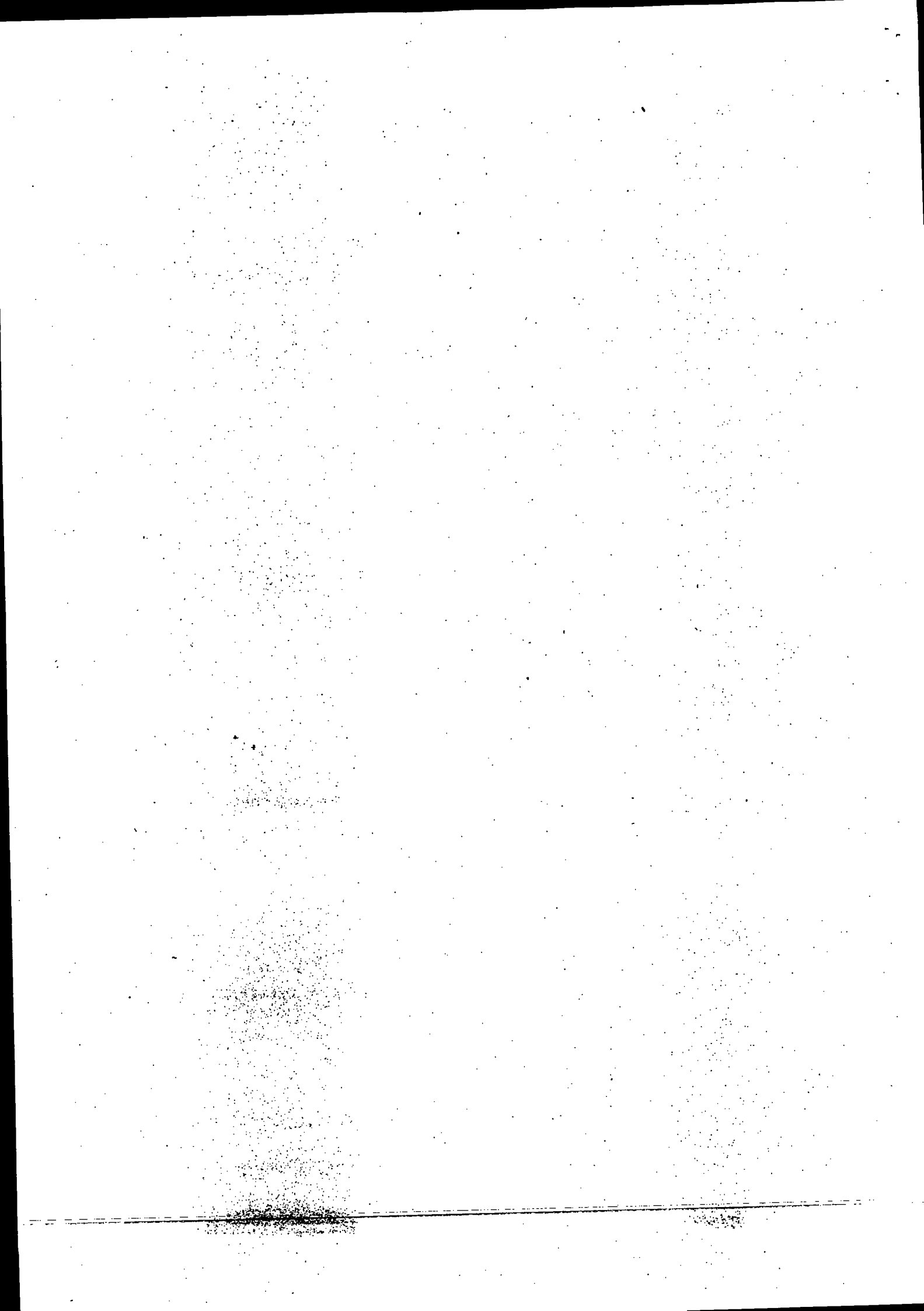
Miljøstyrelsen har med mail af 29. juli 2004 anmodet Indenrigs- og Sundhedsministeriet om bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse.

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har ingen bemærkninger.

Der henvises til j.nr. M 1011/17-0018.

Med venlig hilsen

Dorthe Rodian Arleth
Indenrigs- og Sundhedsministeriet
Sekretariatet
Slotsholmsgade 10-12
1216 København K
Tlf. 33 95 40 08



Karen Aarøe
Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen J.Nr.

SEP 2004 1011/17-0018

BREV NR.: 25 BILAG

2. september 2004
N031 FPB/MAP

Høring vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århuskonventionen)

Med henvisning til Miljøstyrelsens brev af 29. juli 2004 følger nedenfor bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

Forslaget lægger på baggrund af Direktiv 2003/4/EF om offentlig adgang til miljøoplysninger "op til at udvide fortolkningsreglen" i lovens § 2, stk. 4 vedrørende emissionsoplysninger til også at omfatte offentlighedslovens § 10, nr. 1-4, § 12, stk. 1, nr. 1 og § 13, stk. 1, nr. 6. Herved kan emissionsoplysninger ikke undtages fra retten til aktindsigt i også de af disse bestemmelser omfattede situationer.

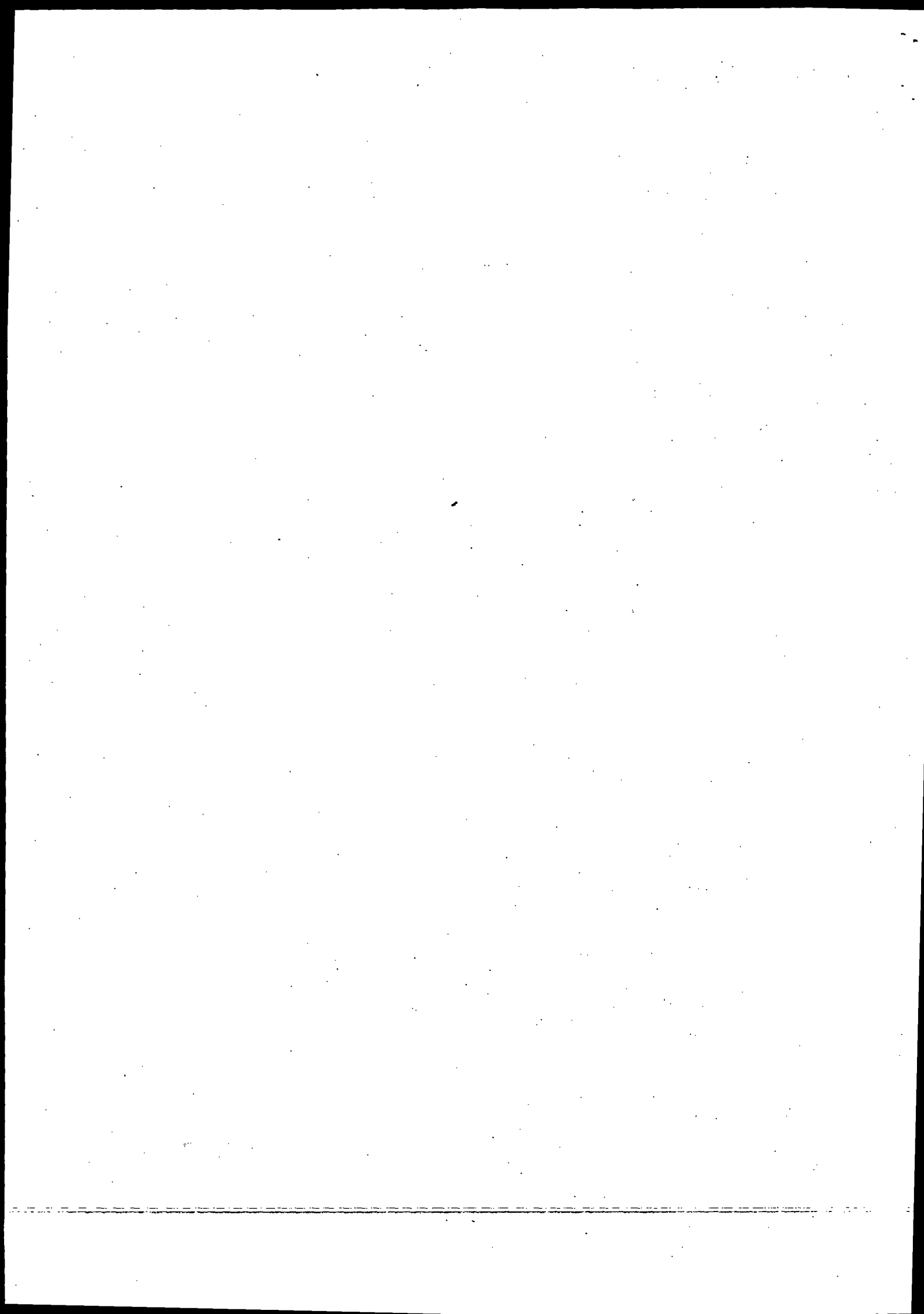
Inddragelsen af Offentlighedslovens § 10, nr. 1, hvorved også hensyn til myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager tilsidesættes for hensynet til beskyttelse af miljøet går videre end Direktivet, idet denne udvidelse ikke er hjemlet i Direktivets artikel 4, stk. 2, næstsidste afsnit, sidste sætning. Sættes denne undtagelse ud af kraft risikeres det, at såfremt aktindsigt indrømmes i disse tilfælde, at det vil have en "ugunstig indvirkning på retssagers behandling ved domstolene...eller offentlige myndigheders mulighed for efterforskning af strafferetlig eller disciplinær art", hvilken undtagelse i direktivets artikel 4, stk. 2, litra c netop ikke er omfattet af udvidelsen i Direktivets artikel 4, stk. 2, næstsidste afsnit, sidste sætning.

Ligeledes synes indragelsen af den generelle opsamlingsbestemmelse i offentlighedslovens § 13, stk. 1, nr. 6, hvorved aktindsigt kan nægtes, hvor væsentlige hensyn til beskyttelse af offentlige eller private interesser nødvendiggør en undtagelse fra offentlighedsprincippet, heller ikke at være hjemlet i Direktivets artikel 4, stk. 2.

Da Direktivet i forvejen på flere punkter går videre end Århuskonventionen, anmoder North Sea Operators Committee - Denmark venligst om, at Miljøstyrelsen genovervejer ovennævnte dele af forslaget og ser frem til at blive holdt orienteret om arbejdet hermed.

Med venlig hilsen
for NORTH SEA OPERATORS COMMITTEE - DENMARK

Finn Primdahl Brodersen



Dansk Landbrug
Vesterbrogade 4A
1620 København V
Telefon 33 39 46 00
Telefax 33 39 46 06

Landbrugsraadet
Axeltorv 3
1609 København V
Telefon 33 39 40 00
Telefax 33 39 45 15

Dato 1. september 2004

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

Høring vedrørende lovforslag om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-konventionen)

Dansk Landbrug og Landbrugsraadet har modtaget udkast til forslag om ovennævnte 2 lovforslag i høring og skal derfor i det nedenstående fremkomme med bemærkninger.

Generelt

Vi henviser til vores to hørings svar afgivet i januar 2004 vedr. forslag til anvendelse af Århus-konventionens bestemmelser om adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser samt adgang til klage og domstolsprøvelse på miljøområdet.

Det er generelt positivt, at der sikres en åben proces om planer og programmer, der udarbejdes indenfor miljøområdet.

Miljøbeskyttelsesloven

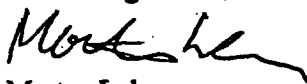
Vi kan tilslutte os de foreslåede ændringer i Miljøbeskyttelsesloven.

Lov om aktindsigt i miljøoplysninger

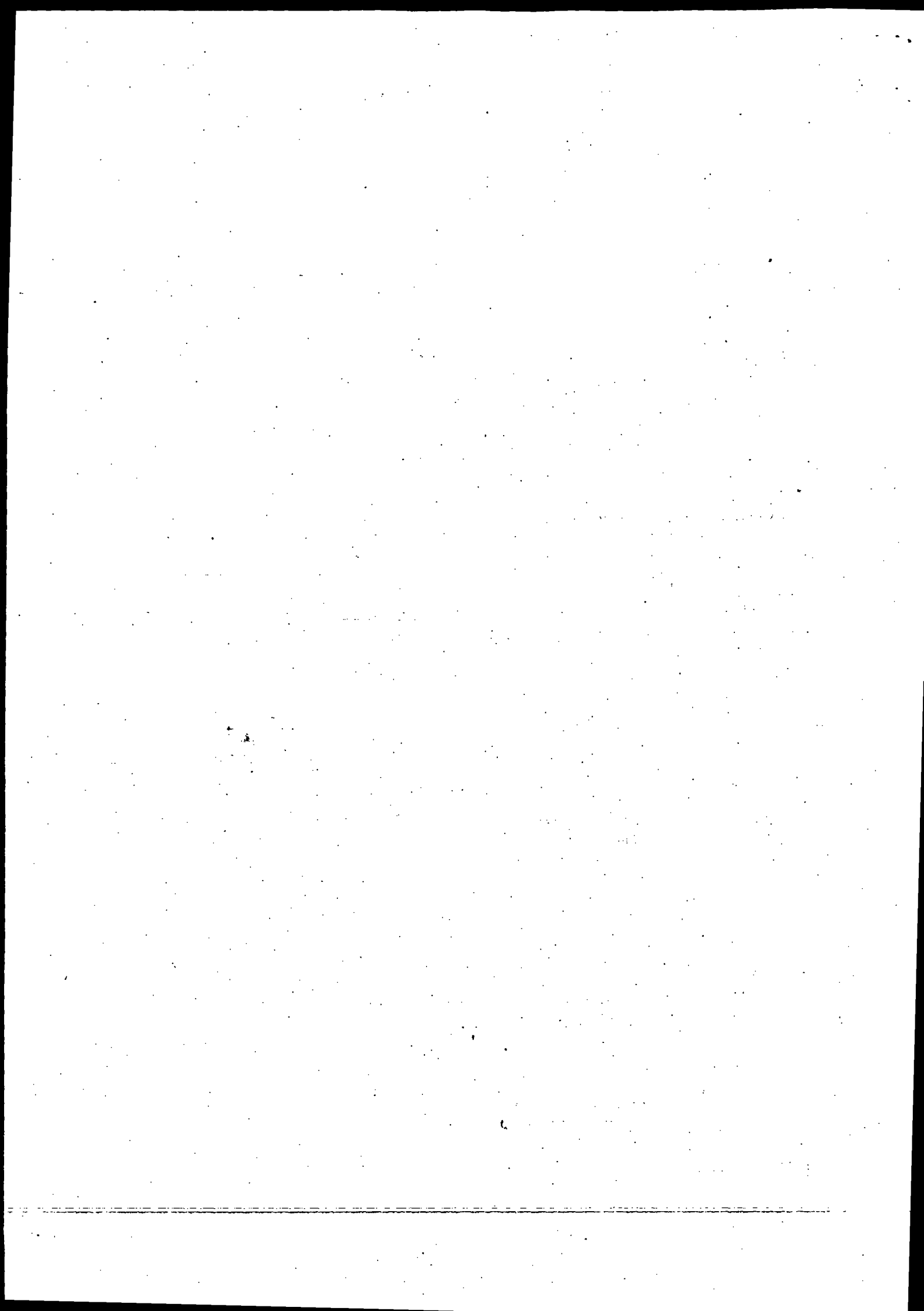
Århus konvention og det efterfølgende EU direktiv herom er i sig selv ganske svært tilgængelig tekst – hvilket vel i virkeligheden ikke understøtter deres formål om at sikre borgernes interesser i at kunne anvende miljølovgivningen.

Vi vil derfor stærkt opfordre til, at de danske politikere og borgere bliver fuldt oplyst om konsekvenserne af konventionens og direktivets implementering i dansk lovgivning. Denne oplysning bør sikres i de generelle bemærkninger til lovforslaget om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger, der tydeligt og i lettilgængelig form skal beskrive, hvilke oplysninger, der er adgang til, og på hvilken måde dette sker. Endvidere skal det tilsvarende klart fremgå, hvilken retsbeskyttelse borgere og virksomheder eventuelt måtte nyde under disse regler.

Med venlig hilsen


Morten Løber
Landbrugsraadet


Lasse Bagge Jensen
Dansk Landbrug



MODT. I MS:
2 SEP. 2004

Advokatrådet

ADVOKAT



SAMFUNDET

Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen J.NR.: 1011/17-0018

- 2 SEP 2004

BREV NR.: 26 BILAG:

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 01-09-2004
J.NR.: 04-012902-04-1716
REF.: rgr

Høring over 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århuskonventionen)

Ved brev af 29. juli 2004 har Miljøstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte forslag.

Forslagene har været forelagt for Udvalget for offentlig ret, hvorefter bemærkes, at forslagene ikke giver Advokatrådet anledning til at fremkomme med bemærkninger henset til at der dels er tale om indsættelse af en bemyndigelsesbestemmelse vedrørende inddragelse af offentligheden og dels er tale om implementering af allerede vedtagne EU-retsakter.

Med venlig hilsen

Steffen Birnblad

nsk

MODT. I MST.
- 2 SEP. 2004

HTS

Interesseorganisationen

■ Miljøstyrelsen
Jura
Strandgade 29
1401 København K

MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen J.NR.: 1011/17-0018
- 2 SEP 2004

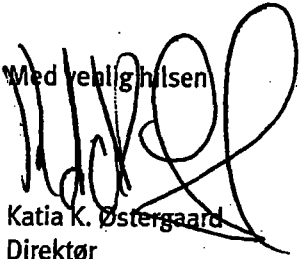
BREV NR.: 19 BILAG:

Dato: 31. august 2004
Deres ref.: J.nr.M 1011/17-0018
Vores ref.: meh

- **Høring vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århuskonventionen).**

HTS Interesseorganisationen (HTS-I) har modtaget ovennævnte høringsmateriale og kan i den anledning meddele, at vi ingen bemærkninger har til lovforslagene.

Med venlig hilsen


Katia K. Østergaard
Direktør


Mette Førged
Miljøchef

■
HTS · Handel, Transport
og Serviceerhvervene

Børsen

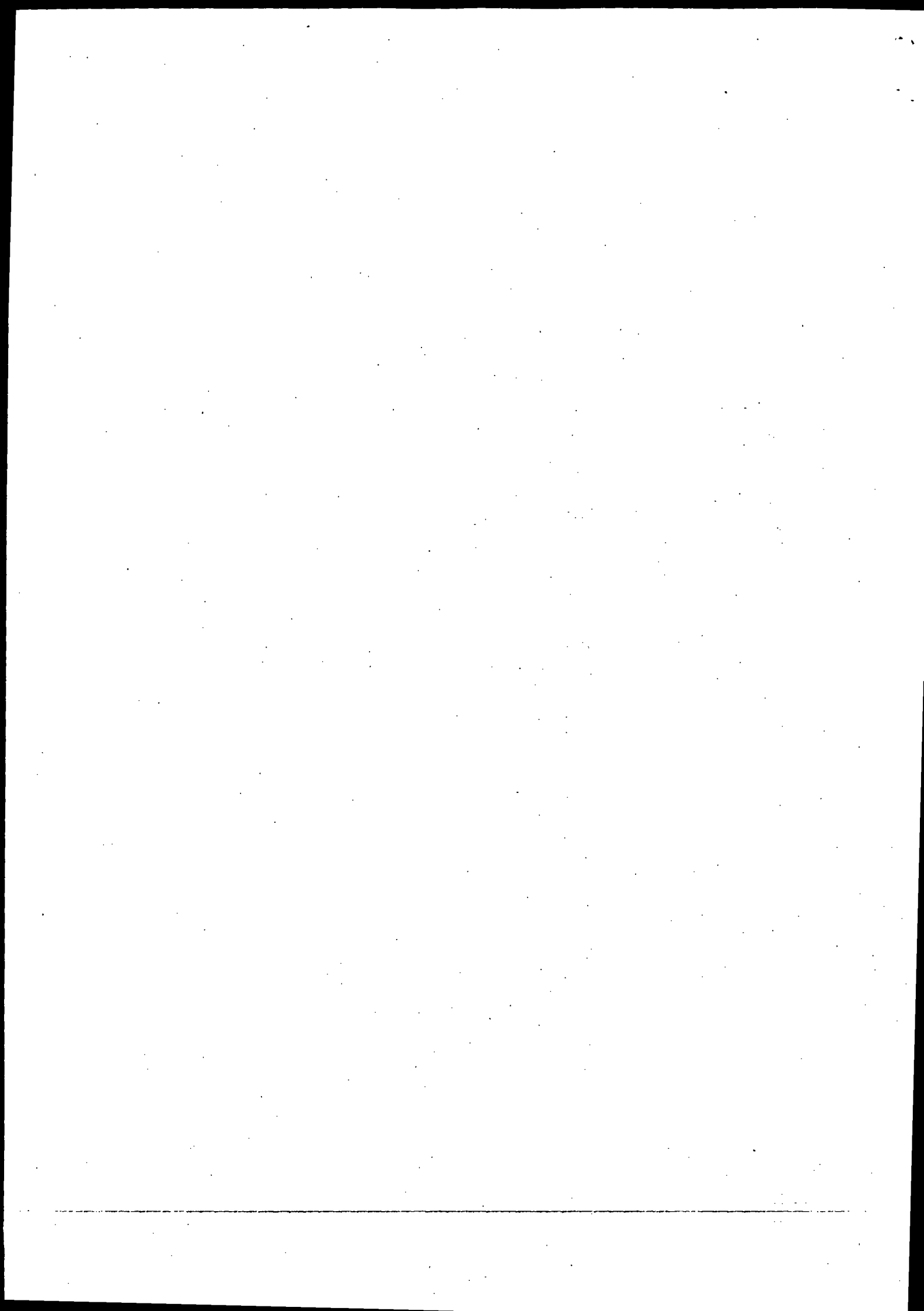
1217 København K

Telefon 70 13 12 00

Telefax 70 13 12 01

hts@hts.dk

www.hts.dk



Miljøstyrelsen, Jura
Strandgade 29
1401 København K

Att.: Alette Kielberg

Den 2. september 2004
Sagsnr.: 3025
Ref.: SHO/Juridisk kontor
Tlf.: 33 92 42 85
E-mail: sho@fvm.dk

2 lovforslag om hhv. ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århuskonventionen)

Ved brev af 29. juli 2004 har Fødevareministeriet modtaget de to ovennævnte lovforslag i høring.

Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse:
Fødevareministeriet har ingen bemærkninger til dette lovforslag.

Forslag til lov om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger:
Generelt skal Fødevareministeriet anbefale, at de nye regler og begreber i lovforslaget præciseres i en vejledning, således at der sikres en ensartet praksis i ministerierne. Endvidere skal det foreslås, at der – efter gennemførelsen af denne tredje ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger – for overskuelighedens skyld tilvejebringes en konsolideret udgave af lovtæksten i form af en lovbekendtgørelse eller en datasammenskrivning.

Fødevareministeriet har følgende mere konkrete bemærkninger til de enkelte bestemmelser:

Lovforslagets § 1, nr. 1 og 2, giver ikke anledning til bemærkninger.

Lovforslagets § 1, nr. 3 giver ikke anledning til bemærkninger for så vidt angår den foreslåede lovtækt, men bemærkningerne til lovforslagets enkelte bestemmelser (Til nr. 3., Ad stk. 5.) foreslås præciseret for så vidt angår forholdet mellem miljøoplysningsdirektivet, der ønskes gennemført ved lovforslaget, og dir. 95/46/EF (databeskyttelsesdirektivet). Under "Ad stk. 5", 3. afsnit konstateres det således blot, at oplysninger om emissioner til miljøet ikke kan hemmeligholdes med henvisning til en række litra i miljøoplysningsdirektivets art. 4, stk. 2, herunder bl.a. litra f.

I forbindelse med litra f, der omhandler beskyttelse af personoplysninger og eller sagsakter vedr. fysiske personer, bør der i bemærkningerne være en henvisning til – og gerne et par yderligere bemærkninger – om den reference, der i miljøoplysningsdirektivets art. 4, stk. 2, sidste punktum, er til databeskyttelsesdirektivet. Der er netop i kraft af

denne reference, at det bliver klart, at miljøoplysningsdirektivet *ikke* – som man måske ellers kunne tro - ud fra en *lex specialis*-betragtning for så vidt angår emissionsoplysninger - skal antages at have ændret databeskyttelsesdirektivets regler om beskyttelse af fortrolige personoplysninger. Tværtimod må den udtrykkelige henvisning til overholdelsen af databeskyttelsesdirektivet betyde, at dette direktiv fortsat finder fuld anvendelse, også når der er tale om emissionsoplysninger.

Hvis Miljøstyrelsen mod forventning skulle fortolke den nævnte referencen til databeskyttelsesdirektivet anderledes end her angivet, er det dette, som bør præciseres i bemærkningerne. Desuden savnes i bemærkningerne en nærmere definition af begrebet "emissionsoplysninger".

I lovforslagets § 1, nr. 4, foreslås en ny formulering af aktindsigtslovens § 3. Ifølge det ny § 3, stk. 1, nr. 6, skal der ved miljøoplysninger også forstås "menneskers sundheds- og sikkerhedstilstand, herunder, hvor det er relevant, forurening af fødekæden..." Definitionen er meget bred, og vil være vanskelig at administrere, hvilket også må gøre sig gældende for f.eks. Kulturministeriet samt Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Det skal derfor foreslås, at Miljøministeriet generelt uddyber og eksemplificerer indholdet af definitionen.

Lovforslagets § 1, nr. 5. -9. giver ikke anledning til bemærkninger.

I lovforslagets § 1, nr. 10, foreslås der indsat en ny § 4 b, ifølge hvilken myndighederne så vidt muligt skal sikre, at indsamlede oplysninger er "ajourførte, nøjagtige og sammenlignelige."

Kravet om ajourføring og nøjagtighed er – som det også nævnes i bemærkningerne - ikke nyt, og giver derfor ikke anledning til bemærkninger. Lovforslagets bemærkninger synes at anlægge samme betragtning på kravet om, at indsamlede oplysninger skal være "sammenlignelige". Det forekommer imidlertid ikke ganske klart, hvad der egentlig menes med, at de indsamlede oplysninger skal være "sammenlignelige". Det forekommer navnlig uklart, fordi der ikke angives en ramme, inden for hvilken sammenligneligheden skal vurderes: Ud fra den givne formulering isoleret betragtet kunne man således spørge, om det kun er inden for den enkelte sag, at miljøoplysninger skal være sammenlignelige, eller om det er inden for en enkelt institutions administrationsområde, om det er inden for et helt ministerområde, eller om det måske endda er på tværs af ministerområder.

Det hensyn til offentlighedens mulighed for indseende med miljøets tilstand og miljøforvaltningen generelt, som er miljøoplysningsdirektivets og Århus-konventionens bærende tanke, kunne for så vidt tale for en sådan opfattelse af "sammenlignelighed" som netop skitseret, men det må på den anden side konstateres, at et sådant krav ville få en så indgribende virkning på adskillige administrationsområder, at det vil være vanskeligt at bringe i overensstemmelse med lovforslagsbemærkningernes udsagn om, at lovforslaget kun kan forventes at få meget beskedne økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige.

I lovforslagets § 1, nr. 11, forudsættes det alene at være adgangen til registrene, der ikke kan opkræves betaling for, men at det vil være muligt at opkræve betaling for udskrifter eller digitale kopier heraf. I givet fald foreslås dette præciseret i bemærkningerne.

Lovforslagets § 1, nr. 12 giver ikke anledning til bemærkninger.

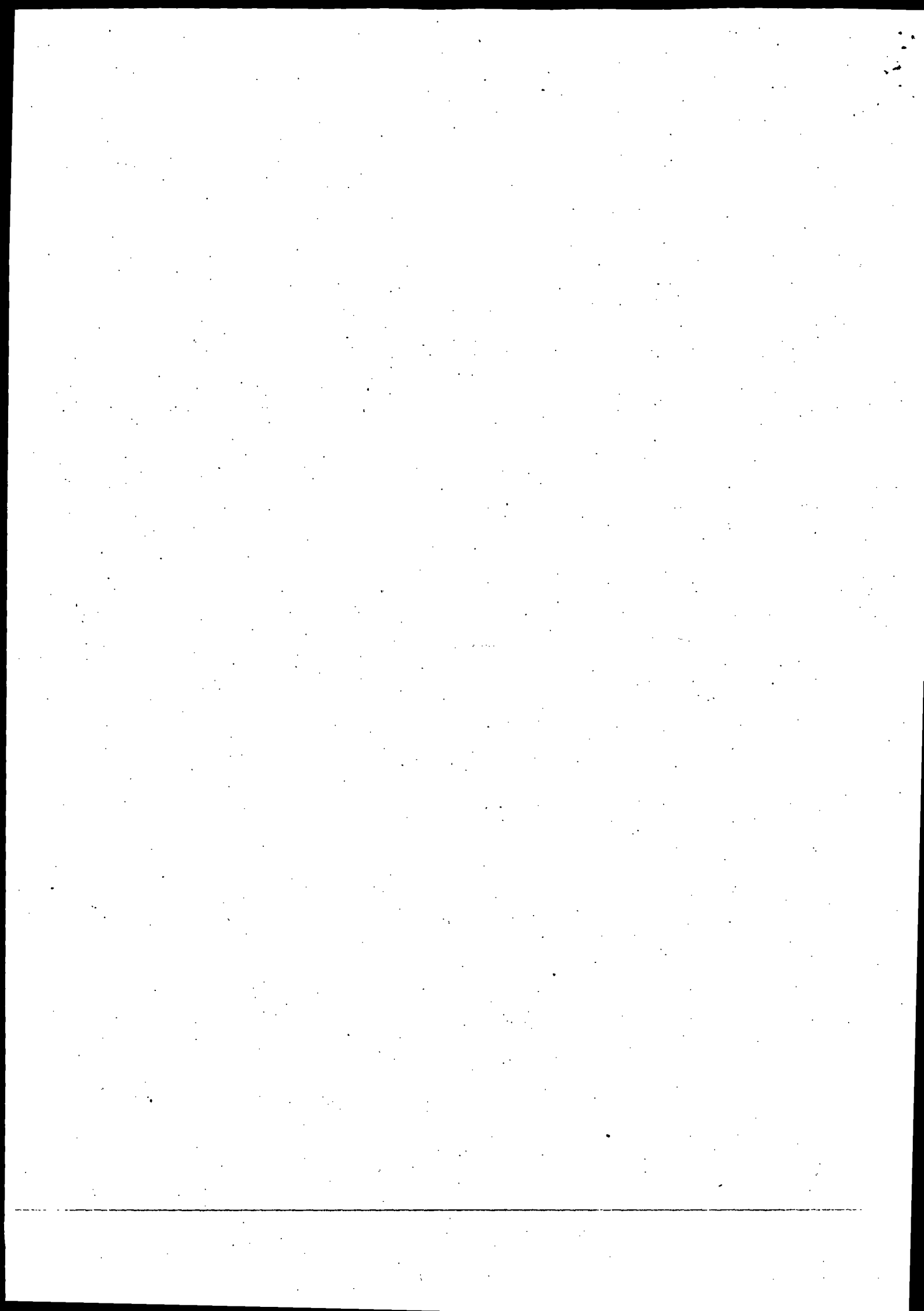
I lovtæksten til § 2 formodes at være en slåfejl i ikrafttrædelsesdatoen, som er angivet til 14. februar 2004.

Afslutningsvis skal det nævnes, at lovforslagets bemærkninger ikke synes at indicere, at der påtænkes udstedt en ny bekendtgørelse om betaling for aktindsigt i miljøoplysninger, der er til rådighed i andet end skriftlig form. Man skal derfor benytte anledningen til at bede om Miljøstyrelsens bekræftelse af, at den gældende betalingsbekendtgørelse antages at opfylde kravet i miljøoplysningsdirektivets art. 5, stk. 3, om, at der – hvis gebyrer opkræves – skal offentliggøres en "liste over gebyrer" med oplysning om, hvornår sådanne kan opkræves og frafaldes. Såfremt Miljøstyrelsen alligevel måtte udstede en ny betalingsbekendtgørelse, skal Fødevareministeriet anmode om at blive hørt herover.

Det skal bemærkes, at Fødevareministeriets bemærkninger til begge lovforslag også indeholder bemærkninger fra Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender for så vidt angår fødevareområdet, jf. Kgl. Resolution af 2. august 2004.

Med venlig hilsen

Susie Hosainzadeh



Mogensen, Hanne Ellegaard

Fra: Kielberg, Alette
Sendt: 31. august 2004 09:48
Til: Mogensen, Hanne Ellegaard
Emne: VS: Høring af 2 lovforslag

MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen J.NR.: 1011/17-0018
- 1 SEP. 2004

BREV NR.: 15 BILAG:

Hej Hanne,

Gider du journalisere denne på Århus-lovsagen
vh/Alette
Alette Kielberg
Miljøministeret,
Miljøstyrelsen, Jura
Strandgade 29
1401 København K
Telefon: 32 66 01 00
Direkte: 32 66 89 15
Mail: Mst@mst.dk eller aki@mst.dk
Officiel e-post til Miljøstyrelsen bedes sendt til mst@mst.dk

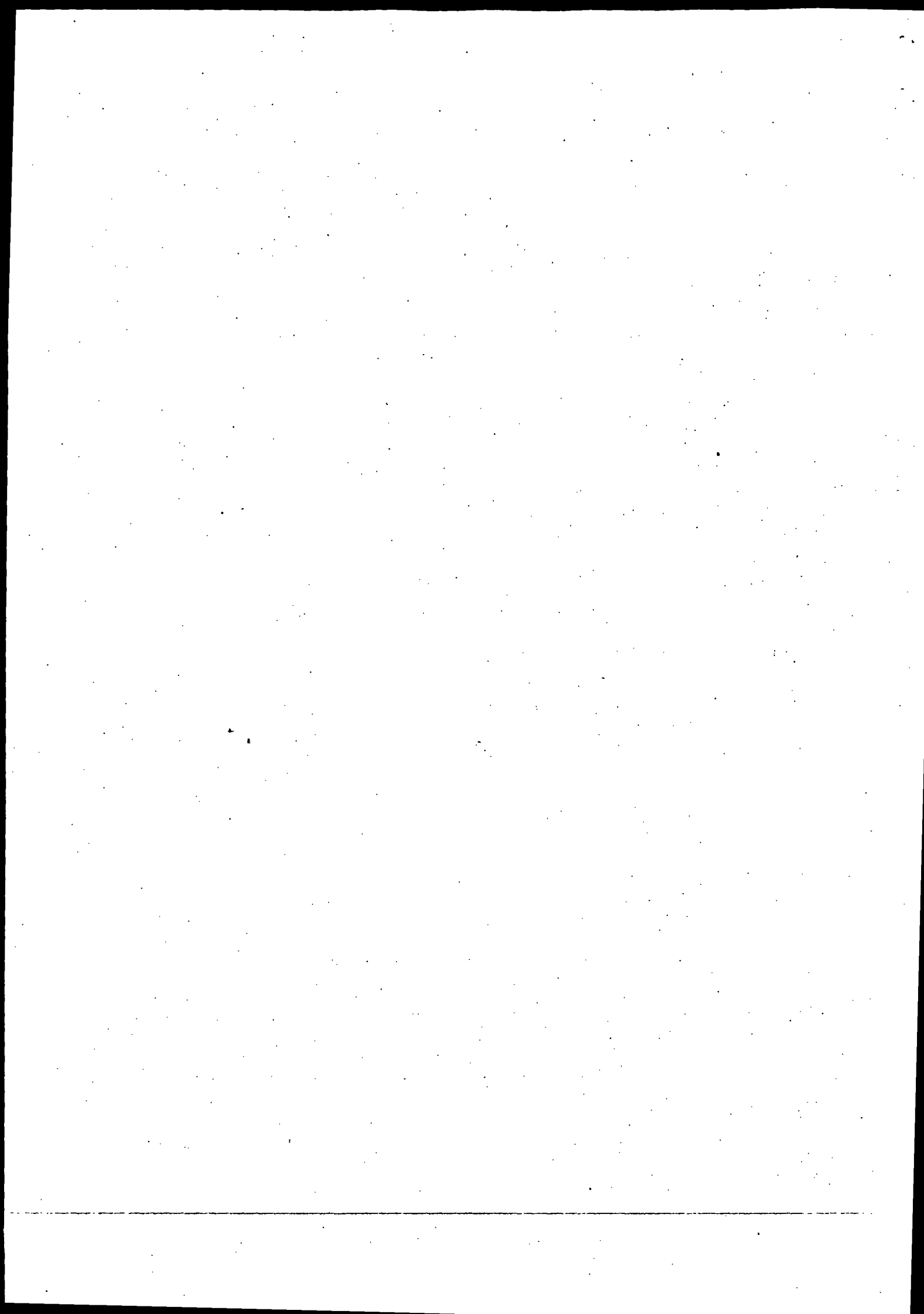
—Oprindelig meddelelse—

Fra: Erik Borsholt [mailto:borsholt@webspeed.dk]
Sendt: 31. august 2004 09:36
Til: aki@mst.dk
Cc: Michael Nørgaard; Finn Imsgard
Emne: Høring af 2 lovforslag

Til Miljøstyrelsen
Deres j.nr. M 1011/17-0018

Høring vedr. 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-konventionen).
Brancheforeningen Dansk TræBeskyttelse støtter forslagene om udvidet aktindsigt i det omfang forslagene ikke giver udvidet adgang til dokumentationer, som er indleveret i forbindelse med en ansøgning om godkendelse af et træimprægneringsmiddel eller fungicid dertil af en ansøger, der har betalt for tilvejebringelse af dem, dvs. fx for test af egenskaber i eget laboratorium eller til tredjemand.

Med venlig hilsen
Dansk TræBeskyttelse
Erik Borsholt
sekretær



Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

31. august 2004
Sag 199950223
Arkivkode
Politisk Juridisk Center
/plj

Høring vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-konventionen)

SØFARTSSTYRELSEN
Vemundsgade 38 C
2100 København Ø

Der henvises til journalnummer M 1011/17-0018.

Søfartsstyrelsen har modtaget ovennævnte lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-konventionen) i høring.

Tlf. 39 17 44 00
Fax 39 17 44 01
CVR-nr. 29 83 16 10
sfs@dma.dk
www.sofartsstyrelsen.dk

Søfartsstyrelsen har ingen bemærkninger til lovforslagene.

ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET

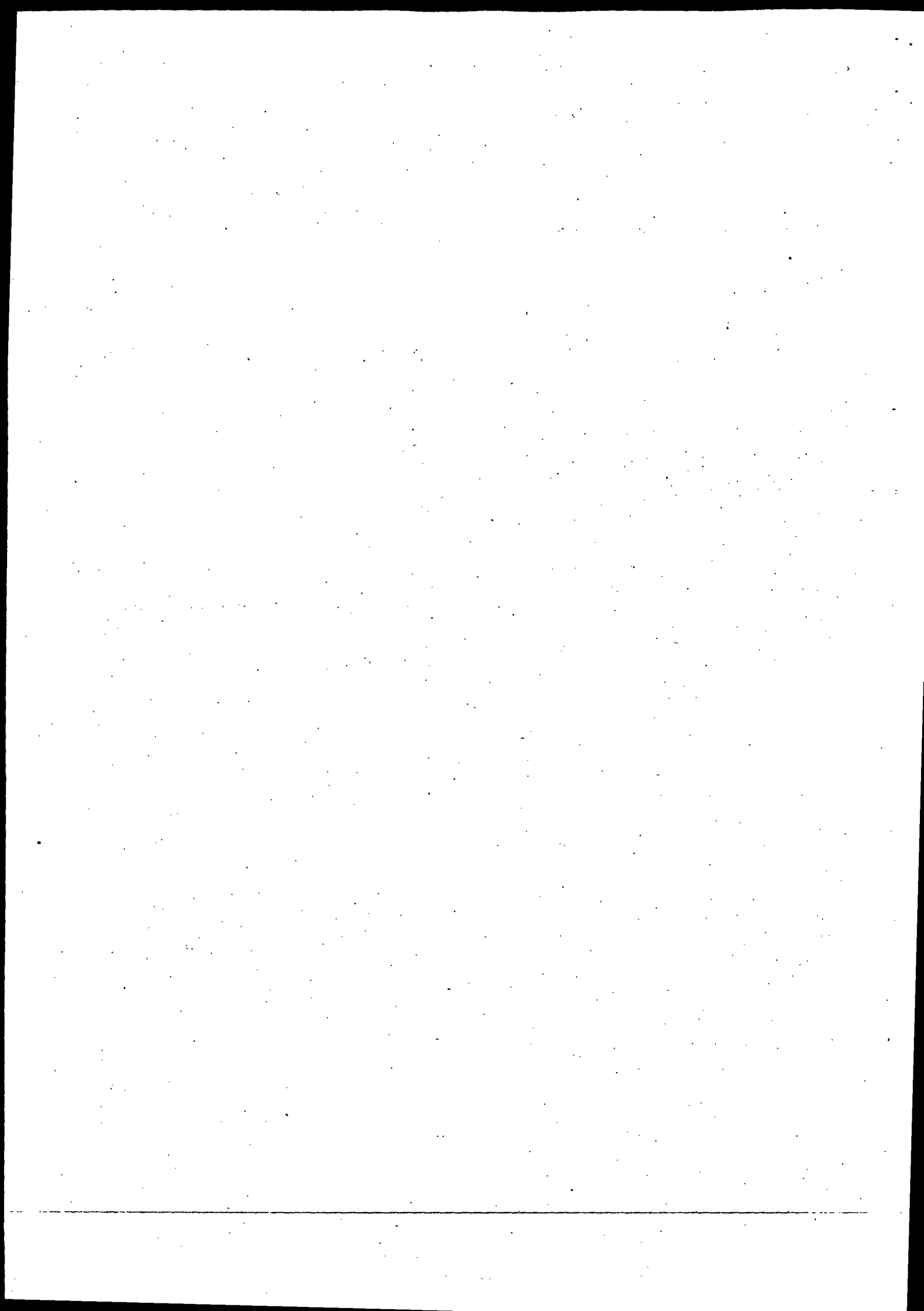
Med venlig hilsen

Pia Louise Jørgensen
fuldmægtig

Tlf. direkte 39 17 44 98

Fax direkte 39 17 44 19

E-post plj@dma.dk





Foreningen af Statsautoriserede Revisorer

Kronprinsessegade 8 · 1306 København K · Telefon 33 93 91 91
Telefax nr. 33 11 09 13 · e-mail: fsr@fsr.dk · Internet: www.fsr.dk

Miljøstyrelsen
Att.: Karen Aarøe
Strandgade 29
1401 København K.

MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen J.NR.: 1011/17-0018
- 1 SEP. 2004

BREV NR.: 12 BILAG:

30. august 2004
cmp/hj(H071-04)

Høring vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-konventionen)

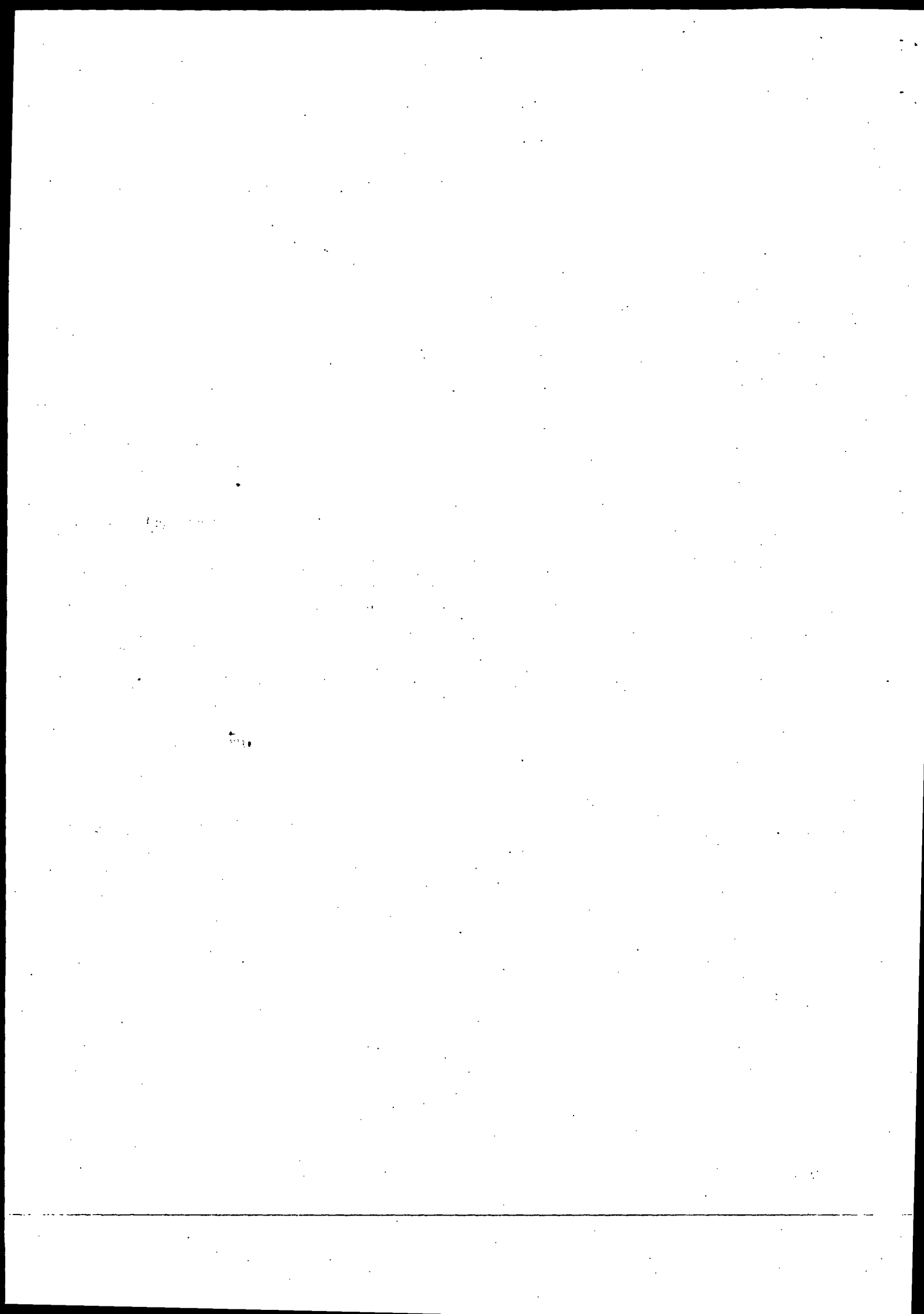
Miljøstyrelsen har ved brev af 29. juli 2004 fremsendt ovennævnte høring med anmodning om bemærkninger.

FSRs udvalg vedr. andre rapporterings- og ledelsesformer (RAPU) har på foreningens vegne gennemgået det fremsendte og har i den forbindelse ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jens V. Frederiksen
formand for udvalget vedr. andre
rapporterings- og ledelsesformer

Niels Ebbe Andersen
fagdirektør



MODT. I MST.

- 1 SEP. 2004

DANSKE  MARITIME

MILJØMINISTERIET

Miljøstyrelsen J.NR.: 10 11/1700 18

- 1 SEP. 2004

BREV NR.: 11 BILAG:

Miljøstyrelsen
Att. Kontorchef Karen Aarøe
Strandgade 29
1401 København K.

31. august, 2004

MiP/HJH/3.A.2.2

Høring om ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-konventionen)

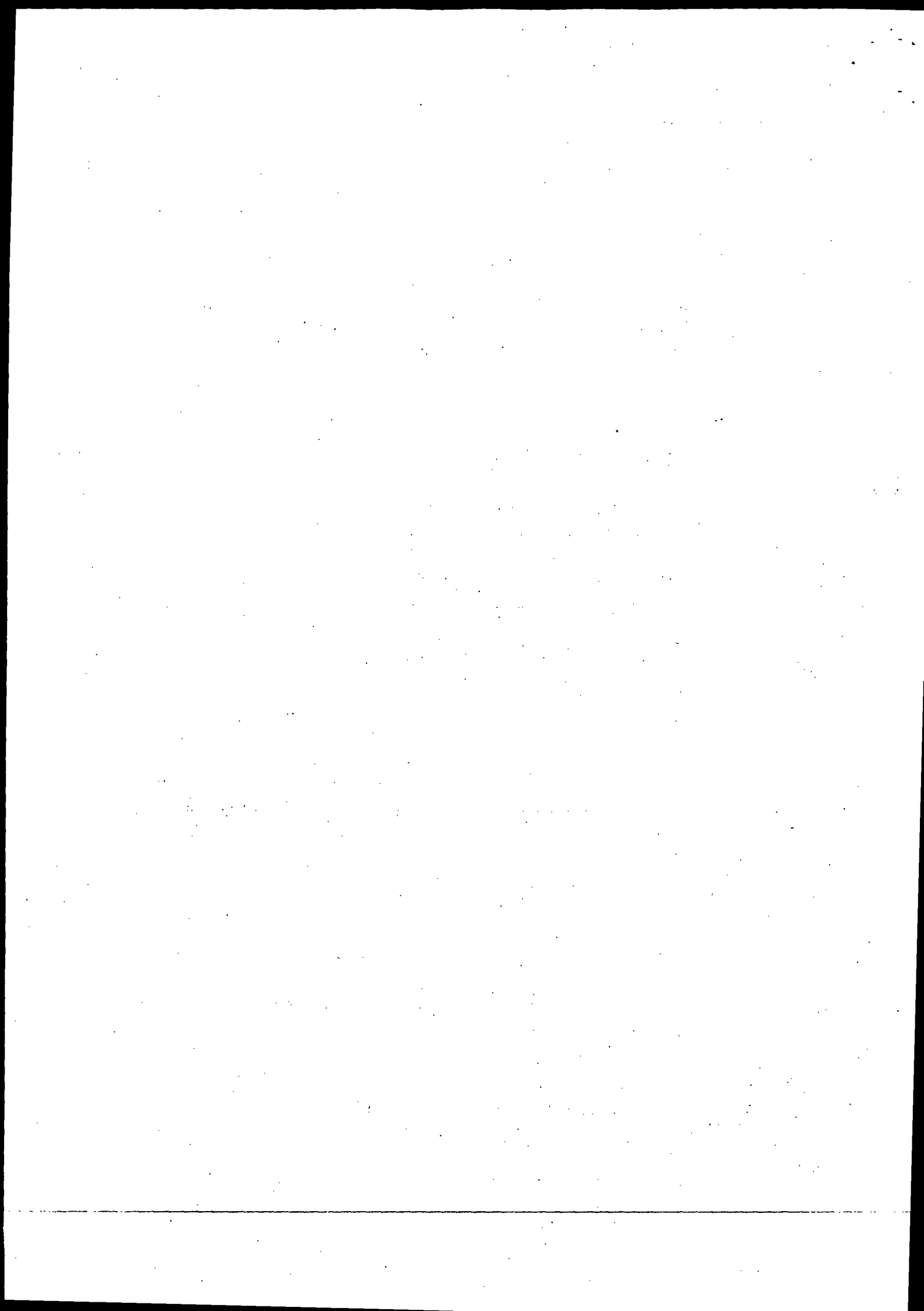
Med brev af 29. juli 2004, J. nr. M 1011717-0018, har Miljøstyrelsen sendt et forslag til bemyndigelse i lov om miljøbeskyttelse i høring. Ifølge forslaget kan Miljøministeren "fastsætte regler om inddragelse af offentligheden i forbindelse med udarbejdelse af planer og programmer". Derudover er et forslag til ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger, hvorved der foretages en række ændringer i den hidtidige gennemførelse af Århus-konventionen. Danske Maritime skal hermed fremsætte følgende bemærkninger til forslagene:

Bemyndigelsesforslaget

Bemyndigelsen til ministeren findes meget bred og angiver ingen grænser eller hensyn. Selvom den skal benyttes til at gennemføre et direktiv, er det ikke specificeret, at bemyndigelsen er begrænset til gennemførelse af direktivet. Det kan således frygtes, at der kan forekomme overimplementering, eller regler om offentlighed, der intet har med direktivet at gøre. Ifølge bemærkningerne vil der være tale om at kodificere en allerede gældende praksis med visse mindre formelle justeringer (der ikke nærmere beskrives). Det forekommer på denne baggrund ikke umuligt at skrive teksten til den bekendtgørelse, der formentlig allerede foreligger i udkast, ind i lovteksten, således at omfanget af bemyndigelsen bliver mere klar.

Forslaget om aktindsigt

Der indføres en regel om afvejning af aktindsigt, således at undtagelser skal fortolkes restriktivt under hensyn til offentlighedens



interesse i offentliggørelse. Der skal vurderes konkret overfor de interesser, der varetages ved at afslå udlevering. Dette forventes ikke at ændre eksisterende praksis, men det indebærer, at der gælder en anden formulering af f.eks. beskyttelsen af forretningshemmeligheder i miljøsager end i andre sager, selvom det ikke er hensigten, at undtagelserne skal fortolkes forskelligt. En del af undtagelserne er formuleret som områder, der er undtaget fra loven. Her forekommer det uhensigtsmæssigt, hvis det på miljøområdet skal afgøres ved et konkret skøn om en given oplysning er omfattet af loven, mens det i andre sager ofte beror på arten af den beskyttede oplysning. Eksempelvis vil udtagelse af oplysninger om økonomiske forhold i en virksomhed altid bero på et konkret skøn, mens f.eks. en patenteret forretningshemmelighed om virksomhedens hovedprodukt hidtil altid har været undtaget. Med den foreslåede ændring vil også en patenteret forretningshemmelighed skulle afvejes imod den offentlige interesse i at kende til oplysningerne. Tilsvarende vil personaleoplysninger om f.eks. den kommunale medarbejder i en miljøsag i dag altid være undtaget, men vil med den foreslåede ændring skulle afvejes imod den offentlige interesse i at kende dem.

Direktivet indskrænker udtagelserne i forhold til Århus-konventionen, og giver principielt ikke mulighed for at undtage oplysninger om emissioner, heller ikke af forretningsmæssig grunde. Den hidtil gældende tilsvarende bestemmelse gjaldt "oplysninger, der er relevante for miljøet", ikke som i forslaget kun oplysninger om emissioner.

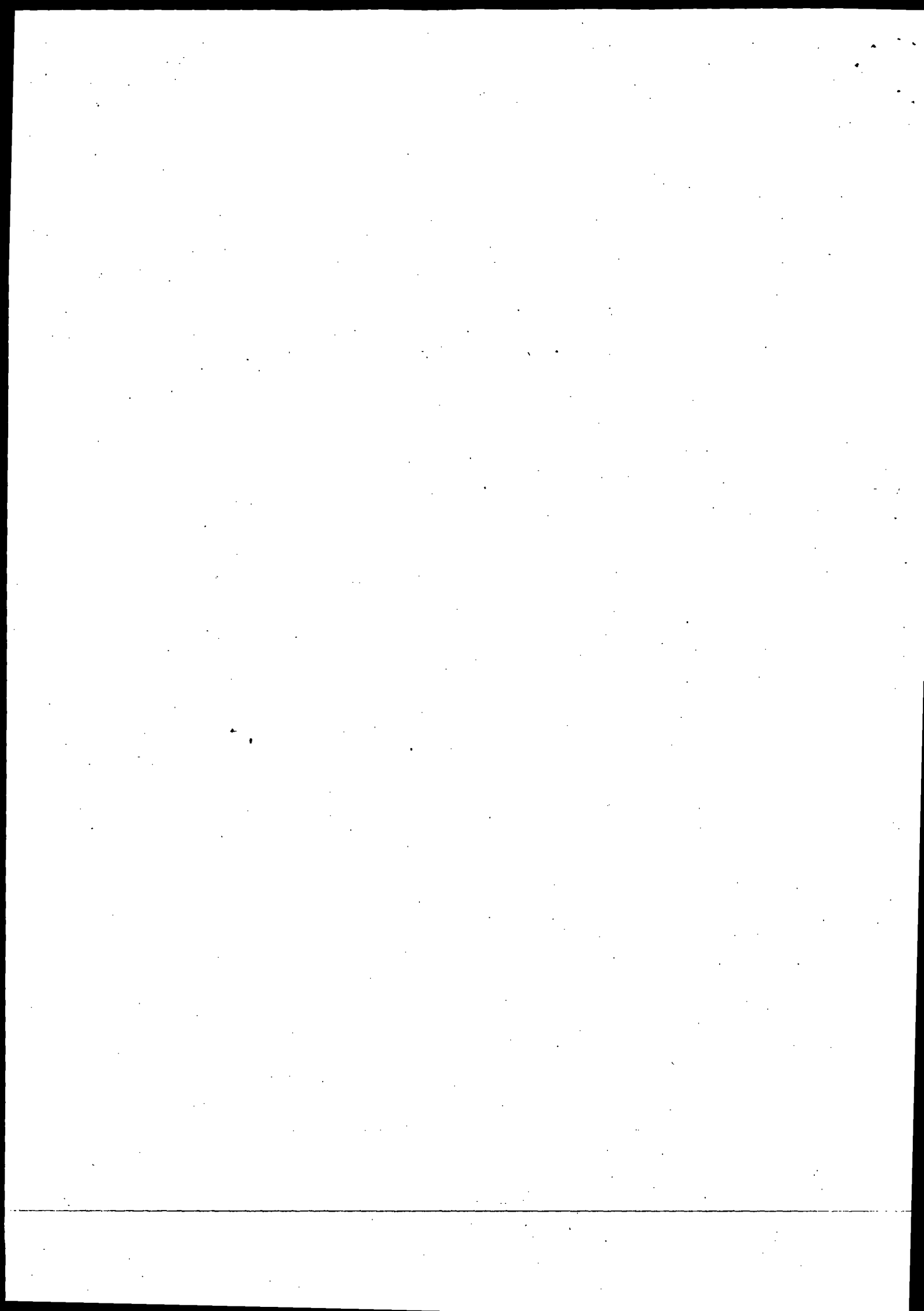
Forslaget fjerner det retskrav på hemmeligholdelse, der i dag kan være for, at der frivilligt gives oplysninger til offentlige statistikker og videnskabelige undersøgelser. I stedet burde vedkommende kunne udtale sig om de hensyn, der taler for fortrolighed, der så i givet fald skal afvejes af myndigheder imod den offentlige interesse i at kende til oplysningerne.

Med venlig hilsen

Danske Maritime



Hans J. Henriksen



MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen J.NR.: 1011/17-0018
- 1 SEP. 2004



Miljøstyrelsen
Strandgade 29
1401 København K

BREV NR.: 10 BILAG:

danskenergi

Rosenørns Allé 9
DK 1970 Frederiksberg C
Tlf: 35 300 400
Fax: 35 300 401
e-mail: de@danskenergi.dk
www.danskenergi.dk

Vor ref. CM/BD
Sag 1999/00631-021
J.nr. 521-05
Deres ref.: M 1011/17-0018
31. august 2004

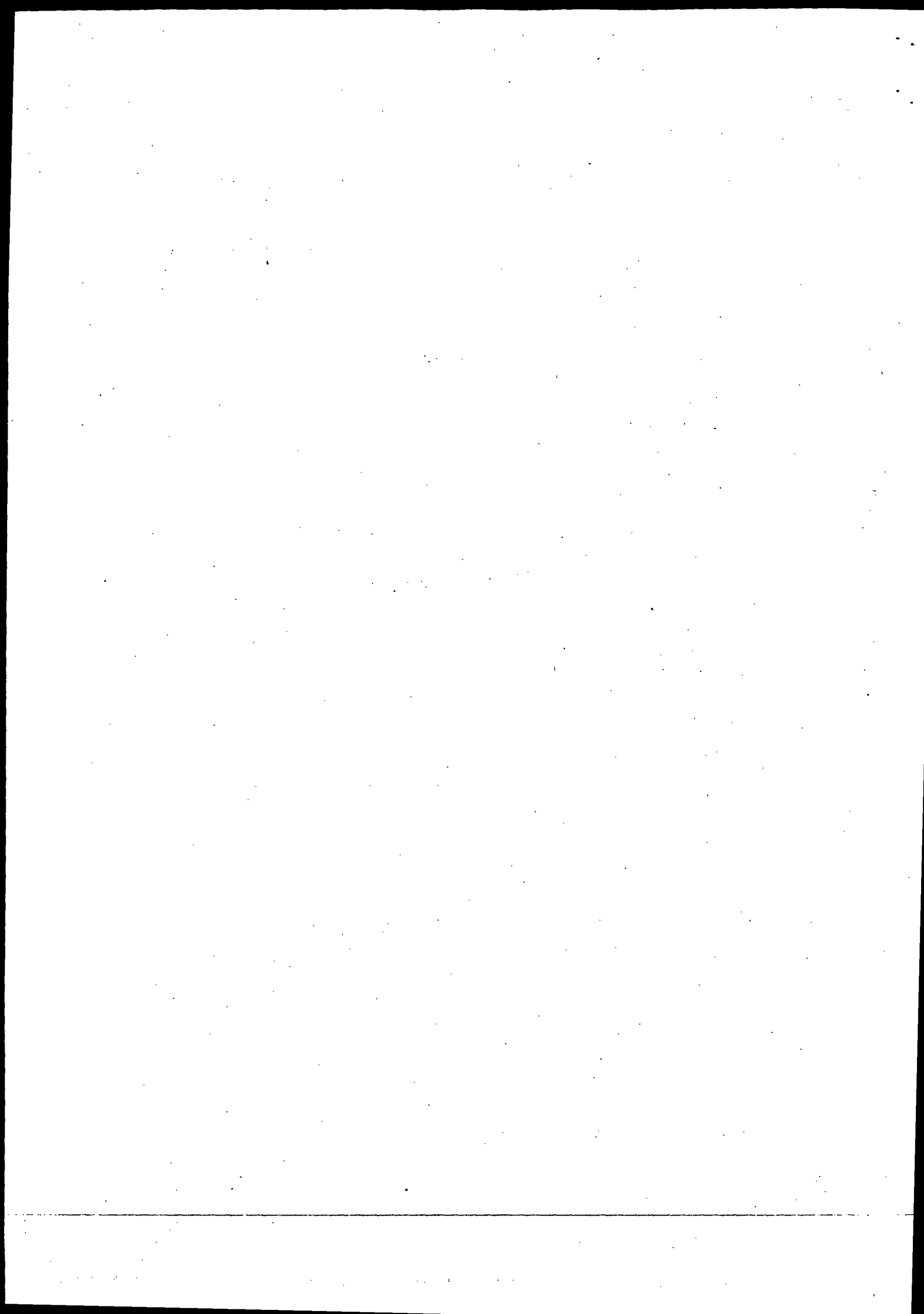
Høringssvar vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-konventionen)

Danske Energi, Elsam og Energi E2 har vurderet de 2 ovennævnte lovforslag og har ingen kommentarer til forslagene.

Materialet er stilet til ELFOR, Dansk Eldistribution, Rosenørns Allé 9, 1970 Frederiksberg C. Vi skal tillade os at bemærke, at hvis materiale sendes til Dansk Energi på samme adresse, så vil relevant materiale også tilgå ELFOR. Endelig skal vi gøre opmærksom på, at det er sendt til produktionsselskabet Energi E2, men ikke til det tilsvarende Elsam A/S, Overgade 45, 7000 Fredericia.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

Carsten Mathiesen



Mogensen, Hanne Ellegaard

Fra: Kielberg, Alette
Sendt: 18. august 2004 13:35
Til: Mogensen, Hanne Ellegaard
Emne: VS: Høringssvar

MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen J.NR.: 1011 / 17-0018
18 AUG. 2004

BREV NR.: 9 BILAG:

Alette Kielberg
Miljøministeret,
Miljøstyrelsen, Jura
Strandgade 29
1401 København K
Telefon: 32 66 01 00
Direkte: 32 66 89 15
Mail: Mst@mst.dk eller aki@mst.dk
Officiel e-post til Miljøstyrelsen bedes sendt til mst@mst.dk

—Oprindelig meddelelse—

Fra: Lisbeth Sveigaard [mailto:LSV@gh.gl]
Sendt: 12. august 2004 14:11
Til: aki@mst.dk
Emne: Høringssvar

Miljøstyrelsen

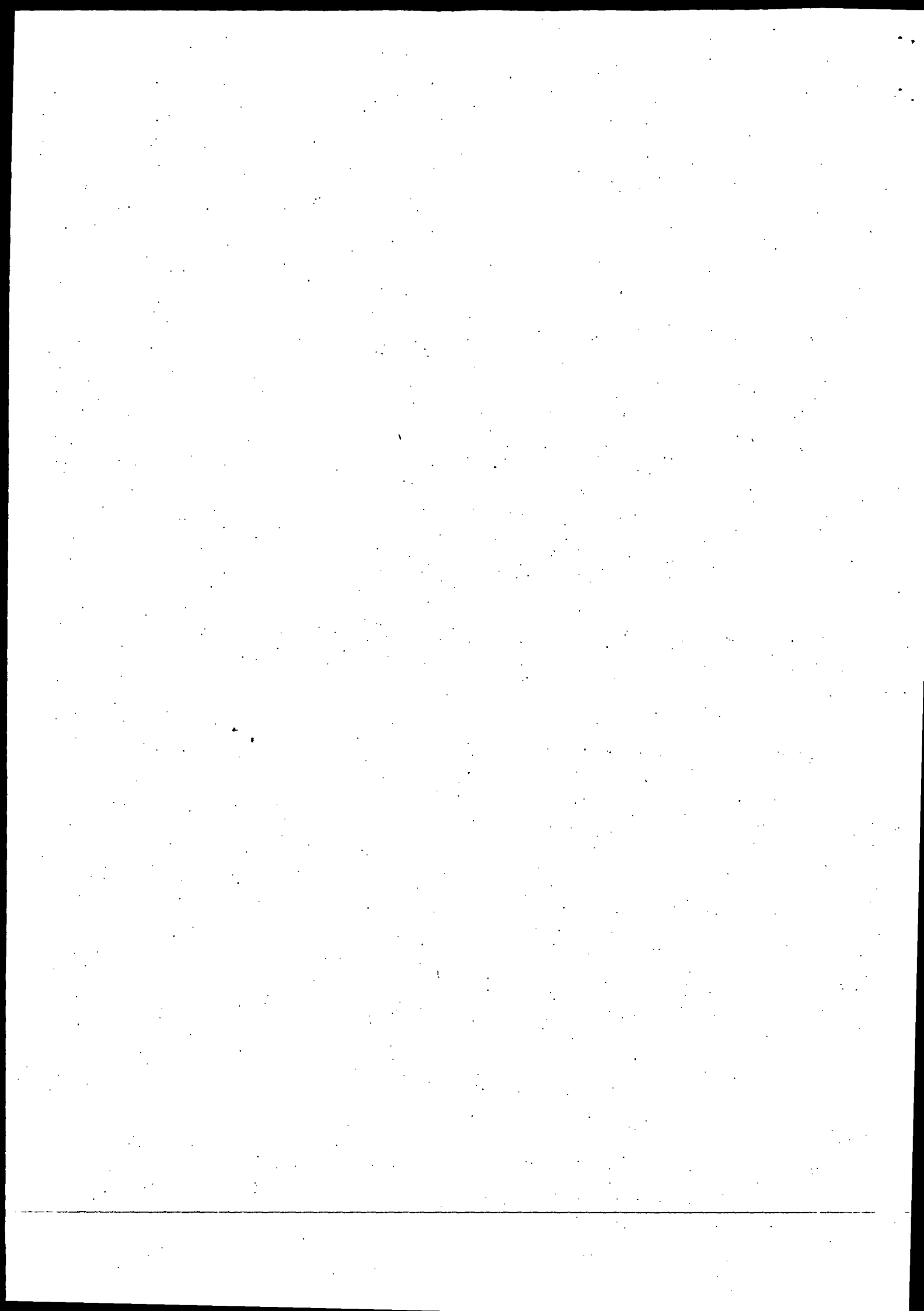
Direktoratet for Sundhed, Grønland, har modtaget et høringsbrev vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse.

Direktoratet har ingen kommentarer til ændringsforslagene.

Inussiamersumik inuullarit / Yours Sincerely

Lisbeth Sveigaard
Fuldmægtigi / Head of Sektion
Namminersomerullutik Oqartussat / Greenland Home Rule
Peqqinnissamut Pisortaqarfik / Ministry of Health
Box 1160, 3900 Nuuk

email: LSV@GH.GL
Phone: +299 34 66 54
Fax: +299 32 55 05



MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen J.NR.: 1011/17 0018

- 6 AUG. 2004

Mogensen, Hanne Ellegaard

BREV NR.: 8 BILAG:

Fra: Kielberg, Allette

Sendt: 6. august 2004 15:14

Til: Mogensen, Hanne Ellegaard

Emne: VS: Høring vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-konventionen)

også denne til journalisering på lovsagen

vh/Allette

Allette Kielberg
Miljøministeret,
Miljøstyrelsen, Jura
Strandgade 29
1401 København K
Telefon: 32 66 01 00
Direkte: 32 66 89 15
Mail: Mst@mst.dk eller aki@mst.dk
Officiel e-post til Miljøstyrelsen bedes sendt til mst@mst.dk

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Trineke Borch Jacobsen [mailto:TBJ@realkredittraadet.dk]

Sendt: 6. august 2004 15:03

Til: aki@mst.dk

Cc: Elisabeth Lundström

Emne: Høring vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af Århus-konventionen)



Miljøstyrelsen
6. august 2004
Strandgade
29
G 490 - tbj
1401 København K

Att: Allette Kielberg

Høring vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov om miljøbeskyttelse (implementering af

Arhus-konventionen)

Realkreditrådet har modtaget de 2 ovennævnte lovforslag i høring med anmodning om bemærkninger senest 1. september 2004.

De forelagte lovforslag giver ikke anledning til bemærkninger herfra, idet det noteres, at der er tale om implementering af fællesskabslovgivning.

Med venlig hilsen

Trineke Borch Jacobsen
Advokat
Realkreditrådet
Zieglers Gaard
Nybrogade 12
1203 København K
Tlf.: 33124811 Fax: 33329017

Mogensen, Hanne Ellegaard

Fra: Kielberg, Allette
Sendt: 6. august 2004 10:30
Til: Mogensen, Hanne Ellegaard
Emne: VS: Høring vedrørende implementering af Århus konventionen J. nr. M 1011/17-0018
BREV NR.: 7 **BILAG:**

til Journalisering.

vh/Allette

Allette Kielberg
Miljøministeret,
Miljøstyrelsen, Jura
Strandgade 29
1401 København K
Telefon: 32 66 01 00
Direkte: 32 66 89 15
Mail: Mst@mst.dk eller aki@mst.dk
Officiel e-post til Miljøstyrelsen bedes sendt til mst@mst.dk

—Oprindelig meddelelse—

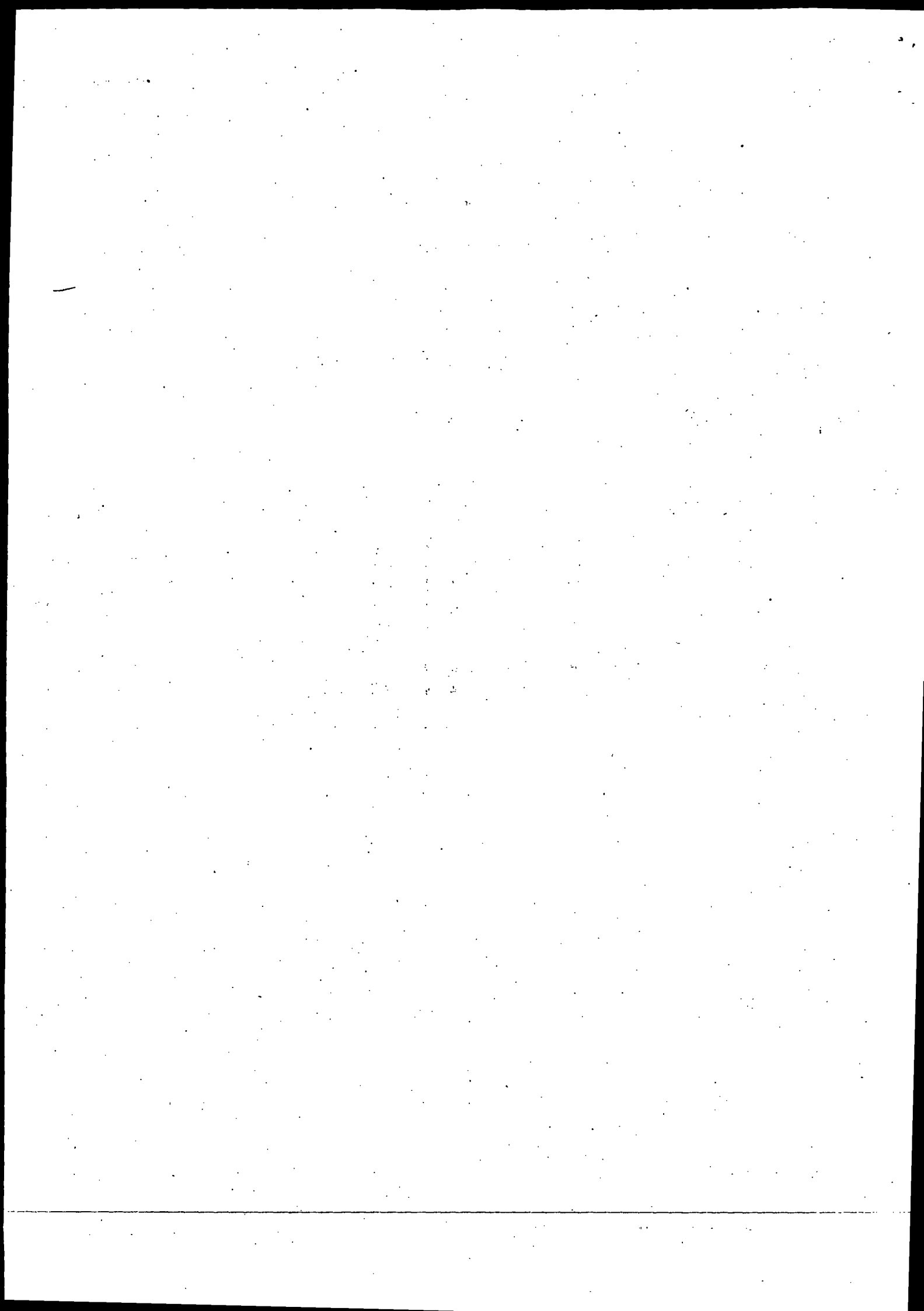
Fra: Michael M Jensen [<mailto:mmj@oil-forum.dk>]
Sendt: 5. august 2004 17:01
Til: aki@mst.dk
Cc: OFR
Emne: Høring vedrørende implementering af Århus konventionen J. nr. M 1011/17-0018

Miljøstyrelsen har med brev af 29. juli 2004 sendt 2 lovforslag om implementering af Århus-konventionen i høring, Miljøstyrelsens journal nummer 1011/17-0018.

Oliebranchen har ingen kommentarer til de pågældende lovforslag.

Med venlig hilsen

Michael Mücke Jensen
Oliebranchens Fællesrepræsentation
Danish Petroleum Industry Association
Vognmagergade 7, DK-1120 Copenhagen K
Telephone +45 33 45 65 10
Direct +45 33 45 65 14
Mobile +45 20 42 26 36
Telefax +45 33 45 65 11



Den 4. august 2004

MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen J.NR.: 1011/17-0018
- 5 AUG. 2004

DLR
Kredit A/S

Miljøstyrelsen
Miljøministeriet
Strandgade 29
1401 København K

BREV NR. 6 BILAG:

MODT. I MST.

- 5 AUG. 2004

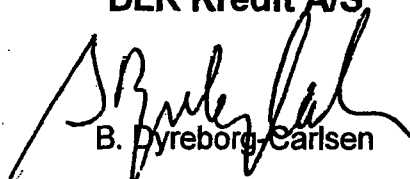
Vedrørende journalnr. M 1011/17-0018

DLR Kredit har modtaget 2 udkast til lovforslag til høring.

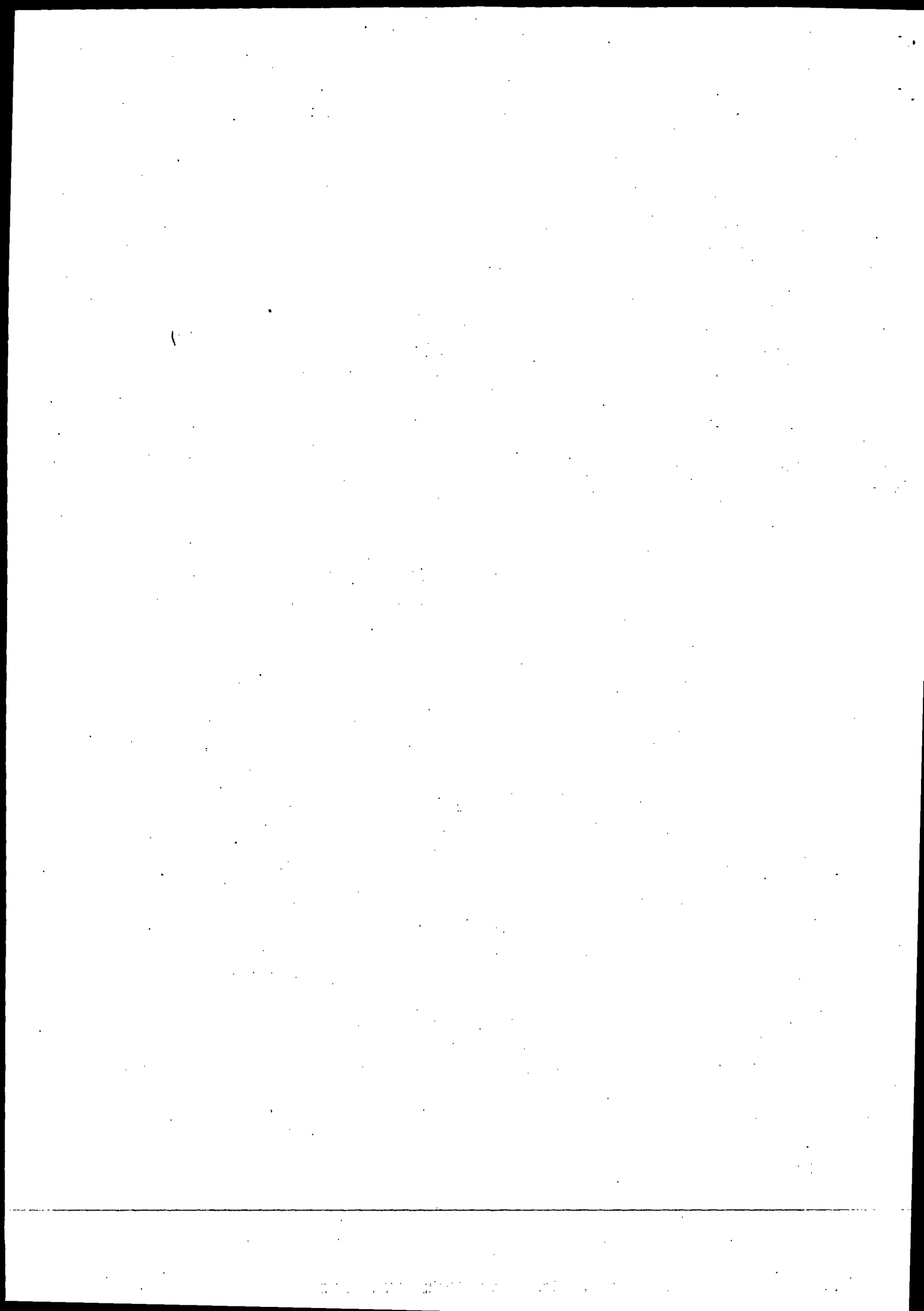
Det skal bemærkes, at DLR ingen bemærkninger har til de fremsendte lovforslag, og at DLR i øvrigt sædvanligvis høres gennem Realkreditrådet.

Jeg skal bede Miljøstyrelsen notere, at DLR har skiftet navn fra Dansk Landbrugs Realkredit til DLR Kredit A/S.

Med venlig hilsen
DLR Kredit A/S,



B. Dyreborg-Carlson



1011 | 17-0018

MILJØMINISTERIET
Miljøstyrelsen J.NR.: 1011/17-0018

- 4 AUG 2004

Mogensen, Hanne Ellegaard

Fra: Kielberg, Allette
Sendt: 3. august 2004 12:41
Til: Mogensen, Hanne Ellegaard
Emne: VS: Høring vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov miljøbeskyttelse (implementering af Århus-Konventionen)

BREV NR.: 2 B/LAG:

Allette Kielberg
 Miljøministeret,
 Miljøstyrelsen, Jura
 Strandgade 29
 1401 København K
 Telefon: 32 66 01 00
 Direkte: 32 66 89 15
 Mail: Mst@mst.dk eller aki@mst.dk
 Officiel e-post til Miljøstyrelsen bedes sendt til mst@mst.dk

— Oprindelig meddelelse —

Fra: Metta Detlefsen [<mailto:MDE@dkma.dk>]
Sendt: 3. august 2004 12:03
Til: aki@mst.dk
Emne: Høring vedrørende 2 lovforslag om henholdsvis ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger og ændring af lov miljøbeskyttelse (implementering af Århus-Konventionen)

Miljøstyrelsen

Lægemiddelstyrelsen har modtaget ovennævnte lovforslag i høring.

Vi har ingen bemærkninger til det fremsendte.

Med venlig hilsen

Metta Detlefsen
 Lægemiddelstyrelsen

JJ

Miljøstyrelsen
CVR-nr.: 25-79-83-76
Strandgade 29
1401 København K

Sendt til: aki@mst.dk

22. september 2004

Vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300. København K

Ved e-post af 13. september 2004 har Miljøstyrelsen anmodet om Datatilsynets bemærkninger til det fremsendte forslag til lov om ændring af lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

CVR-nr. 11-88-37-29

Det fremgår af de almindelige bemærkninger til lovforslaget, at lovforslaget sigter mod at justere den gældende lovgivning om aktindsigt i miljøoplysninger således, at de danske regler bringes i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF.

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

I bemærkningerne er endvidere anført, at forslaget ikke forventes – særligt set i sammenhæng med princippet om meroffentlighed – væsentligt at ændre gældende praksis for myndighedernes vurdering af grundlaget for at give aktindsigt i miljøoplysninger efter de bestemmelser, der er omfattet af forslaget.

J.nr. 2004-112-0144
Sagsbehandler
Anne Broberg
Rasmussen
Direkte 3319 3223

I den anledning skal Datatilsynet udtale følgende:

1. Persondataloven¹ gælder ifølge lovens § 1, stk. 1, for behandling af personoplysninger, som helt eller delvis foretages ved hjælp af elektronisk databehandling, og for ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register.

Personoplysninger er i persondatalovens § 3, nr. 1, defineret som enhver form for information om en identificeret eller identificerbar fysisk person (den registrerede)

Omfattet af begrebet personoplysninger er ifølge forarbejderne til § 3, nr. 1, oplysninger, som kan henføres til en fysisk person, selv om dette forudsætter kendskab til personnummer, registreringsnummer eller lignede særlige identifikationer som f.eks. løbenummer. Det er uden betydning, hvorvidt identifikationsoplysningen er alment kendt eller umiddelbart tilgængelig. Også de

¹ Lov nr. 429 af 31. maj 2000 om behandling af personoplysninger. Loven kan findes på Datatilsynets hjemmeside www.datatilsynet.dk under punktet "lovgivning".

tilfælde, hvor det kun for den indviede vil være muligt at forstå, hvem en oplysning vedrører, er omfattet af definitionen. Er f.eks. et navn eller adresse erstattet af en kode, der kan føres tilbage til den oprindelige individuelle personoplysning, vil der stadigvæk være tale om en personoplysning. Ved afgørelsen af, om en person er identificerbar skal alle de hjælpemidler, der med rimelighed kan tænkes anvendt for at identificere den pågældende enten af den dataansvarlige eller af en anden person, tages i betragtning.

Oplysninger om juridiske personer, såsom aktieselskaber, anpartsselskaber m.v., falder uden for lovens almindelige anvendelsesområde. Derimod er oplysninger om enkeltmandsejede virksomheder og visse interessentskaber omfattet af begrebet personoplysninger.

I det omfang lovforslaget indebærer, at der foretages elektronisk behandling af personoplysninger eller ikke-elektronisk behandling af personoplysninger, der er eller vil blive indeholdt i et register, er behandlingen således omfattet af persondatalovens og databeskyttelsesdirektivets² regler.

2. Det fremgår af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF, artikel 4, stk. 2, sidste afsnit, at medlemsstaterne inden for direktivets rammer og for så vidt angår anvendelsen af artikel 4, stk. 2, litra f) sikrer, at kravene i databeskyttelsesdirektivet overholdes.

Efter Datatilsynets opfattelse ligger der heri, at videregivelse og offentliggørelse af personoplysninger i medfør af det foreliggende direktiv respekterer databeskyttelsesdirektivet og som udgangspunkt også nationale regler fastsat i medfør heraf. Datatilsynet finder, at dette bør fremgå udtrykkeligt af lovforslagets bemærkninger, og det bør herudover specifikt påpeges, hvis der er tilfælde, hvor persondatalovens regler fraviges, men hvor behandlingen ligger indenfor rammerne af databeskyttelsesdirektivet, jf. artikel 4, stk. 2, sidste afsnit.

3. Det følger af lovforslagets § 1, nr. 2, at i sager om aktindsigt i miljøoplysninger, der er omfattet af bestemmelserne i §§ 2, 7, 10 og § 12, stk. 1, nr. 1, i lov om offentlighed i forvaltningen skal vedkommende myndighed foretage en konkret afvejning af de offentlige interesser, der varetages ved udlevering af miljøoplysningerne, overfor de interesser, der varetages ved at afslå udlevering. Bestemmelserne i §§ 2, 7, 10, 12, stk. 1, og § 13, stk. 1, i lov om offentlighed i forvaltningen skal anvendes restriktivt under hensyntagen til samfundets interesse i, at oplysningerne offentliggøres i det konkrete tilfælde.

På baggrund af det i direktivet anførte, jf. ovenfor under punkt 2, går Datatilsynet ud fra, at en konkret afvejning efter lovforslagets § 1, nr. 2, indebærer,

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 95/46/EF af 24. oktober 1995 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger.

at afvejningen også foretages under iagttagelse af persondatalovens regler, hvis der er tale om oplysninger omfattet af persondatalovens anvendelsesområde.

Miljøministeriet har telefonisk oplyst til Datatilsynet, at der som udgangspunkt ikke vil være tale om videregivelse af oplysninger, hvoraf der kan udledes oplysninger om strafbare forhold. Ministeriet har endvidere oplyst, at der som udgangspunkt ikke vil blive videregivet oplysninger om enkeltpersoners helbredsmæssige forhold eller om andre følsomme oplysninger.

Det er derfor Datatilsynets opfattelse, at der som udgangspunkt vil være tale om videregivelse af oplysninger i henhold til persondatalovens § 6, der indeholder de almindelige betingelser for, hvornår behandling af almindelige ikke-følsomme oplysninger må finde sted.

Videregivelse kan herefter bl.a. ske, hvis den registrerede har givet udtrykkeligt samtykke hertil, jf. § 6, stk. 1, nr. 1, hvis videregivelsen er nødvendig af hensyn til udførelsen af en opgave i samfundets interesse, jf. § 6, stk. 1, nr. 5, eller hvis videregivelsen er nødvendig for, at den dataansvarlige eller den tredjemand, til hvem oplysningerne videregives, kan forfølge en berettiget interesse, og hensynet til den registrerede ikke overstiger denne interesse, jf. § 6, stk. 1, nr. 7.

Hvis der undtagelsesvist kunne være tale om videregivelse af følsomme oplysninger omfattet af persondatalovens § 7 og databeskyttelsesdirektivet artikel 8, forudsætter Datatilsynet, at videregivelse kun kan ske inden for rammerne af persondatalovens § 7.

4. Det følger af lovforslagets § 1, nr. 3, at bestemmelserne i § 10, nr. 1-4, § 12, stk. 1, og § 13, stk. 1, nr. 6, i lov om offentlighed i forvaltningen ikke finder anvendelse på oplysninger om emissioner til miljøet, i det omfang afslag på aktindsigt vil stride imod bestemmelserne i artikel 4, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EØF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF.

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at det ikke kan udelukkes, at der kan forekomme oplysninger om emissioner i forbindelse med personoplysninger, som er omfattet af offentlighedslovens § 12, stk. 1, nr. 1, om enkeltpersoners private, herunder økonomiske forhold.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at den foreslåede bestemmelse – i modsætning til den nugældende bestemmelse, der vedrører oplysninger, der er relevante for miljøet – omhandler oplysninger om emissioner til miljøet, og at det med denne ændring må antages at være uden betydning, om der er tale om oplysninger om emissioner, der vurderes at have en vis skadevirkning for miljøet eller ej.

Forslaget lægger med denne bestemmelse op til en udvidelse af adgangen til aktindsigt i miljøoplysninger i forhold til nugældende regler.

På baggrund af det af Miljøministeriet telefonisk oplyste er det Datatilsynets opfattelse, at der i det omfang, der er tale om behandling, herunder videregivelse, af oplysninger omfattet af persondatalovens anvendelsesområde, som udgangspunkt vil være tale om en videregivelse af oplysninger i henhold til persondatalovens § 6.

Persondatalovens § 6 udgør en implementering af databeskyttelsesdirektivets artikel 7. Det fremgår af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF, artikel 4, stk. 2, at medlemsstaterne sikrer, at kravene i databeskyttelsesdirektivet overholdes.

Datatilsynet forudsætter derfor, at der med lovforslaget ikke er tilsigtet en fravigelse af persondatalovens § 6. Datatilsynet skal derfor henstille, at der i bemærkningerne henvises til, at behandlingen skal ske inden for rammerne af persondataloven, jf. i øvrigt det under punkt 2 og 3 anførte.

Datatilsynet forudsætter endvidere, at der med lovforslaget ikke er tilsigtet en fravigelse af persondatalovens § 7, hvis det undtagelsesvist kunne komme på tale at overveje videregivelse af følsomme oplysninger omfattet af persondatalovens § 7 og databeskyttelsesdirektivet artikel 8, jf. i øvrigt det under punkt 2 og 3 anførte.

Hvis det undtagelsesvist kunne komme på tale at videregive oplysninger om strafbare forhold omfattet af persondatalovens § 8, lægger Datatilsynet til grund, at lovforslaget er udtryk for en fravigelse af persondatalovens § 8. Tilsynet skal henstille, at dette kommer til udtryk i bemærkningerne.

5. Lovforslaget ses ikke at regulere modtagerens behandling af oplysninger, som modtageren har fået gennem aktindsigt.

Datatilsynet skal derfor henlede opmærksomheden på, at i det omfang de oplysninger, som modtageren har fået i hænde gennem aktindsigt, er omfattet af persondatalovens anvendelsesområde, skal modtagerens behandling af oplysningerne ske i overensstemmelse med persondatalovens regler.

Datatilsynet skal samtidig gøre opmærksom på, at tilsynet ikke vil have mulighed for at føre en særskilt kontrol på dette område.

6. Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 9, at myndigheder og organer skal, når de anmoder om miljøoplysninger til brug for udarbejdelse af offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser, og den som anmodningen stiles til, ikke er eller kan forpligtes til at give oplysningerne, gøre denne bekendt hermed og med adgangen til at tilkendegive, at oplysningerne ikke bør offentliggøres.

Det følger af bemærkningerne til lovforslaget, at bestemmelsen svarer til den nugældende bestemmelse med den ændring, at der ikke længere består et retskrav for den, der anmodes om oplysninger til brug for udarbejdelse af offent-

lig statistik og videnskabelige undersøgelser, til at bestemme, at oplysningerne ikke må offentliggøres.

Af bemærkningerne følger endvidere, at bestemmelsen sikrer en udtaleret for den, der anmodes om oplysningerne. En tilkendegivelse om, at oplysningerne ikke bør offentliggøres, vil kunne indgå med vægt i myndighedens afvejning af modstående hensyn i afgørelsen om, hvorvidt oplysningerne kan udleveres.

Persondatalovens § 10 indeholder en særregel for behandling af oplysninger til videnskabelige eller statistiske formål.

Efter persondatalovens § 10, stk. 1, må oplysninger som nævnt i § 7, stk. 1, og § 8 behandles, hvis dette alene sker med henblik på at udføre statistiske eller videnskabelige undersøgelser af væsentlig samfundsmæssig betydning, og hvis behandlingen er nødvendig for udførelsen af undersøgelserne.

Såfremt der er tale om behandling af oplysninger i statistisk og videnskabeligt øjemed, følger det af persondatalovens § 10, stk. 2, at de af stk. 1 omfattede oplysninger ikke senere må behandles i andet end statistisk eller videnskabeligt øjemed. Det samme gælder behandling af andre oplysninger, som alene foretages i statistisk eller videnskabeligt øjemed, jf. § 6.

Det fremgår af betænkning 1345/1994 side 255, at bestemmelsen bl.a. indebærer, at der ikke efterfølgende kan ske videregivelse til andre formål. Heri ligger også, at en undersøgelse ikke må offentliggøres på en sådan måde, at det er muligt at identificere den enkelte registrerede.

Efter persondatalovens § 10, stk. 3, må de af § 10, stk. 1, og 2, omfattede oplysninger kun videregives til tredjemand efter forudgående tilladelse fra tilsynsmyndigheden. Tilsynsmyndigheden kan stille nærmere vilkår for videregivelsen.

Datatilsynet lægger til grund, at der ikke med den foreslåede ændring er lagt op til at fravige persondatalovens § 10. Datatilsynet skal derfor anmode Miljøstyrelsen om at overveje, hvorvidt det bør fremgå udtrykkeligt af lovforslagets bemærkninger, at videregivelse i disse tilfælde kræver Datatilsynets tilladelse.

7. Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 12, at myndigheder og organer skal ordne de miljøoplysninger, som er relevante for deres funktioner, og som de er i besiddelse af, eller som opbevares for dem, på en sådan måde, at de aktivt og systematisk kan formidles, herunder navnlig elektronisk til offentligheden.

I det omfang der er tale om videregivelse, herunder offentliggørelse af oplysninger omfattet af persondatalovens anvendelsesområde, forudsætter Datatilsynet, at videregivelsen sker i overensstemmelse med persondatalovens behandlingsregler.

Datatilsynet skal i den forbindelse også henlede opmærksomheden på, at transmission af personoplysninger over åbne net skal ske under iagttagelse af sikkerhedskravene i persondataloven og regler udstedt i medfør heraf. Se nærmere sikkerhedsbekendtgørelsen³ samt tilhørende vejledning⁴.

8. Af lovforslagets § 1, nr. 12, følger endvidere en ret for ministeren til at fastsætte nærmere regler om formidling af miljøoplysninger, herunder hvilke miljøoplysninger, der skal formidles, om opdatering og om elektronisk formidling af miljøoplysninger.

Datatilsynet skal i den anledning for god ordens skyld henlede opmærksomheden på persondatalovens § 57. Efter denne bestemmelse skal der indhentes en udtalelse fra Datatilsynet i forbindelse med udfærdigelse af bekendtgørelser, cirkulærer eller lignende generelle retsfor skrifter, der har betydning for beskyttelse af privatlivet i forbindelse med behandling af oplysninger.

9. Afslutningsvis bemærkes, at Datatilsynet finder det beklageligt, at lovforslaget er sendt til tilsynet med en høringsfrist på 4 dage.

Med venlig hilsen

Janni Christoffersen
Direktør

³ Bekendtgørelse nr. 528 af 15. juni 2000 om sikkerhedsforanstaltninger til beskyttelse af personoplysninger, som behandles for den offentlige forvaltning

⁴ Vejledning nr. 37 af 2. april 2001.